

Ulkoministeri Ilkka Kanervan erouutinen

Tekstianalyysi viestin käsittelystä suomen- ja englanninkielisissä verkkolehdistä

Suvi Hautanen

Tekijä Suvi Hautanen	Ryhmä tai aloitusvuosi 2005
Opinnäytetyön nimi Ulkoministeri Ilkka Kanervan erouutinen Tekstianalyysi viestin käsittelystä suomen- ja englanninkielisissä verkkolehdistä	Sivu- ja liitesivumäärä 60 + 20
Ohjaaja tai ohjaajat Virve Jalonen	
<p>Tämän opinnäytetyön aiheena on Ilkka Kanervan eroa koskeva uutisointi. Kanerva joutui eroamaan ulkoministerin paikalta huhtikuussa 2008, kun kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen katsoi, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa tehtävässään. Päätöstä edelsi kuukauden kestänyt mediaylläkkä Kanervan eroottiselle tanssijalle Johanna Tukiaiselle lähettämistä tekstiviesteistä. Kataisen ratkaisusta kertoi ensimmäisenä kokoomuksen omistama verkkolehti Verkkouutiset.</p> <p>Opinnäytetyössä analysoidaan Hautanen portinvartiointimallin avulla, miten Kataisen viesti muuttui sen levitessä suomen- ja englanninkielisiin medioihin. Tutkimuksen ensisijaisina lähteinä käytetään Verkkouutisten juttua, ulkoasianministeriön Kanervan sairauslomaa koskevaa tiedotetta ja Kataisen myöhemmin samana päivänä pitämää tiedotustilaisuutta, jossa hän perusteli päätöstään ja esitteli uuden ulkoministerin Alexander Stubbin. Toissijaisina lähteinä käytetään seitsemän suomenkielisen ja yhdeksän englanninkielisen median asiasta julkaisemia uutisia.</p> <p>Uutisten analysointi paljastaa, kuinka Kataisen viesti, ettei Kanerva voi jatkaa ulkoministerinä, kääntyi pian eroamaan joutumiseksi ja joissakin suomenkielisissä medioissa erottamiseksi. Ainoastaan Uusi Suomi käytti sanaa 'potkut'. Sen sijaan lähes kaikki englanninkieliset mediat käyttivät ilmausta 'sacked' (potkut). Pisimmälle meni Times Online, joka kertoi Kanervan saaneen potkut stripperille lähetettyjen seksiviestin vuoksi. Katainen itse ei sanonut missään vaiheessa, että Kanerva joutuu eroamaan tai erotetaan tehtävästään.</p> <p>Vaikka Iltalehti ja Uusi Suomi ovat jäljentäneet juttunsa Verkkouutisista, Uusi Suomi mainitsee lähteen vain kerran jutussaan. Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen suomenkieliset mediat eivät nimeä Verkkouutisia enää lähteeksi, vaikka monissa jutuissa on katkelmia Verkkouutisista. Englanninkielisissä jutuissa pääpaino on taustatiedoissa. Useiden medioiden uutisissa esiintyy epätarkkuuksia ja jopa virheitä. Monesti Kataisen suuhun on laitettu asioita, joita hän ei ole sanonut. Jutuista välittyi myös toimittajien omia asenteita.</p> <p>Kirjeenvaihtajan työprosessin tutkimiseen kehitetyn portinvartiointimallin todetaan soveltuvan hyvin yksikielisen materiaalin analysointiin. Ensisijaiset lähteet ovat helposti jäljitettävissä toissijaisista lähteistä. Analyysin päätteeksi portinvartiointimallista esitellään yksi- ja kaksikielisen materiaalin analysointiin tarkoitettu päivitetty versio.</p> <p>Opinnäytetyössä tuodaan läpinäkyväksi toimittajan työprosessia ja tarjotaan työvälineitä tekstien analysointiin. Toimittaja voi myös arvioida omia työtapojaan ja tiedostaa, minkälaisia vaikutuksia hänen omilla valinnoillaan on.</p> <p>Työ on tehty toimeksiantona Verkkouutisille.</p>	
Asiasanat portinvartiointi, verkkojournalismi, uutistuotanto, sitaattioikeus, editointi, kääntäminen	

Author Suvi Hautanen	Group or year of entry 2005
The title of thesis The news on the resignation of Foreign Minister Ilkka Kanerva Textual analysis on how the message changed in Finnish and English online news media	Number of pages and appendices 60 + 20
Supervisors Virve Jalonen	
<p>This thesis deals with the news coverage on the resignation of Foreign Minister Ilkka Kanerva. Mr Kanerva was forced to resign in April 2008 after the chairman of the National Coalition Party Jyrki Katainen had stated that Mr Kanerva could no longer continue in his post. The decision was made after a month of media turbulence on the text messages sent by Mr Kanerva to Ms Johanna Tukiainen, the erotic dancer. Mr Katainen first told about his decision to the online newspaper Verkkouutiset, which is owned by the National Coalition Party.</p> <p>In this thesis, the Hautanen's gatekeeping model is used to analyze how the message of Mr Katainen was changing as it spread in Finnish and English media. The primary sources of this research are the article published in Verkkouutiset, a press release from the Foreign Ministry announcing Mr Kanerva's sick leave, and the press conference held by Mr Katainen explaining the grounds of his decision and introducing the new Foreign Minister, Mr Alexander Stubb. The secondary sources are pieces of news from seven Finnish media and nine English-language media.</p> <p>An analysis of the news coverage reveals how Mr Katainen's message of Mr Kanerva not being able to continue as Foreign Minister changed to him being forced to resign and even expelled in some Finnish media. Uusi Suomi was the only online newspaper to use the verb 'fired'. On the other hand, almost all the English media used the word 'sacked'. The Times Online even revealed that Mr Kanerva had been sacked over stripper sex messages. Mr Katainen himself did not in any way intimate that Kanerva would have been forced to resign or would have been sacked.</p> <p>Although Iltalehti and Uusi Suomi had copied their stories from Verkkouutiset, Uusi Suomi scarcely mentioned the source. After Mr Katainen had held his press conference, Finnish media no longer acknowledges Verkkouutiset as the news source, although many of the articles included passages from Verkkouutiset. The pieces of news written in English focused mainly on background information. The pieces of news published by different media include inaccuracies and even errors: Mr Katainen is quoted saying words he did not say. Some stories reflect the reporter's own attitudes.</p> <p>In conclusion, the gatekeeping model, which was created for analyzing the work process of a correspondent, is well suited also for analyzing non-translated texts. The primary sources could be easily traced behind the secondary sources. A new version of the gatekeeping model suitable for analyzing texts written both in one and in two languages is presented at the end of the study.</p> <p>In addition to providing tools for analyzing texts, the thesis makes transparent the work process of a reporter. Furthermore, a reporter can evaluate his own working habits and become aware of the consequences of his choices. The thesis was commissioned by Verkkouutiset.</p>	
Key words gatekeeping, online journalism, news production, quoting, editing, translating	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen aihe ja tavoitteet	1
1.2	Toimeksiantaja.....	2
1.3	Aihevalinnan perustelu	4
2	Teoreettinen viitekehys.....	6
2.1	Portinvartiointi.....	6
2.2	Käännöseditointi	6
2.3	Sitaattioikeus	7
2.4	Verkkjournalismi.....	9
2.5	Verkkolehti.....	10
3	Tutkimusmenetelmä	12
4	Empiirinen osa.....	16
4.1	Suomenkieliset mediat	16
4.1.1	STT	16
4.1.2	Helsingin Sanomat.....	23
4.1.3	Yle	24
4.1.4	Iltalehti.....	25
4.1.5	Uusi Suomi.....	27
4.1.6	Ilta-Sanomat.....	29
4.1.7	MTV3	32
4.2	Englanninkieliset mediat	34
4.2.1	Yle News	34
4.2.2	Helsinki Times (STT).....	37
4.2.3	Helsingin Sanomat International Edition.....	38
4.2.4	BBC.....	40
4.2.5	CNN (AP).....	42
4.2.6	USA Today (AP).....	43
4.2.7	Reuters.....	45
4.2.8	ABC (AFP)	46
4.2.9	Times Online	48
4.3	Yhteenveto	51
5	Pohdinta.....	53
	Lähteet	58

Liitteet	61
Liite 1. Verkkouutiset	61
Liite 2. Jyrki Kataisen tiedotustilaisuus	62
Liite 3. Ulkoasianministeriön tiedote	66
Liite 4. Suomen tietotoimisto (STT)	67
Liite 5. Helsingin Sanomat.....	71
Liite 6. Yle.....	72
Liite 7. Iltalehti	72
Liite 8. Uusi Suomi	73
Liite 9. Ilta-Sanomat	74
Liite 10. MTV3.....	74
Liite 11. Yle News.....	75
Liite 12. Helsinki Times (STT).....	76
Liite 13. Helsingin Sanomat International Edition	76
Liite 14. BBC	77
Liite 15. CNN (AP)	78
Liite 16. USA Today (AP).....	79
Liite 17. Reuters	80
Liite 18. ABC (AFP).....	80
Liite 19. Times Online.....	81

1 Johdanto

Katainen Verkkouutisille: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä

Times Online: Kanerva sacked as Finnish foreign minister over stripper sex messages

Aprillipäivänä 1. huhtikuuta 2008 kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen ilmoitti kokoomuksen Verkkouutisissa, ettei Ilkka Kanerva voi jatkaa enää ulkoministerin tehtävässä. Katainen kertoi tehneensä päätöksen raskain mielin. Taustalla oli kolmisen viikkoa jatkunut mediamylläkkä.

Verkkouutiset julkaisi uutisen aamulla vähän kello seitsemän jälkeen. Verkkouutisten vastaava päätoimittaja Ilkka Ahtokivi oli valmistautunut lähettämään muille medioille tiedotteen uutisesta, mutta STT ja Yle ehtivät huomata sen ennen kuin Ahtokivi ehti lähettää viestin. (Ahtokivi, I. 12.4.2010.) Suomen tietotoimisto (STT) julkaisi oman uutisensa kello 07.36. Helsingin Sanomissa uutinen oli kello 07.39. Ylen uutiset kertoi asiasta kello 07.41. Samaa vauhtia uutinen levisi muihinkin kotimaisiin medioihin ja sen jälkeen ulkomaille.

Kokoomuksen puoluehallitus päätti ulkoministerin vaihtamisesta kello yhdeksän ja eduskuntaryhmä kello yksitoista. Sen jälkeen Katainen piti asiasta tiedotustilaisuuden. Yle näytti sen suorana verkkosivuillaan. Sen jälkeen mediat julkaisivat asiasta päivitettyä uutisensa.

1.1 Tutkimuksen aihe ja tavoitteet

Tämän opinnäytetyön aiheena on Ilkka Kanervan eroa ulkoministerin paikalta koskeva uutisointi. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, miten Jyrki Kataisen viesti muuttui sen levitessä Verkkouutisista toisiin medioihin ja miten asia uutisoitiin eri medioissa Kataisen pitämän tiedotustilaisuuden jälkeen.

Tutkimuksen aineistona käytetään Ilkka Kanervan eroa koskevia suomen- ja englanninkielisiä dokumentteja.

Uutinen lähti liikkeelle Verkkouutisissa julkaistusta kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen haastattelusta. Ulkoasiainministeriö tiedotti Kanervan jääneen sairauslomalle kello 07.41. Muutamaa tuntia myöhemmin Katainen piti asiasta tiedotustilaisuuden, jonka Yle näytti suorana (Elävä arkisto/YLE 2008). Nämä kolme dokumenttia: Verkkouutisten julkaisema juttu

(liite 1), ulkoasianministeriön tiedote (liite 2) ja tiedotustilaisuuden pohjalta litteroimani teksti (liite 3) ovat tutkimuksen primäärilähteitä.

Opinnäytetyössä tutkitaan seitsemän suomenkielisen ja yhdeksän englanninkielisen median asiasta julkaisemia uutisia (liitteet 4-19). Tutkimuksessa verrataan näitä uutisia alkuperäislähteisiin ja tarkastellaan, minkälaisia eroja sekundäärilähteissä on verrattuna primäärilähteisiin.

Menetelmänä käytetään Hautasen portinvartiointimallia (Hautanen 2008). Olen kehittänyt kyseisen portinvartiointimallin diskurssitutkija Teun A. van Dijkin tekstinkäsittelystrategioiden (van Dijk 1988) pohjalta Helsingin yliopistolle tekemässäni käännöstieteen ja ranskalaisen filologian aloihin kuuluvassa pro gradu -tutkielmassa. Pro gradussani havainnoin Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajan Minna Nalbantoglun työskentelyä Pariisissa ja erittelin hänen uutisen tuottamisprosessiaan. Portinvartiointimallin avulla analysoin, miten hän käytti eri tekstinkäsittelystrategioita ja minkä verran hänen kirjoittamissaan jutuissa esiintyi kääntämistä tai käännöseditointia.

Tämän opinnäytetyön menetelmällisenä tavoitteena on tutkia, voiko pro gradussa kehittämäni portinvartiointimallin avulla analysoida myös yksikielistä materiaalia, jota ei ole käännetty vaan siteerattu samalla kielellä kuin millä alkuperäislähde on kirjoitettu. Lisäksi tavoitteenani on tutkia, kuinka hyvin primäärilähteet ovat jäljitettävissä sekundäärilähteistä ilman, että tutkija tietää tai on päässyt seuraamaan, mitä lähteitä sekundäärilähteen kirjoittaja on käyttänyt jutussaan. Toisin kuin pro gradussani, jossa tutkin uutisen tuottamisprosessia, tässä työssä keskityn uutisten analysointiin lopputuotteina.

1.2 Toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksiantaja on verkkolehti Verkkouutiset, joka julkaisi ensimmäisen uutisen Kanervan erosta. Verkkouutiset on kokoomuksen äänenkannattaja, ja kokoomus on sen ainoa omistaja.

Verkkouutiset aloitti toimintansa 5. syyskuuta 1996, ja se on yksi ensimmäisistä suomalaisista verkkolehdistä (Ahtokivi, I. 12.4.2010). Turun Sanomat, Laukaa-Konnevesi -lehti ja Ilta-Sanomat julkaisivat suomalaisista lehdistä ensimmäisinä omat verkkosivunsa vuonna 1995. Kauppalehden verkkosivut avattiin toukokuussa 1996. (Huovila 2003, 183.) Myös Helsingin Sanomien verkkosivut avattiin toukokuussa 1996 (Sanoma News 2006).

Verkkouutisilla on ollut parhaimmillaan 79 843 eri kävijää viikossa (TNS Gallup 2010). Ke­vällä 2011 lukijamäärä on vaihdellut 46 000–66 000 eri kävijän välillä. Verkkouutiset sijoittuu sanomalehtien kategoriassa sijoille 15–17 Hufvudstadsbladetin, Satakunnan Kansan ja Karja­laisen kanssa. Kymmenen kärjessä ovat Iltalehti, Ilta-Sanomat, Helsingin Sanomat, Taloussa­nomat, Kauppalehti, Aamulehti, Uusi Suomi, Kaleva, Keski-suomalainen ja Savon Sanomat. (TNS Gallup 2011.)

Opinnäytetyössä Verkkouutisten näkökulmasta mielenkiintoista on, minne kaikkialle Kanervan eroa koskeva uutinen levisi, miten sitä siteerattiin ja mainittiinko Verkkouutiset lähteenä.

Kanervan eroa koskevan uutisen kirjoitti Verkkouutisten vastaava päätoimittaja Ilkka Ahtoki­vi. Kokoomuksen puoluesihteerin Taru Tujunen oli soittanut Ahtokivelle uutisen julkaisua edel­täväenä iltana kello 21–22 aikaan ja sanonut, että ”Kataisella olisi asiaa”. Ahtokivi oli saanut ranskalaisilla viivoilla sen, mitä Katainen aikoo sanoa. Lisäksi Ahtokivi oli esittänyt Kataiselle kysymyksiä. Juttu tarkistettiin ennen sen julkaisemista. Kanervan erityisavustaja Jori Arvonen oli laittanut Ahtokivelle yöllä tekstiviestin, että Kanerva mahdollisesti kommentoi asiaa kello viiteen mennessä, mutta mitään kommenttia ei tullut. (Ahtokivi, I. 12.4.2010.)

Kanervan lehdistöavustajan Juha Kirstilän mukaan uutinen päätettiin antaa Verkkouutisille jutun muotoilun ja näkökulman vuoksi. Lisäksi oli luontevaa, että puolueen puheenjohtaja ker­toi asiasta puolueen omalle lehdelle. Kirstilän mukaan asiasta oli hyvä viestiä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun päätös ulkoministerin vaihdosta oli tehty. Samalla huomio siirtyi uuteen ulkoministeriin. (Kirstilä, J. 7.4.2011.) Uusi ulkoministeri paljastui vasta Kataisen tiedotustilai­suudessa, joka pidettiin sen jälkeen, kun kokoomuksen puoluehallitus ja eduskuntaryhmä oli­vat hyväksyneet Alexander Stubbinn valinnan tehtävään.

Työskentelen itse Verkkouutisissa toimittajana. Olen ollut Verkkouutisissa töissä reilut neljä vuotta, joten tiedän, minkälaista verkkolehden toimittaminen on.

Jos tieto Kanervan erosta olisi tullut jostain muusta mediasta, olisin tehnyt alkuperäisen läh­teen pohjalta oman jutun Verkkouutisiin mahdollisimman nopeasti. Olennaista on, että alku­peräislähde mainitaan jutussa. Itse mainitsen lähteen yleensä ingressissä. Jutun otsikon pyrin muuttamaan erilaiseksi kuin mitä se alkuperäislähteessä on, jotta uutinen keräisi Verkkouutis­sa lukijoita. Jutun kärkeen nostan omasta mielestäni jutun uutisen, vaikka se ei olisikaan alku-

peräisen jutun kärjessä. Yritän lainata juttua mahdollisimman lyhyesti, ainoastaan olennaisilta osin ja muuttaa hieman tekstiä, jotta tulisi kopioineeksi alkuperäistä juttua sanasta sanaan. Usein kuitenkin huomaan, että lainattu juttu mukaillee alkuperäislähdettä hyvin pitkälti.

Kanervan eron aikaan Julkisen sanan neuvosto (JSN) ei ollut vielä laatinut siteeraamista koskevaa ohjeistusta, joka annettiin toukokuussa 2010. (Ks. kohta 1.3.) Nykyisin Verkkouutisissa noudatetaan JSN:n ohjeistusta.

1.3 Aihevalinnan perustelu

Verkkouutisointi on tehnyt uutisten lainaamisesta entistä helpompaa ja alalla onkin puhuttu jopa uutisten varastamisesta. Julkisen sanan neuvosto (JSN) alkoi syksyllä 2009 pohtia, pitäisikö journalistin ohjeita täydentää juttujen lainaamisen osalta. Ongelmaksi koettiin se, että kokonaisuuksia juttuja lainataan niin, että alkuperäislähde on juuri ja juuri mainittu. Tietoja ei myöskään välttämättä tarkasteta toista lehteä lainattaessa. (Valkama 2009.) Toukokuussa 2010 JSN julkaisi periaatelausuman koskien lainaamista (JSN 2010).

Koska opinnäytetyön aineisto on vuodelta 2008, JSN:n ohjeita ei silloin vielä sovellettu. Tarkastelen kuitenkin opinnäytetyössä, miten uutisia on muissa medioissa lainattu.

Tässä opinnäytetyössä pyrin tekemään läpinäkyväksi toimittajan työprosessia. Tuon esille toimittajien työskentelytapoja analysoimalla julkaistuja juttuja ja vertaamalla niitä alkuperäislähteisiin. Pyrin osoittamaan, minkälaisia tekstinkäsittelystrategioita toimittajat työssään käyttävät ja miten alkuperäinen viesti prosessissa muuttuu. Muutokset eivät välttämättä ole tietoisia ja ne saattavat syntyä kiireessä tai olla seurausta työskentelyvälineistä, kuten esimerkiksi nauhurin käytöstä tai sen puutteesta. Muutokset saattavat heijastella myös toimittajien omia asenteita. Toivon, että opinnäytetyöni tekee toimittajat tietoisemmiksi omista työskentelytavoistaan ja niiden vaikutuksesta lopputulokseen. Ehkä se antaa aihetta myös omien työskentelytapojen uudelleen arviointiin tai eväitä oman työn analysointiin.

Kanervan ero on valittu tämän opinnäytetyön aiheeksi, koska uutinen levisi ulkomaille asti ja siitä löytyi runsaasti vieraskielistä materiaalia. Tässä tutkimuksessa keskitytään kuitenkin vain englanninkieliseen uutisaineistoon, jotta aineisto ei olisi liian laaja ja jotta mahdollisimman moni ymmärtäisi tekstien sisällön.

Vaikka Kanervan erosta on kulunut jo kolme vuotta, tapaukseen viitataan edelleen, kun julkisuudessa käsitellään poliitikkojen väärin tekemisiä ja pohditaan, olisiko kiirastuleen joutuneen poliitikon syytä erota. Tuorein esimerkki vastaavanlaisesta tapauksesta on kansanedustaja Marja Tiuran loikkausaikomus kokoomuksesta keskustaan eduskuntavaalien jälkeen vuonna 2007, minkä seurauksena syntyneen mediamyllytyksen vuoksi Tiura erosi kokoomuksen eduskuntaryhmän varapuheenjohtajan paikalta huhtikuussa 2010.

Kanerva, niin kuin Tiurakin, joutui luopumaan paikastaan luottamuspuolan vuoksi, ei sen vuoksi, että hän olisi syyllistynyt rikokseen.

2 Teorettinen viitekehys

Esittelen seuraavaksi opinnäytetyössä käyttämäni käsitteet, joita ovat portinvartiointi, käännöseditointi, sitaattioikeus, verkkojournalismi ja verkkolehti.

2.1 Portinvartiointi

Portinvartiointi (*gatekeeping*) on yleisesti joukkoviestinnän tutkimuksessa käytetty käsite. Portinvartioinnilla tarkoitetaan prosessia, jossa kontrolloidaan viestitulvan sisäänpääsyä informaatiokanaviin ja niiden läpi. Viestimäärää kontrolloivat portinvartijat eli toimittajat, jotka päättävät, mitkä viestit tai viestin osat pääsevät kustakin informaatiokanavan portista läpi.

Portinvartiointi-metaforan keksi alun perin sosiaalipsykologi Kurt Lewin. Sitä sovelsi viestinnän tutkimukseen ensimmäisen kerran David Manning White 1950-luvulla. (Ks. esim. Vuorinen 1996, 36, Shoemaker 2001, 233, Schudson 1989, 264.) Uutiskääntämisen yhteydessä termiä portinvartiointi käytti ensimmäisen kerran Akio Fujii (1988).

2.2 Käännöseditointi

Historian kuluessa on ollut kolme päätapaa kääntää. Toisena ääripäänä on ollut käsitys, että käännettävän tekstin kanssa saa toimia miten vaan. Tätä on kutsuttu mielivaltaiseksi kääntämiseksi. Toisena ääripäänä on ollut muodollinen vastaavuus eli pysyttäytyminen niin lähellä lähtötekstin kieliasua kuin mahdollista. Näiden väliin on sijoittunut ns. vapaa käännös, jossa pyritään välittämään mahdollisimman hyvin lähtötekstin asiasisältö, mutta samalla ottamaan huomioon tulokielen vaatimukset. (Vehmas-Lehto 2002, 26.)

Vapaa käännös tarkoittaa sitä, että käännettäessä välitetään tarkasti lähtökielen asiasisältö ja samalla pyritään tekemään käännöksen kieliasusta luontevaa tulokieltä, eli tekstiä muovataan käännettäessä tulokielen semanttisten (merkitysopillisten), syntaktisten (lauseopillisten) ja stilististen (tyylillisten) normien mukaiseksi. Kovin suuria vapauksia ei vapaassakaan kääntämisessä kuitenkaan oteta. (Vehmas-Lehto 2002, 29.)

Editoinnilla tarkoitetaan journalistisen aineiston viimeistelyä muokkaamalla, lyhentämällä ja tiivistämällä julkaisukuntoon. (Kuutti 2006, 55.)

Käsitteen käännoeditointi (*transediting*) määritteli ensimmäisen kerran Karen Stetting (1989, 371-372). Käsite muodostuu sanoista kääntää (*translate*) ja editoida (*edit*). Käännoeditointi ei ole kääntämistä eikä editointia vaan yhdistelmä näitä molempia. Stettingin mukaan editointia on aina esiintynyt jonkin verran kääntämisessä. Kääntäjä voi esimerkiksi korvata käsitteen ’maili’ käsitteellä ’kilometri’ tai lisätä selityksen tai poistaa tarpeettoman kohdan. Kääntäjät voivat myös joutua ”süstimään” huonosti ilmaistuja ajatuksia tai ideoita.

Andrew Chesterman (2000, 112) määritteli käännoeditoinnin tarkoittavan joskus radikaaliakin uudelleen editointia, jota kääntäjät joutuvat tekemään huonosti kirjoitetuille alkuperäisteksteille. Käännoeditointi tarkoittaa rajua uudelleen järjestämistä ja uudelleen kirjoittamista perinteisiä käännostrategioita yleisemmällä tasolla.

Kristian Hursti (2000) esitti, että termiä käännoeditointi käytettäisiin uutiskääntämisestä. Hursti osoitti pro gradussaan, että englannista suomeen käännettyissä uutisissa esiintyy lähdetekstien siirtämistä (*transfer*) ja muuttamista (*transformation*). Hursti (2000, 2001) ei kuitenkaan määritellyt, mitä hän käännoeditoinnilla tarkkaan ottaen tarkoittaa. Vaikutti siltä, että Hurstin mielestä sekä siirtäminen että muuttaminen on käännoeditointia, kun taas minun mielestäni siirtäminen on kääntämistä (Hautanen 2008, 23-24). Koska Stettinginkään määritelmä käännoeditoinnista ei ollut yksiselitteinen, pyrin osoittamaan pro gradussaan tekemälläni analyysillä, mikä ero kääntämisellä ja käännoeditoinnilla on.

Pro gradussani määrittelin, että kääntäminen vastaa van Dijkin tekstinkäsittelystrategioista tekstin jäljentämistä. Kääntäminen ei kuitenkaan ole välttämättä tekstin kirjaimellista kääntämistä, vaan käännettäessä voidaan tehdä perusteltuja muutoksia kohdekielen merkitysopillisten, lauseopillisten ja tyylillisten normien vuoksi. Käännoeditointi puolestaan on tekstin tiivistämistä, paikallisten muutosten tekemistä tekstiin sekä tekstin tyylillistä ja retorista muokkaamista kääntämisen ohella (ks. tarkemmin luku 3). (Hautanen 2008, 99-100.)

2.3 Sitaatiooikeus

Kuutin (2006, 202) määritelmän mukaan sitaatiooikeus tarkoittaa tekijänoikeuslaissa määritettyä oikeutta ottaa julkistetusta teoksesta lainauksia lähde mainiten tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa.

Sitaatti puolestaan tarkoittaa 1) haastateltavan lausunnon tai puheen sanatarkkaa lainaamista jutussa tai 2) sanatarkkaa lainausta julkaistusta kirjasta, lehtijutusta tai muusta teoksesta (Kuutti 2006, 202).

Journalistin ohjeissa (JSN 2005) todetaan, että toisen työtä käytettäessä on noudatettava hyvää tapaa. Lähde on mainittava, kun käytetään toisen julkaisemia tietoja. Julkisen sanan neuvoston mielestä periaate on yhä kestävä, mutta sen soveltaminen käytäntöön ontuu tai sitä laiminlyödään. Lisäksi painetussa ja sähköisessä mediassa sekä niiden verkkopalveluissa noudatetaan välillä ristiriitaisia käytäntöjä. Sen vuoksi JSN julkaisi seuraavan lainaamista koskevan periaatelausuman toukokuussa 2010:

”Kun verkossa julkaistaan toisen työtä sisältävä juttu, siihen pitää lähdemaininnan lisäksi mahdollisuuksien mukaan liittää linkki alkuperäiseen lähteeseen. Näin lähde saa painoarvon, joka sille kuuluu. Mikäli lähteenä olevaan juttuun ei ole olemassa suoraa linkkiä, linkitys on syytä tehdä kyseisen nettijulkaisun etusivulle. Tällaisen etusivulinkityksen merkitys korostuu esimerkiksi, kun viestimet muuttavat verkkosisältöään maksulliseksi. Myös lähdejutussa haastateltujen henkilöiden kannalta on reilua, että alkuperäiset lausumat ja kommentit ovat lukijoiden tarkistettavissa. Jos viestin lainaa lausumaa sellaisenaan, lähde on mainittava myös sitaatin yhteydessä. Hyvä journalistinen tapa edellyttää, että ainutkertaisia, poikkeuksellista huomiota herättäneitä ja yhteiskunnallisesti merkittäviä sitaatteja käytettäessä alkuperäinen lähde mainitaan, kunnes sitaatin voi katsoa muuttuneen yhteiseksi omaisuudeksi.

Mitä enemmän juttu perustuu toisen työlle, sitä näkyvämmän lähde on syytä tuoda esiin. Toisen tekemää työtä tulee lainata korrektisti ja mahdollisimman lyhyesti. Alkuperäisen lähteen lisäksi tulee mainita myös muut viestimet, joiden tietoja jutussa käytetään.

Mikäli juttu ei sisällä omaa tiedonhankintaa tai lähdemateriaalilla on jutussa hallitseva rooli, lähde on mainittava jo otsikossa tai heti jutun alussa. Televisiossa ja radiossa tämä tarkoittaa viittaamista lähteeseen jo esimerkiksi uutisankkureiden juonnoissa tai otsikkokoosteissa. Lööpissä ja pääuutissivulla lähde on näissä tapauksissa mainittava aina. Viestinten nettisivuilla lainaamisesta on kerrottava jo otsikossa. Neuvosto suosittelee lisäksi, että lainattavan viestimen nimi mainitaan otsikossa tunnistettavasti.” (JSN 2010) (alleiviivaukset tekijän)

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtajan Risto Uimosen mukaan periaatelausumalla on yhtä paljon painoarvoa kuin journalistin ohjeilla (Uimonen, R. 8.10.2010).

2.4 Verkkojournalismi

Kuutin (2006, 253) mukaan verkkojournalismi on tietoverkkoja hyödyntävä, erittäin reaaliaikainen sähköisen jakelun ja julkaisemisen muoto. Tietoverkossa esitettävä informaatio (teksti, kuva, ääni- ja videotiedostot) on tallennettu tietokantamuotoiseksi hypertekstiksi, infosolmuiksi ja niiden välisiksi linkeiksi. Verkkojournalismille on tyypillistä multimediallisuus (erilaisten esitystapojen yhdistely), hypertekstuaalisuus (ei-lineaarinen liikkuminen), vuorovaikutteisuus, arkistomaisuus sekä virtuaalisuus. Verkkojournalismi laajentaa perinteistä journalistista työtä tiedonhankkimisesta ja yksittäisten juttujen työstämisestä erilaisten tietokokonaisuuksien ja verkkoyhteyksien rakentamiseksi, tietojen organisoimiseksi ja tietojen käytön ohjaamiseksi.

Online-journalismi on Kuutin mukaan sama asia kuin verkkojournalismi (Kuutti 2006, 159).

Julkisen sanan neuvoston puheenjohtajan, kokeneen journalistin ja entisen päätoimittajan Risto Uimosen mukaan ennen nettiäikää muille medioille ei haluttu antaa ”krediittiä” eli kunniaa uutisista. Esimerkiksi Helsingin Sanomat vaikenä pikkulehden skuupista ja teki siitä oman jutun neljän päivän kuluttua. (Uimonen, R. 8.10.2010.) Verkko-aika on kuitenkin muuttanut tilanteen. Nykyisin mediat kilpailevat siitä, kuka ehtii uutisoida toisen lehden skuupin ensimmäisenä. Helsingin Sanomien toimittaja Tuomo Pietiläinen moittikin, että online-toimittaja saa saman asian selville kahdessa tunnissa, kun jutun kirjoittaja on tehnyt töitä sen eteen kaksi päivää (Pietiläinen, T. 8.10.2010).

Uimosen mukaan ”holtiton käyttäytyminen oli mennyt liian pitkälle”, ja siitä syystä Julkisen sanan neuvosto päätyi laatimaan periaatelausuman lainaamisesta. (Ks. kohdat 1.3, 2.2.3.) Uimonen näki ”cotypeistaamisen keveydessä” ongelmana muun muassa sen, että mahdollinen virhe alkuperäisessä jutussa moninkertaistuu. Lisäksi hän epäili, että haastateltava saattaa kieltäytyä haastattelusta siinä pelossa, että juttu leviää muihinkin medioihin. (Uimonen, R. 8.10.2010.) Lisäksi riskinä on, että sitaatti irrotetaan alkuperäisestä yhteydestä. Verkkolehdistä on myös tapana kärjistää alkuperäistä uutista.

Verkkojournalismille on luonteenomaista, että verkkolehteä (ks. kohta 2.2.5) päivitetään jatkuvasti, eikä varsinaista deadlinea jutuille ole. Näin ollen deadline on heti tai niin pian kuin mahdollista etenkin sellaisille uutisille, jotka ovat muidenkin medioiden saatavilla. Tästä seuraa, että toimittajalla ei ole aikaa olla huolellinen. Nauhan purkaminen saattaa jäädä väliin, juttu tehdään pelkkien muistiinpanojen pohjalta tai tarkastukset jäävät tekemättä – tai ne tehdään vasta sit-

ten, kun juttu on julki, jos ehditään ja jaksetaan tai joku jättää kriittisen kommentin jutusta. Kun sanomisia ei tarkisteta nauhalta, kasvaa myös väärin kuultujen tai ymmärrettyjen kohtien todennäköisyys jutussa. Risto Uimonen ei turhaan puhunut journalismin matkasta kohti uskotavuuskriisiä (Uimonen, R. 8.10.2010).

Nopea sähköinen tiedonvälitys tarkoittaa toisaalta sitä, että seuraavana päivänä ilmestyvät sanomalehdet joutuvat miettimään oman, tuoreen näkökulmansa uutiseen. Huovila (2003, 188) kirjoittaa, että web-jutut ja pääväline tukevat toistensa toimintoja: web sähköisenä on nopea ja kertoo asiasta lyhyesti. Sitten pääväline taustoittaa jutun tarkemmin.

Mitä enemmän aikaa jutun tekemiseen on, sitä paremman jutun toimittaja ehtii tehdä.

2.5 Verkkolehti

Verkkolehti on tietoverkkoon säännöllisesti toimitettava, sanoma- ja aikakauslehdille tyypillistä aineistoa sisältävä yhtenäismuotoinen julkaisu tai palvelu. Sähköisessä muodossa luettava verkkolehti eroaa perinteisestä lehdestä jakelunsa (globaali), painokustannustensa (painosmäärä on yksi ja samalla ”rajaton”), reaaliaikaisuutensa (periaatteessa jatkuva sisällön päivitys), tietomääränsä (linkkien kautta ”rajaton”), vuorovaikutteisuutensa (linkkien kautta eteneminen) sekä julkaistun aineiston vaivattoman saatavuuden (sähköinen arkistojärjestelmä) suhteen. (Kuutti 2006, 254.)

Kuutin (2006, 255) mukaan verkkoversiolla tarkoitetaan näköislehteä. Näköislehti on verkossa julkaistu paperisen lehden näköisversio, jonka lukeminen perustuu layoutin silmäilyyn ja sivulta luettavaksi valittujen yksittäisten juttujen suurentamiseen näyttöruudulla. (Kuutti 2006, 155.)

Vuonna 2008 internetissä oli tarjolla noin 400 lehdeksi luokiteltavaa julkaisua. Suurin osa niistä oli perinteisten lehtien verkkosivustoja. Usein ne sisälsivät vain osan painetun lehden koko aineistosta. Toisaalta monet sanoma- ja aikakauslehdet tarjoavat verkkosivustoillaan myös selkeää täydentävää materiaalia, jota painetuissa versioissa ei ole. Osalla sanomalehdistä on internetissä saatavilla paperilehden näköislehti. Peruspalvelua lukuun ottamatta verkkosivulle pääsy voi edellyttää lehden tilaamista, jolloin verkkosivusto on painettuihin liitteisiin verrattavissa oleva oheispalvelu. Verkkosivujen osien, kuten esimerkiksi uutisarkistojen, käyttö on usein myös erikseen maksullista. (Joukkoviestimet 2009.)

Jenni Mäenpää ja Anssi Männistö käyttivät verkkovideoita koskevassa tutkimuksessaan sanomalehtien verkkosivuista termiä verkkolehti, koska he katsoivat käsitteen verkkoversio aliarvioivan sanomalehtien verkkosivuja (Mäenpää, J. ja Männistö, A. 15.6.2009).

Tässä opinnäytetyössä esiintyvistä sanomalehtien ja tv-kanavien verkkosivuista käytetään käsitettä verkkolehti, koska kaikilla niistä on nimenomaan verkkoa varten tuotettua materiaalia. Medioista Verkkouutiset ja Uusi Suomi ovat ainoastaan verkossa ilmestyviä verkkolehtiä.

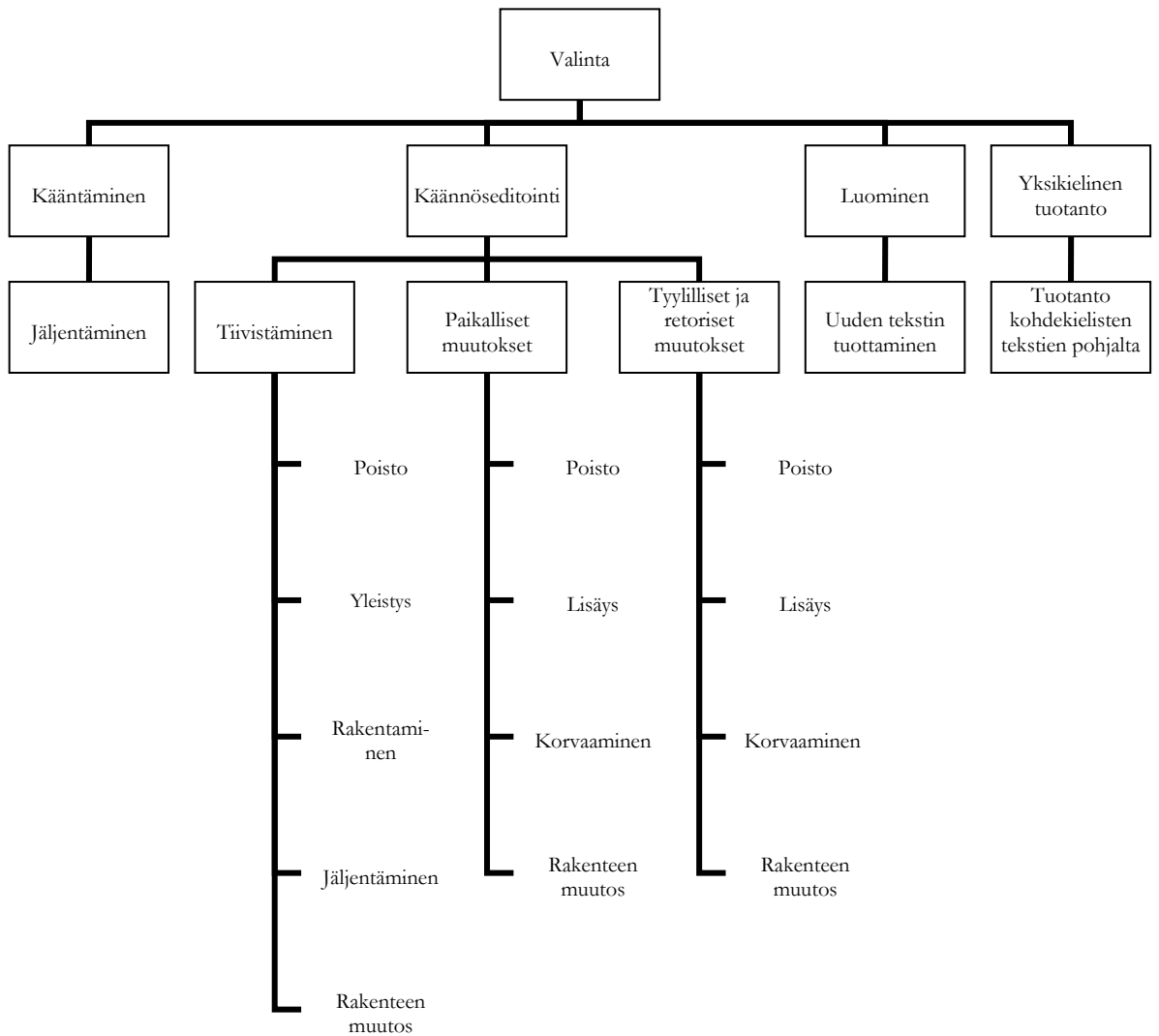
3 Tutkimusmenetelmä

Käytän opinnäytetyössä tutkimusmenetelmänä pro gradussani (Hautanen 2008) kehittämäni portinvartiointimallia (kuvio 1), jonka olen luonut Teun A. van Dijkin (1988) viiden tekstinkäsittelystrategian pohjalta.

Van Dijkin (1988, 96-97) mielestä uutistuotantoa pitäisi tutkia ennen kaikkea analysoimalla tekstin tuottamisprosessia. Van Dijkin (1988, 114-115) mukaan valtaosa uutisista ei perustu tapahtuman välittömään havainnointiin, vaan erilaisiin diskursseihin eli käsityksiin todellisudesta, jotka sisältävät mielipiteitä, asenteita, näkökulmia, merkityksiä, tyylejä ja retoriikkaa. Lähteitä voivat olla raportit, julistukset, haastattelut, kokoukset, tiedotustilaisuudet, toiset tiedotusvälineet, tiedotteet, pöytäkirjat, jne. (van Dijk 1988, 96-97). Tiedon käsittelyn sijaan toimittaja saattaa kopioida tekstin suoraan lähteestä. Rajoitetun tilan vuoksi toimittaja saattaa myös ottaa vain palan tekstistä tai tiivistää sitä. Jotta voitaisiin selvittää, mitä osia toimittaja valitsee, kopioi, lainaa tai tiivistää, van Dijk (1988, 115-118) esittelee viisi tekstinkäsittelystrategiaa: 1) valinta (*selection*), 2) jäljentäminen (*reproduction*), 3) tiivistäminen (*summariization*), 4) paikalliset muutokset (*local transformations*) ja 5) tyyllilliset ja retoriset muutokset (*stylistique and rhetorical (re-)formulation*).

Van Dijkin mukaan *valinta* (1) tarkoittaa lähdetekstin tai lähdetekstin osan valitsemista. *Jäljentäminen* (2) tarkoittaa tekstin osien kirjaimellista kopiointia. *Tiivistäminen* (3) tarkoittaa olennaisen tiedon poimintaa suuresta tekstimäärästä. Tiivistäminen sisältää poistoja, yleistyksiä (tarkoittaa korvaamista yleiskäsitteellä) ja rakentamisia (tarkoittaa usean tapahtuman tiivistämistä yhteen lauseeseen). *Paikalliset muutokset* (4) ovat yksityiskohtien poistoja, lisäyksiä, rakenteen muutoksia ja korvaamisia muiden lähteiden tiedoilla. *Tyyllilliset ja retoriset muutokset* (5) ovat henkilökohtaisten näkemysten ujuttamista tekstiin. Ne ovat litoteesejä (asian ilmaisemista kieltämällä sen vastakohta), liioitteluita, vertauksia ja vihjailevia metaforia. (Van Dijk 1988, 115-118.)

Pro gradussani analysoin van Dijkin tekstinkäsittelystrategioiden avulla Helsingin Sanomien Pariisin-kirjeenvaihtajan Minna Nalbantoglun tekemiä uutisia. Analyysin perusteella rakensin oman portinvartiointimallini (kuvio 1). Van Dijkin tekstinkäsittelystrategiat on tarkoitettu yksikielisen materiaalin analysointiin, joten valinnan jälkeiset toiminnot: kääntäminen, käännöseditointi, luominen ja yksikielinen tuotanto ovat minun lisäämiäni.

Kuvio 1. Suvi Hautasen Teun A. van Dijkin tekstinkäsittelystrategioiden pohjalta luoma portinvartiointimalli.

Portinvartiointimallissani (Hautanen 2008, 99-101) *valinta* hallitsee koko portinvartiointiprosessia ja edeltää kaikkia muita toimintoja. Sen jälkeiset toiminnot määrittelin *kääntämiseksi*, *käännöseditoinniksi*, *luomiseksi* ja *yksikieliseksi tuotannoksi*. Valinnan jälkeen teksti tai tekstin osa voidaan joko *jäljentää* tai *tiivittää* ja siihen voidaan tehdä *paikallisia muutoksia* tai *tyylillisiä ja retorisia muutoksia*. Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajan tekemiä uutisia analysoidessani havaitsin, että näiden edellä mainittujen tekstinkäsittelystrategioiden lisäksi hänen työprosessissaan esiintyi myös oman, *uuden tekstin tuottamista* ja *tuotantoa kohdekielisten* eli suomenkielisten *tekstien pohjalta*. Sen vuoksi lisäsin nämä toiminnot portinvartiointimalliini.

Uuden tekstin tuottamisen määrittelin *luomiseksi* ja tuotannon kohdekielisten tekstien pohjalta *yksikieliseksi tuotannoksi*. Määrittelin jäljentämisen *kääntämiseksi*, mutta tulkitsin jäljentämisen laajemmin kuin van Dijk. Kääntäminen voi pitää sisällään perusteltuja muutoksia, eikä käännöksen tarvitse vastata alkuperäistä tekstiä sanasta sanaan. Tarkoitan tällä sitä, että käännökse-

sä voidaan huomioida kohdekielen merkitykselliset, lauseopilliset ja tyyllilliset vaatimukset. Analyysissäni luokittelin jäljentämiseksi ne tekstikohdat, joissa jäljentäminen oli hallitseva tekstinkäsittelystrategia. En kuitenkaan luokitellut jäljentämiseksi niitä tiivistämiseksi lukemiani kohtia, jotka sisälsivät jäljentämistä.

Van Dijkin tiivistämisen määritelmä osoittautui mielestäni puutteelliseksi. Van Dijkin tiivistämisesimerkeissä havaitsin paljon jäljentämistä ja rakenteen muutoksia (van Dijk 1988, 37-39), vaikka van Dijk ei niitä mainitse selosteessaan. Lisäksi esimerkeissä oli runsaasti paikallisia muutoksia, kuten poistettuja, lisättyjä ja korvattuja sanoja. Monet paikalliset muutokset olivat aikamuotojen muutoksia, jotka luokittelin korvaamiseksi. Esimerkeissä oli myös korvaamisia van Dijkin keksimillä synonyymeilla, vaikka van Dijk määritteli, että korvaamiset tehdään muiden lähteiden tiedoilla. Siitä huolimatta luokittelin kaikki paikalliset muutokset omaksi kategoriakseen, koska paikallisia muutoksia esiintyi sekä jäljentämisessä että tiivistämisessä.

Analyysissäni en havainnut tyyllillisiä enkä retorisia muutoksia, mutta en kuitenkaan poistanut kyseistä kategoriaa mallistani, koska ajattelin, että niitä voi löytyä muista teksteistä. Oletin, että tyyllilliset ja retoriset muutokset sisältäisivät samat alaluokat kuin paikalliset muutoksetkin, eli poiston, lisäyksen, korvaamisen ja rakenteen muutoksen.

Tiivistämisen, paikalliset muutokset ja tyyllilliset ja retoriset muutokset määrittelin *käännöseditoinniksi*.

Pro gradussani tutustuin ensin kirjeenvaihtajan kirjoittamiin juttuihin, ja lähdin sen jälkeen etsimään jutuissa esiintyviä lauseita alkuperäislähteistä, joita olin havainnut kirjeenvaihtajan lukeen ja alleviivanneen ja jotka olin kerännyt talteen. Vertasin alkuperäislähteitä kirjeenvaihtajan kirjoittamiin uutisiin ja analysoin, oliko kyse jäljentämisestä, tiivistämisestä, paikallisista muutoksista vai tyyllillisistä ja retorisista muutoksista. Samalla havaitsin, että osa kirjeenvaihtajan tekemistä uutisista oli uuden tekstin tuottamista ja osa tuotantoa suomenkielisen materiaalin pohjalta.

Luokittelin tekstin yliviivaamalla tekstinkäsittelystrategiat erivärisillä tusseilla. Lopuksi laskin, kuinka monta sanaa kutakin tekstinkäsittelystrategiaa oli käytetty, ja laskin strategioille prosenttiosuudet. Käytin yksikkönä sanaa, koska kirjain oli mielestäni liian pieni ja lause liian suuri yksikkö. Määrittelin jäljentämisen kääntämiseksi, tiivistämisen, paikalliset muutokset sekä tyyllilliset ja retoriset muutokset käännöseditoinniksi, uuden tekstin tuottamisen luomiseksi ja tuo-

tannon kohdekielisten tekstien pohjalta yksikieliseksi tuotannoksi. Siten sain laskettua myös kääntämisen, käännöseditoinnin, luomisen ja yksikielisen tuotannon osuudet tekstistä. Kirjeenvaihtajan jutuissa esiintyi aika vähän kääntämistä (keskiarvo kahdeksan prosenttia pro gradussa analysoiduista jutuista) ja paljon käännöseditointia (keskiarvo 62 prosenttia) (Hautanen 2008, 97).

Pro gradussani esitin, että rakentamani portinvartiointimallin toimivuutta voisi testata uutiskääntämiseen (Hautanen 2008, 101). Helsingin Sanomien kirjeenvaihtaja ei kääntänyt uutisia, vaan hän teki omia juttuja. Tätä opinnäytetyötä suunnitellessani havaitsin, että mallia voisi hyödyntää myös yksikielisen uutismateriaalin analysoimisessa. Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajan uutistuottamisprosessia analysoidessani olin läsnä, kun hän keräsi materiaalia juttuun varten ja tiesin, mitä hän oli käyttänyt lähteenään. Analysoidessani hänen tekemiään juttuja huomasin, että alkuperäistekstien jäljittäminen lopputeksteistä oli yllättävän helppoa. Sen vuoksi ajattelin, että voisin yrittää analysoida myös sellaisia tekstejä, joiden tuottamista en ole ollut seuraamassa.

4 Empiirinen osa

Olen analysoinut pro gradussani kehittämäni portinvartiointimallin (ks. luku 3) avulla Ilkka Kanervan erosta keräämäni uutiset. Olen verrannut sekundäärilähteitä primäärilähteisiin lause lauseelta ja analysoinut, onko kyse jäljentämisestä, tiivistämisestä, paikallisista muutoksista, tyylillisistä ja retorisisista muutoksista tai uuden tekstin tuottamisesta. Englanninkielisistä teksteistä olen sen jälkeen määritellyt, onko kyse kääntämisestä, käännöseditoinnista vai luomisesta.

Tutkimusaineisto käsittää Verkkouutisten asiasta ensimmäisenä julkaiseman uutisen *Katainen Verkkouutisille: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä* (liite 1), kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Kataisen pitämän tiedotustilaisuuden pohjalta puretun tekstin (liite 3), ulkoministeriön Kanervan sairauslomasta lähettämän tiedotteen (liite 2) sekä seitsemän suomenkielistä (liitteet 4–10) ja yhdeksän englanninkielistä (liitteet 11–19) asiasta julkaistua uutista.

Verkkouutisten uutisen löysin Verkkouutisista, Jyrki Kataisen tiedotustilaisuuden Ylen Elävästä arkistosta ja ulkoministeriön tiedotteen STT:n arkistosta. Osan uutisista olen löytänyt internetistä tekemällä Googlessa hakuja esimerkiksi sanoilla: ”Ilkka Kanerva eroamaan”, ”Ilkka Kanerva potkut”, ”Ilkka Kanerva sacked” ja ”Ilkka Kanerva resign”. Osan uutisista löysin Wikipedian aihetta koskevan sivun kautta, osan sain Verkkouutisten silloiselta vastaavalta päätoimittajalta Ilkka Ahtokiveltä ja osan ulkoministeri Ilkka Kanervan silloiselta lehdistöavustajalta Juha Kirstilältä. STT:n jutut löytyivät STT:n arkistosta.

Esittelen seuraavaksi analyysini tulokset olennaisilta osin sekundäärilähteittäin. Käsittelem ensin suomenkieliset ja sitten englanninkieliset uutiset. Primäärilähteitä, eli Verkkouutisten uutista, Kataisen tiedotustilaisuutta ja ulkoministeriön tiedotetta, en käsittele tässä erikseen vaan ainoastaan niiden pohjalta tehtyjen uutisten kautta. Ensimmäisenä esiteltävän STT:n käyn läpi muita medioita tarkemmin, jotta tutkimusmenetelmän soveltaminen hahmottuisi lukijalle.

4.1 Suomenkieliset mediat

4.1.1 STT

Suomen tietotoimisto (STT) (liite 4) huomasi Verkkouutisten uutisen Kanervan erosta ensimmäisenä. STT lähetti pikauutisen asiasta 1.4.2008 kello 07:36. STT kertoo:

Ilkka Kanerva ei kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen mukaan voi jatkaa ministerinä. Katainen kertoi kantansa Verkkouutisille.

Asiasisältö pitää paikkansa. Verkkouutisia ei ole suoraan jäljennetty, vaan STT on tuottanut omaa, uutta tekstiä. Lähde eli Verkkouutiset on mainittu.

Ensimmäisen lyhyen jutun, jota kutsutaan sähkeeksi, STT lähetti kello 07:50. Useat mediat olivat ehtineet jo sitä ennen julkaista asiasta ensimmäiset uutisensa. Tällä kertaa STT oli jäljentänyt Verkkouutisten otsikon *Katainen: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä*, mutta jättänyt siitä pois sanan (Katainen) ”Verkkouutisille”. Sähkeen ensimmäiset kaksi lausetta olivat aikamuodonmuutosta lukuun ottamatta samat kuin pikauutisessa, joten kyse oli oman tekstin tuottamisesta.

Seuraavat kaksi lausetta ovat tiivistämistä:

Katainen kertoo tehneensä raskain mielin päätöksen Kanervan jatkosta ulkoministerinä. Katainen pitää päätöstä puheenjohtajan uransa raskaimpana.

Verkkouutisten mukaan:

Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen kertoo Verkkouutisille tehneensä raskain mielin päätöksen Ilkka Kanervan (kok.) jatkosta ulkoministerinä.

Lisäksi Katainen sanoi Verkkouutisille:

- Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös.

Vaikka STT:n lauseet sisältävät myös jäljentämistä, niin tiivistäminen on tässä hallitseva tekstinkäsittelystrategia ja siksi olen luokitellut lauseet tiivistämiseksi.

Seuraavaksi STT on siteerannut suoraan Kataisen lausumaa Verkkouutisista:

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo Verkkouutisille.

Lähde eli ”Verkkouutisille” on STT:n lauseeseen lisäämä. Lähteen osalta kyse on lisäyksestä, jonka luokittelun paikalliseksi muutokseksi. Muutoin sitaatti on jäljentämistä.

Jutun viimeinen lause ”Hymy julkaisi tänään Kanervan vihjailevia tekstiviestejä” on STT:n omaa tuotantoa, sillä kyseistä asiasisältöä ei löydy Verkkouutisten jutusta.

Kello 08:14 STT julkaisi toisen sähkeen koskien Kanervan jäämistä sairauslomalle. Sähke perustuu ulkoministeriön kello 07:41 asiasta lähettämään tiedotteeseen ja Verkkouutisten uutiseen. Sen otsikko *Kanerva menettää ulkoministerin paikan* on STT omaa tuotantoa. Sähkeen ensimmäinen lause on uuden tekstin tuottamista:

Ulkoministerin paikkansa menettävä kokoomuksen Ilkka Kanerva ei aio esiintyä tänään julkisuudessa.

Kyse on STT:n toimittajan omasta tulkinnasta tai tiedonhankinnasta. Toisesta STT:n jutusta käy ilmi, että STT:n toimittaja oli soittanut Kanervan lehdistöavustajalle Juha Kirstilälle, joka sanoi, ettei Kanerva anna mitään haastatteluja. Ulkoministeriön tiedotteessa lukee:

Ulkoministeri Ilkka Kanerva on tänään jäänyt sairauslomalle, ja hänen ohjelmansa on peruutettu. Ministeri Kanerva ei myöskään osallistu 2.-3. huhtikuuta Bukarestissa Romaniassa pidettävään Naton huippukokoukseen. Kanerva ei anna asiasta haastatteluja.

Seuraava lause on niin ikään STT:n omaa tuotantoa:

Aiemmin kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen kertoi Verkkouutisille, ettei Kanerva voi jatkaa ministerinä.

Katainen ei itse asiassa sano Verkkouutisille, että Kanerva ei voi jatkaa ministerinä, vaikka Verkkouutisten otsikossa näin lukeekin. Otsikko on Verkkouutisten toimittajan omaa tulkintaa. Verkkouutisten jutussa lukee:

Katainen katsoo, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimessaan.

Lisäksi Katainen sanoo Verkkouutisten jutussa:

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministereinä.

STT:n jutussa lukee seuraavaksi:

Ulkoministeriön mukaan Kanerva on jäänyt sairauslomalle.

Lause ”Kanerva on jäänyt sairauslomalle” on tiivistetty ulkoministeriön tiedotteen lauseesta:

Ulkoministeri Ilkka Kanerva on tänään jäänyt sairauslomalle, ja hänen ohjelmansa on peruutettu.

Paikalliseksi muutokseksi lukeutuvalla lisäyksellä ”ulkoministeriön mukaan” STT:n toimittaja haluaa laittaa vastuun tiedosta ulkoministeriölle ja kyseenalaistaa, onko Kanerva oikeasti jäänyt sairauslomalle.

Jutun viimeinen lause ”Kokoomus käsittelee tilannetta puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa tänään aamupäivällä” on jäljennetty ulkoministeriön tiedotteen lauseesta:

Kokoomus käsittelee ulkoministeriasiaa puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa tiistaina 1. huhtikuuta aamupäivän aikana.

Lauseeseen on tehty muutamia paikallisia muutoksia. Tiedotteen ”ulkoministeriasiaa” on korvattu sähkössä sanalla ”tilannetta”, ”tiistaina 1. huhtikuuta” on korvattu ilmauksella ”tänään” ja ” aamupäivän aikana” on lyhennetty muotoon ”aamupäivällä”.

STT julkaisi asiasta täydennetyn sähkösen kello 08:45 otsikolla *Kokoomus päättää uudesta ministerinimityksestä tänään*. STT kertoo:

Kanerva oli kuitenkin luvannut nimityksensä yhteydessä, että kokoomus ei joudu hänen takiaan kiusallisiin tilanteisiin.

Tosiasiassa Katainen kertoi Verkkouutisille monien esittäneen edellisenä keväänä epäilyjä Kanervan nimityksestä ulkoministeriksi hänen värikkään menneisyytensä vuoksi. Katainen sanoi Verkkouutisille:

- Kävin nimityksen yhteydessä myös keskustelun hänen kanssaan, jossa totesin nämä epäilyt ja sanoin, että ministeriaikana en halua, että joudumme vastaaviin tilanteisiin kuin aiemmin. Sen hän lupasi minulle. Tätä lupasta hän ei kyennyt pitämään.

Kanerva oli siis luvannut, ettei kokoomus joudu ”vastaaviin tilanteisiin kuin aiemmin”. Termiä ”kiusallisiin tilanteisiin” Katainen käytti vasta 2,5 tuntia myöhemmin tiedotustilaisuudessa. Lähde eli Verkkouutisia ei tässä STT:n sähkössä eikä muissa myöhemmin lähetetyissä jutuissa mainita enää lainkaan.

Kataisen pitämän tiedotustilaisuuden jälkeen STT uutisoi kello 13:14, että *Kanerva petti Kataisen luottamuksen*. Otsikko on STT:n toimittajan omaa tulkintaa. STT siteeraa Kataista näin:

Kokoomuksen puheenjohtajan valtiovarainministeri Jyrki Kataisen mukaan Ilkka Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen.

Katainen ei kuitenkaan sanonut tällaista tiedotustilaisuudessa. Verkkouutisissa hän oli sanonut, että Kanervan ei nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi jatkamisen ministerinä. Verkkouutisiin STT ei kuitenkaan enää viittaa jutussaan. STT kirjoittaa:

Kanerva oli hänen mukaansa [Kataisen] käyttänyt loppuun oman luottamuspääomansa ja hänen toimintakykynsä ministerinä oli heikentynyt. (Hakasulkeissa oleva on opinnäytetyön tekijän lisäämä.)

Katainen ei kuitenkaan sanonut, että Kanerva olisi käyttänyt loppuun oman luottamuspääomansa. Hän totesi Kanervasta, että hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt, eikä hän nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä täytyy työssään olla. STT on laittanut Kataisen suuhun suoran sitaatin:

- Hän ei tätä lupautta pystynyt kuitenkaan pitämään.

Tiedotustilaisuudessa Katainen sanoi kuitenkin näin:

Hän ei kuitenkaan tätä lupautta pystynyt pitämään.

Kuitenkaan-sana oli vaihtanut STT:n jutussa paikkaa. Toisessa suorassa sitaatissa Katainen sanoo STT:n mukaan näin:

- Tällaisen luottamusvajeen varassa ei kukaan voi elää.

Tiedotustilaisuudessa Katainen totesi näin:

Tämmöisen luottamusvajeen kanssa meistä kukaan ei voi elää.

STT:n toimittaja on tiivistänyt hieman sitaattia ja muuttanut puhekielisen ”tämmöisen”- ilmauksen ”tällaiseksi”.

STT julkaisi lehtiversion aiheesta kello 15:19 otsikolla *Kanerva petti lupauksensa Kataiselle*. Jutun alaotsikko on *Yksityiselämän sekoilut murensivat ministerin luottamuksen*. Molemmat otsikot ovat STT:n toimittajan omaa tulkintaa. STT kirjoittaa näin:

Ulkoministeri Ilkka Kanervan (kok.) kolme viikkoa kestänyt kujanjuoksu skandaalijulkisuudessa päättyi tiistaina dramaattisiin potkuihin. Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen vihelsi pelin poikki aamulla ennen kuin Hymy-lehden julkaisemien tekstiviestien riepottelu mediassa ehti kunnolla liikkeelle. Katainen selvitti puoliltapäivin eduskunnassa valtaisassa median piirityksessä, että Kanervan jatkaminen ulkoministerin tehtävässä oli käynyt mahdottomaksi.

Juttua on dramatisoitu käyttämällä liioittelevaa kuvailua, kuten ilmaisuja ”skandaalijulkisuus”, ”dramaattiset potkut”, ”vihelsi pelin poikki”, ”riepottelu mediassa” ja ”valtaisa median piiritys”. Lauseet ovat STT:n omaa tuotantoa. STT kirjoittaa:

Kataisen mukaan hänen toimintakykynsä ministerinä oli ratkaisevasti heikentynyt luottamuksen murennuttua.

Katainen viittasi kuitenkin Kanervan toimintakykyyn eikä omaansa, niin kuin STT:n jutusta voi väärin ymmärtää. Katainen ei puhunut ”luottamuksen murentumisesta”, vaan se on STT:n toimittajan omaa tulkintaa.

STT:n mukaan Katainen kertoi soittaneensa ratkaisustaan illalla myös puhemies Sauli Niinistölle, koska se ”jotenkin oikealta tuntui”. STT:n mukaan ulkoministeriksi Katainen ei Niinistöä kysynyt, eikä tämä sellaiseksi tarjoutunut. Nämä asiat eivät käy ilmi Ylen Arkistossa olevasta taltioinnista. Tiedotustilaisuus jatkui kuitenkin vielä nauhoituksen päättymisen jälkeen, joten asia on saattanut nousta myöhemmin esille. Tiedotustilaisuuden aluksi Katainen sanoi, ettei hän anna yksityishaastatteluja.

STT kirjoittaa niin ikään, että ryhmäkokouksessa Niinistö oli ainoa nimi, joka tuotiin esiin vaihtoehtona Stubbille. Kataiselta kysyttiin tiedotustilaisuudessa, esitettiinkö eduskuntaryh-

mässä Sauli Niinistöä ulkoministeriksi, johon Katainen vastasi, että ryhmässä käytiin keskustelu hänen esityksensä pohjalta. Katainen sanoi: ”Hänen nimensä tuli myös esille, mutta päätös Alexander Stubbin puolesta oli täysin yksimielinen.” Katainen ei sanonut, että Niinistö oli ai-
nut, jonka nimi tuotiin esille, mutta STT:llä on saattanut olla ryhmästä peräisin olevaa tietoa asiasta.

STT kirjoittaa:

Kataisen mukaan viimeisen mahdollisuuden antaminen [Kanervalle] olisi merkinnyt vain epävarmuuden jatkumista. (Hakasulkeissa oleva on opinnäytetyön tekijän lisäämä.)

Katainen ei sanonut sen merkitsevän epävarmuuden jatkumisesta vaan sitä, ettei Kanervalla olisi ollut täyttä luottamusta. STT kirjoittaa:

Kataisen mukaan Kanervan riskialttius yksityiselämässään nousi esiin jo viime keväänä.

Katainen ei käyttänyt ilmausta ”riskialttius yksityiselämässä”, vaan hän puhui Kanervan ”värikkäästä elämästä”. STT kirjoittaa:

Kanerva osoittautui työnsä hoidossa Kataisen mukaan sataprosenttisesti hänen luottamuksensa arvoiseksi. Muuten hän joutui pettymään.

Katainen ei sanonut, että hän joutui pettymään, vaan hän totesi, että hän haluisi epäilyistä huolimatta luottaa Kanervaan ja että Kanerva ei pystynyt pitämään lupaustaan.

STT:n jutuissa on runsaasti omaa, uutta tekstiä ja vain vähän tiivistämistä ja suoria sitaatteja eli jäljentämistä. Asiat on pyritty kertomaan omin sanoin, eikä Verkkouutisia tai Kataista ole suoraan kopioitu. Samalla tekstiin on kuitenkin tullut epätarkkuuksia ja Kataisen sanomaksi on laitettu sellaisia asioita, joita hän ei ole sanonut. Kyse ei ole suorista lainauksia, vaan epäsuorista ”Kataisen mukaan” -ilmauksista, jotka kuitenkin viittaavat siihen, että Katainen olisi näin sanonut. Lisäksi jutuissa on toimittajan omaa tulkintaa, joka heijastelee toimittajan omia käsityksiä.

Päivän aikana STT kirjoitti myös sähköitä ja jutun Kanervan eroottiselle tanssijalle Johanna Tukiaiselle lähettämistä viesteistä, jotka Hymy julkaisi samana aamuna, sekä kronologian ”Kanerva-jupakasta”.

4.1.2 Helsingin Sanomat

Helsingin Sanomat (HS) (liite 5) uutisoi Kanervan erosta heti STT:n jälkeen kello 7:39. Uutista on päivitetty kello 13:46 eli Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen, joten alkuperäistä uutista tai muita versioita siitä kuin lopullinen uutinen ei ole saatavilla. Jutusta kuitenkin näkee, että siinä on käytetty pohjana Verkkouutisten uutista, vaikka Verkkouutisia ei mainita jutussa lainkaan.

HS otsikoi, että *Katainen liikkui kertoessaan Kanervan erottamisesta*. Katainen ei puhunut missään vaiheessa Kanervan erottamisesta, vaan hän sanoi Verkkouutisissa, ettei Kanerva enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministereinä. Tiedotustilaisuudessa Katainen sanoi, että Kanervan kyky toimia ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt. Muodollisesti Kanerva erosi itse tehtävästä jättämällä eronpyynnön muutamaa päivää myöhemmin, eikä Katainen häntä siitä erottanut, vaikka käytännössä pakottikin eroamaan.

HS kirjoittaa, että: ”Katainen kertoi tehneensä päätöksen raskain mielin.” Katainen kertoi näin Verkkouutisille. Tiedotustilaisuudessa hän sanoi, että: ”Päätös on erittäin raskas.” HS:n jutussa on myös suora sitaatti Verkkouutisista, vaikkei lähde ole mainittu:

”Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti”, Katainen sanoi.

Katainen sanoi kyllä tiedotustilaisuudessa saman asian, mutta eri tavoin:

Kyseessä on ystävä ja pitkäaikainen työtoveri, joka on kaiken lisäksi vielä hoitanut työnsä erittäin hyvin. Hän on tän vuoden aikana rakentanut Suomen ulkosuhteita erittäin mallikkaasti ja korjannut paljon niitä puutteita, joita meillä on vuosien aikana näissä asioissa ollut.

HS tulkitsee, että Katainen *myöntää* monien esittäneen epäilyjä Kanervan nimityksestä jo viime keväänä, kun ministeriehdokkaiden nimiä käytiin läpi, mikä viittaa siihen, että Katainen olisi pitänyt Kanervan valintaa virheenä. Mielestäni Kataisen puheesta ei kuitenkaan välity katumus, vaan hän pikemminkin kertoi asiasta taustoittaakseen tekemäänsä päätöstä. HS kirjoittaa, että:

”Kanerva lupasi vuosi sitten, kun hänet valittiin ministeriksi, ettei hänen värikäs elämänsä saata häntä tai kokoomusta kiusalliseen tilanteeseen”, Katainen sanoi eduskunnassa tiistaina.

Vaikka kyse on suorasta sitaatista, Katainen ei kuitenkaan sanonut näin, vaan näin:

Me kävimme myös viime keväänä hänen, hänen kanssaan läpi euh sitä, että en toivo, että hänen omaan henkilökohtaiseen elämänsä kautta hän joutuisi kyseenalaiseen tilanteeseen tai että me, jotka olemme hänet siihen tehtävään valinnut tai hänen tukijansa joutuisivat kiusallisiin tilanteisiin. Hän ymmärsi täysin, mistä oli kysymys, ja hän lupasi, että tämä ei tule kuitenkaan, tämä ei tule toistumaan. Hän ei kuitenkaan tätä lupausta pystynyt pitämään.

Helsingin Sanomissa Kataisen Kanervalle esittämä toivomus tai vaatimus oli muuttunut Kanervan itsensä oma-aloitteisesti tekemäksi lupaukseksi. Katainen ei myöskään puhunut koomuksesta, niin kuin HS:n sitaatissa, vaan Kanervan tehtävään valinneista tai hänen tukijoitansa, mikä ei välttämättä tarkoita puoluetta.

HS kirjoittaa:

Tällaisella luottamuksen puutteella olisi Kataisen arvion mukaan ollut kielteinen vaikutus hallitusyhteistyöhön.

Katainen ei varsinaisesti puhunut ”luottamuksen puutteesta” vaan ”luottamusvajeesta”. Hän ei myöskään sanonut, että sillä *olisi ollut* kielteinen vaikutus hallitusyhteistyöhön, vaan hän sanoi pitävänsä suurena riskinä sitä, että sillä *saattanut* olla myös hallitustyöhön kielteisiä vaikutuksia.

Helsingin Sanomien jutun alku ja loppu on toimituksen omaa, uutta tekstiä. Keskikohta on tiivistelmää ja siinä esiintyy jonkin verran epätarkkuuksia, joko tahallisia tai tahattomia. Esimerkiksi ”väittämät” ovat muuttuneet ”tiedoiksi” ja ”luottamusvaje” on muuttunut ”luottamuksen puutteeksi”. Suoria sitaatteja Kataiselta ei ole kuin kaksi, joista toinen oli kopioitu Verkkouutisista ja toinen oli itse keksitty. Toimittajan nimeä jutun yhteydessä ei ole mainittu.

4.1.3 Yle

Yle (liite 6) on julkaissut ensimmäisen uutisen kello 7:41 ja sitä on päivitetty seitsemän kulkautta myöhemmin 31.10.2008 kello 21:33. Päivityksen syy ei selviä jutusta. Verkosta löytyvä juttu on tehty kuitenkin Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen. Otsikon mukaan *Ilkka Kanerva joutuu eroamaan*. Yle kirjoittaa:

Kataisen mukaan oli suuri riski siihen, että Kanervan jatkaminen ulkoministerinä olisi vaikutta-

nut koko hallituksen työhön.

Katainen tarkoitti kuitenkin sitä, että Kanervan luottamusvaje olisi saattanut vaikuttaa kielteisesti hallitusyhteistyöhön, jos hän olisi joutunut saalistuksen kohteeksi tai häntä vastaan olisi esitetty väittämiä. Lisäksi Katainen puhuu mahdollisista vaikutuksista hallitustyöhön, kun taas Yle pitää vaikutuksia varmoina.

Yle kirjoittaa:

Muut hallituspuolueet ovat kertoneet antavansa tukensa Kanervalle ihmisenä.

Tässä on ilmeisesti virhe. Katainen kertoi, että:

[Kokoomuksen] Puoluehallitus ja myös eduskuntaryhmä anto tälle päätökselle yksimielisen tukensa. Molemmista ryhmistä lähetettiin vahva viesti, että me annamme kaiken inhimillisen tuen Ikelle ihmisenä, mutta että tämä päätös oli välttämätöntä tehdä. (hakasulkeissa oleva on opinnäytetyön tekijän lisäämä)

Ylen jutussa kokoomuksen puoluehallitus ja eduskuntaryhmä ovat vaihtuneet muiksi hallituspuolueiksi.

Ylen uutinen on pääasiassa uuden tekstin tuottamista ja tiivistämisestä. Sitaatteja siinä ei ole yhtään.

4.1.4 Iltalehti

Iltalehti (liite 7) on julkaissut uutisen Verkkouutisten uutisesta kello 7:43 ja päivittänyt sitä kello 8:40. Iltalehti on jättänyt Verkkouutisten otsikosta pois lähteen eli sanan ”Verkkouutisille”, mutta käyttänyt muutoin samaa otsikkoa kuin Verkkouutiset: *Katainen: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä*.

Iltalehti on laatinut juttuun oman ingressin: ”Jyrki Katainen päätti, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa.” Seuraavat kolme kappaletta on jäljennetty suoraan Verkkouutisista pieniä paikallisia muutoksia lukuun ottamatta. Iltalehdessä Verkkouutisten preesens ”kertoo” on muutettu imperfektiksi ”kertoi”. Lisäksi esimerkiksi Kanervan puolueesta kertova lyhenne ”(kok.)” on poistettu Iltalehden jutusta ja Iltalehden juttuun on lisätty maininta ajankohdasta ”tänään”.

Iltalehden mukaan ”Kanerva kuitenkin vakuutti, ettei hän joudu ministeriaikana vastaaviin tilanteisiin kuin aiemmin”. Iltalehdessä Kanervan lupaus Kataiselle on muuttunut vakuutukseksi.

Juttu koostuu pääasiassa Verkkouutisten uutisen jäljentämisestä ja tiivistämisestä. Verkkouutiset on mainittu jutussa kolmesti, mutta ei jokaisen sitaatin yhteydessä eikä otsikossa, niin kuin JSN:n ohjeet nykyisin edellyttävät. Myöskään linkkiä alkuperäiseen Verkkouutisten uutiseen jutussa ei ole. Jutun kirjoittajaksi on merkitty IL eli Iltalehti.

Iltalehti on julkaissut toisen uutisen aiheesta Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen kello 12:33 otsikolla *Katainen purskahti kyyneliin*. Iltalehden mukaan:

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen sanoi eduskunnassa, että viime viikot ovat olleet ulkoministeri Ilkka Kanervalle raskaita.

Siitä saa vaikutelman, että viime viikot ovat olleet raskaat ainoastaan Kanervalle, vaikka Katainen sanoi niiden olleen raskaat paitsi Kanervalle niin myös ”meille muille hänen läheisilleen ja [-] kavereille ja meille ystäville”.

Iltalehti kirjoittaa Kataisen sanoneen:

- Tämä on erittäin suuri inhimillinen koettelemus. Viikkojen aikana on esitetty väitteitä, joista osa on tosia, osa epätosia, kokoomuksen puheenjohtaja sanoi.

Siitä saa vaikutelman, että tapahtunut on ollut erittäin suuri inhimillinen koettelemus Kataiselle itselleen, vaikka Katainen sanoi:

Viikon aikana on esitetty paljon väitteitä. Varmasti osa tosia, varmasti osa epätosia. Mutta joka tapauksessa ollu varmasti erittäin suuri inhimillinen koettelemus hänelle itselleen.

Tiedon sijaan olettamusta kuvaavat ”varmasti” -sanat ja Kanervaan viittaava ”hänelle itselleen” on jätetty Iltalehden sitaatista pois sen lisäksi, että lauseiden järjestystä on vaihdettu ja sitaattia on editoitu muutoinkin.

Iltalehti kirjoittaa:

Kevään ministerivalintojen yhteydessä Katainen kertoi kokeneensa epäilyksiä Kanervan suhteen, mutta halusi antaa hänelle mahdollisuuden.

Katainen ei sanonut itse kokeneensa epäilyksiä, vaan hän kertoi muiden, joiden kanssa hän oli käynyt ministerilistaa läpi sparrausmielessä, esittäneen epäileviä näkemyksiä.

Kataisen suuhun on laitettu sitaatti: ”Hän suoriutui tehtävässään sataprosenttisesti.” Katainen ei kuitenkaan sanonut Kanervan suoriutuneen tehtävästään sataprosenttisesti, vaan hän sanoi Kanervan osoittautuneen työnhoidossa luottamuksenarvoiseksi sataprosenttisesti. Myöhemmin Katainen toisteli Kanervan hoitaneen työnsä ”erittäin hyvin”.

Iltalehden mukaan ”Katainen oli pitänyt Kanervaa suurena mahdollisuutena hallituksessa”. Kyse on toimittajan omasta tulkinnasta. Katainen ei näin sanonut. Sen sijaan hän kertoi, että valitessaan ministereitä hän halusi luottaa Kanervaan siitä huolimatta, että ihmiset esittivät hänen kohdallaan epäilyjä.

Iltalehti on editoinut Kataisen puhekielisiä sitaatteja ja melkein kaikki Kataisen suuhun laitettut kommentit ovat tiivistettyjä. Samalla mukaan on eksynyt muutama virhe, joka on saattanut syntyä kiireessä. Toimittaja on saattanut kuulla tai ymmärtää väärin eikä hän ole ehtinyt tai viitsinyt tarkistaa nauhalta, mitä Katainen sanoi, tai sitten hän ei ole käyttänyt lainkaan nauhuria, vaan hän on tukeutunut ainoastaan omiin muistiinpanoihinsa. Jutusta välittyy myös toimittajan omia asenteita.

4.1.5 Uusi Suomi

Uusi Suomi (liite 8) on julkaissut juttunsa kello 7:45 otsikolla *Kanervalle potkut*. Uuden Suomen ingressissä lukee, että: ”Ulkoministeri Ilkka Kanerva (kok.) on joutunut jättämään tehtävänsä”, vaikka Katainen vasta kertoi Verkkouutisissa, ettei Kanerva voi jatkaa tehtävässään. Uusi Suomi on ainut media, joka on tulkinnut Verkkouutisten jutun näin. Kokoomuksen puoluehallitus ja eduskuntaryhmä kokoontuivat päättämään asiasta vasta muutamaa tuntia myöhemmin.

Otsikkoa ja ingressiä lukuun ottamatta Uuden Suomen juttu on jäljennetty Verkkouutisista. Uuden Suomen juttuun on tehty vain kaksi paikallista muutosta: kolmannessa kappaleessa Katainen ”kertoo” on korvattu verbillä ”sanoo” ja neljännen kappaleen alkuun on lisätty lähde ”Verkkouutisissa”. Se on ainut kerta, kun lähde mainitaan jutussa.

Uusi Suomi on julkaissut kello 13:21 jutun Kataisen tiedotustilaisuuden pohjalta otsikolla *Kataisen ääni petti Kanerva-tilaisuudessa*. Uuden Suomen juttuun on putkahtanut virhe. Jutussa lukee, että: ”Katainen kertoi, että päätös viestien julkaisemisesta tehtiin jo ennen Hymyn uusimpien tekstiviestien julkistamista”. Siinä pitäisi lukea, että päätös erosta eikä päätös viestien julkaisemisesta, sillä Katainen ei tehnyt päätöstä viestien julkaisemisesta.

Uusi Suomi kirjoittaa:

- Keskustelua olisi pitänyt käydä niin avoimesti, että se olisi säilynyt järkevissä mittasuhteissa. Nyt se ei ollut sitä, Katainen totesi tiedotustilaisuudessa.

Sitaattia on editoitu eli tiivistetty siten, että siitä saa sellaisen vaikutelman, että kokoomuksen olisi pitänyt käydä keskustelua niin avoimesti, että se olisi säilynyt järkevissä mittasuhteissa.

Todellisuudessa Katainen sanoi näin:

[-] hänen olisi pitänyt käydä tämä keskustelu niin avoimesti läpi, että se olisi pysynyt joissakin järkevissä mittasuhteissa. Nyhän se ei ole missään järkevissä mittasuhteissa.

Tiedotustilaisuudessa Alexander Stubb sanoi tullessaan aina ”erittäin hyvin toimeen” tasavallan presidentin Tarja Halosen kanssa. Uudessa Suomessa ”erittäin” -sana oli tiputettu pois ja jutussa luki, että: ”Stubb sanoi tullessaan aina hyvin toimeen presidentti Tarja Halosen kanssa.”

Uusi Suomi kirjoittaa:

Stubb kertoi, että hänelle tarjottiin ulkoministerin paikkaa eilen illalla.

Ylen arkistosta löytyvästä tiedotustilaisuustaltioinnista tällaista kohtaa ei löydy. Nauhallalla Katainen sanoo kysyttäessä, että:

Ensinnäkin asiat hoidetaan tietysti siinä järjestyksessä kuin ne pitää hoitaa. Mä olin itse mielessäni asioita järjestellyt ja sen jälkeen, kun asiat oli Kanervan kanssa käyty läpi, niin sitten pyysin häntä [nyökkää Stubbin suuntaan] tehtävään. Näin tämä tietysti aina menee.

Taltioinnista ei siis käy ilmi, kertoiko Stubb, että paikkaa tarjottiin edellisenä maanantai-iltana. Sittemmin esimerkiksi Helsingin Sanomat on kertonut, että Katainen oli pyytänyt Stubbia tehtävään jo sunnuntaina. Stubb itse puolestaan on sanonut, että hänellä oli 24 tuntia aikaa tehdä päätös ulkoministeriksi lähtemisestä (Stubb, A. 17.2.2011). Kanervan lehdistöavustajan mu-

kaan Stubbilta oli kysytty valmiutta tulla Helsinkiin (Kirstilä, J. 7.4.2011).

Uuden Suomen jälkimmäinen juttu on pääasiassa tiivistetty Kataisen pitämästä tiedotustilaisuudesta. Myös jutun ainut suora sitaatti on tiivistetty. Jutun alkupuoli on omaa, uuden tekstin luomista, jossa kuvaillaan tilaisuuden tunnelmaa ja ihmisten reaktioita.

4.1.6 Ilta-Sanomien juttu

Ilta-Sanomien juttu (liite 9) on julkaistu kello 12:21 ja sitä on päivitetty kello 13:23. Mikäli Verkkouutisten jutun pohjalta on julkaistu uutinen Ilta-Sanomissa, se on saatettu poistaa verkosta, sillä sellaista ei enää löydy. Kataisen tiedotustilaisuuden pohjalta tehdyn jutun otsikko on: *Katainen: ”Kanerva petti luottamuksen”*. Vaikka lause on laitettu Kataisen suuhun, niin hän ei näin sanonut, vaan otsikko on toimituksen omaa tuotantoa tai tulkintaa. Katainen sanoi, ettei Kanerva pystynyt pitämään lupaustaan.

Ilta-Sanomien kirjoittaa:

Hänen [Kataisen] mukaansa Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen. (Hakusulkeissa oleva on opinnäytetyön tekijän lisäämä.)

Katainen ei kuitenkaan sanonut näin, vaan hän kertoi pohtineensa, pitäisikö Kanervalle antaa vielä viimeinen mahdollisuus:

[--] ministerillä on joko täysi luottamus ja se luottamuspääoma on niin kova, että sitä voi ongelmatilanteissa myös koe... koetella ja voidaan harkintaa käyttää. Tässä viimeisen mahdollisuuden kohdalla Kanervalla ei olisi tätä harkintaa, harkintamahdollisuutta enää ollut. Ja tämmösessä tilanteessa, tämmösen luottamusvajeen kanssa meistä kukaan ei voi elää.

Ilta-Sanomien lause on siis toimituksen omaa tuotantoa, eikä pidä paikkansa. Ilta-Sanomien kirjoittaa Kataisen sanoneen:

- Kanerva lupasi, ettei tämä tule toistumaan. Hän kuitenkin petti lupauksensa.

Sitaatin ensimmäinen lause on tiivistetty Kataisen lauseesta:

Hän ymmärsi täysin, mistä oli kysymys, ja hän lupasi, että tämä ei tule kuitenkaan, tämä ei tule toistumaan.

Toinen lause sen sijaan on toimituksen omaa tuotantoa. Katainen ei sanonut Kanervan pettäneen lupauksensa, vaan hän sanoi, että: ”Hän ei kuitenkaan tätä lupausta pystynyt pitämään.”

Ilta-Sanomien jutussa on kaksi suoraa sitaattia Verkkouutisista:

- Uskokaa pois, tämä on se asia, jota minäkin olen miettinyt pääni puhki. Vastaus on kuitenkin se, että yhtä ministeriä ei voida asettaa tilanteeseen, jossa hänellä on enemmän ehdollinen luottamus kuin muilla.

- Ministerin tehtävien hoidon onnistuminen on lopulta kiinni myös siitä, koetaanko ministeri yleisesti rehelliseksi ja taitavaksi henkilöksi. Suomalaisilla on oikeus toimintakykyisiin ministereihin ja hallitukseen.

Verkkouutisia ei kuitenkaan mainita Kataisen sitaattien lähteeksi. Katainen sanoi tiedotustilaisuudessa ensimmäisen sitaatin sisällön, mutta eri tavoin ja monipolvisemmin. Toisen sitaatin sisältöä hän ei sanonut tiedotustilaisuudessa lainkaan.

Ilta-Sanomat on editoinut eli tiivistänyt Kataisen sitaatteja. Ilta-Sanomat kirjoittaa Kataisen sanoneen Kanervasta:

- Hän ei pitänyt minulle antamaansa lupausta. Hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt, eikä hän nauti sellaista luottamusta, mitä hänen pitäisi.

Todellisuudessa Katainen sanoi:

Hän ei ole pitänyt sitä lupaustaan, jonka hän minulle antoi. Hän on aiheuttanut omalla toiminnallaan hämmennystä, ja tulkintani mukaan tästä kokonaisuudesta jää käteen se, että hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt. Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä työssään täytyy olla.

Ilta-Sanomat on muokannut sujuvammaksi ensimmäistä lausetta. Toisesta virkkeestä toimittaja on jättänyt pois kaksi ensimmäistä lausetta ja rakentanut uuden lauseen, jonka loppu on toimituksen omaa tuotantoa. Ilta-Sanomien mukaan Kanerva ei ”nauti sellaista luottamusta, mitä hänen pitäisi”, kun taas Katainen sanoi, että: ”Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä työssään täytyy olla.” Myös muita Kataisen sitaatteja on tiivistetty samaan tapaan ja keksitty uutta tekstiä hänen suuhunsa.

Ilta-Sanomien juttu muistuttaa alkuosaltaan STT:n kello 13:14 julkaisemaa juttua (ks. 4.1.1.). Ilta-Sanomat on julkaissut juttunsa kello 12:21, mutta sitä on päivitetty kello 13:23. Ilta-Sanomat on STT:n asiakas, joten on mahdollista, että Ilta-Sanomat on ottanut STT:n jutusta vaikutteita omaan juttuunsa.

Ilta-Sanomien otsikko on: *Katainen: ”Kanerva petti luottamuksen”*, kun taas STT:n otsikko on: *Kanerva petti Kataisen luottamuksen*.

STT kirjoittaa:

Kokoomuksen puheenjohtajan valtiovarainministeri Jyrki Kataisen mukaan Ilkka Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen.

Katainen korosti tiedotustilaisuudessaan Kanervan lupanneen hänelle viime keväänä huolehtia siitä, että hänen yksityiselämänsä ei enää aiheuta kiusallisia tilanteita.

Katainen meni hetkeksi liikutuksesta sanattomaksi, kun hän ryhtyi perustelemaan, miksi Kanerva ei saanut enää vielä kerran viimeistä mahdollisuutta.

Ilta-Sanomat kirjoittaa:

Hänen mukaansa Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen.

Katainen korosti tiedotustilaisuudessaan Kanervan lupanneen hänelle viime keväänä huolehtia siitä, että hänen yksityiselämänsä ei enää aiheuta kiusallisia tilanteita.

Katainen meni hetkeksi liikutuksesta sanattomaksi, kun hän ryhtyi perustelemaan, miksi Kanerva ei saanut enää vielä kerran viimeistä mahdollisuutta.

Molemmissa jutuissa on kaksi täysin identtistä lausetta ja kolmas melkein identtinen, vaikkei STT:tä ole merkitty jutun tekijäksi. Lisäksi otsikot ovat samankaltaisia. Sen lisäksi Ilta-Sanomat on jäljentänyt kaksi lausetta Verkkouutisista lähdeä mainitsematta.

Jutun loppu on Ilta-Sanomien toimituksen itse tiivistämää ja tuottamaa. Ilta-Sanomien koko juttu vaikuttaisi olevan kooste STT:n, Verkkouutiset ja Ilta-Sanomien oman toimittajan jutuista. Toimittajan nimeä ei ole mainittu jutun yhteydessä, vaan sen tekijäksi on laitettu IS.

4.1.7 MTV3

MTV3 julkaisi jutun Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen kello 12:55 otsikolla *Liikuttunut ja pettynyt Katainen: Kanerva petti lupauksensa* (liite 10). Uutista on päivitetty viimeksi kello 20:38.

MTV3 on tulkinnut Kataisen käyneen läpi ministerilistaa edellisenä keväänä muutamien läheisten työtovereidensa kanssa. Katainen itse puhui muutamasta läheisestä ihmisestä, mikä ei välttämättä tarkoita työtovereita.

MTV3 kirjoittaa:

Ulkoministeri oli myös luvannut olla luottamuksen arvoinen. Katainen kertoi keskustelleensa Kanervan kanssa siitä, että myöskään yksityiselämässä ei pitäisi aiheuttaa häpeää tukijoille eikä puolueille.

Tiedotustilaisuudessa Katainen kertoi sanoneensa Kanervalle, että:

[--] en toivo, että hänen omaan henkilökohtaiseen elämänsä kautta hän joutuisi kyseenalaiseen tilanteeseen tai että me, jotka olemme hänet siihen tehtävään valinnut tai hänen tukijansa joutuisivat kiusallisiin tilanteisiin. Hän ymmärsi täysin, mistä oli kysymys, ja hän lupasi, että tämä ei tule kuitenkaan, tämä ei tule toistumaan.

Kanerva ei siis varsinaisesti luvannut olla luottamuksen arvoinen, vaan hän lupasi, ettei aiemmin julkisuudessa esillä ollut tekstiviestijupakka tule toistumaan. Katainen ei puhunut häpeän aiheuttamisesta tukijoille eikä puolueille, niin kuin MTV3 kirjoittaa, vaan Kanervan tehtävään valinneiden tai tukijoiden joutumisesta kiusallisiin tilanteisiin. Kyse on siis MTV3:n toimittajan tulkinnasta. Lisäksi MTV3:n jutussa oleva ilmaus ”myöskään yksityiselämässä” antaa vaikutelman, että Katainen olisi vaatinut Kanervan olemaan luottamuksen arvoinen myös tehtävän hoidossa, vaikka Katainen puhui nimenomaan yksityiselämästä.

MTV3 kirjoittaa:

Kataisen mukaan Kanerva osoitti yksityiselämässä harkintakyvyn puutetta, petti antamansa lupaukset ja aiheutti hämmennystä ympärillään.

Lauseesta saa vaikutelman, että Kanerva olisi pettänyt useita antamiaaan lupauksia, vaikka Ka-

tainen puhui vain yhdestä, hänelle itselleen annetusta lupauksesta. MTV3 kirjoittaa Kataisen sanoneen:

- Jos olisin antanut Kanervalle viimeisen mahdollisuuden taas kerran, ei täyttä luottamusta olisi ollut. Olisimme saattaneet joutua tilanteeseen, jossa Kanerva olisi ollut saalistuksen ja jahdin kohde. Sitten olisimme joutuneet selittelemään ja arvioimaan, onko ulkoministerin ura nyt tässä katkolla, Katainen kertoi.

Todellisuudessa Katainen sanoi näin:

Mutta mikäli olisin jälleen kerran ministeri Kanervalle antanut tämän viimeisen mahdollisuuden, niin hänellä ei käytännössä olisi ollut silloin täyttä luottamusta ja hänen harkintansa tai hänen luottamukseen liittyvä harkintavalta olisi ollut ohuempi kuin ke, kaikilla muilla ministereillä. Jos olisimme todenneet, että tämä on sitten se viimeinen mahdollisuus, niin mehän olisimme joutuneet vastaamaan kysymykseen, että onko seuraavasta kerrasta sitten ura poikki. Me olisimme saattaneet joutua tilanteeseen, jossa hän olisi ollut saalistuksen kohde tai esiin olisi tullut joko tosia tai epätosia väittämiä, joita kerta toisensa jälkeen olisi pitänyt arvioida, onko tämä nyt se, joka johtaa sitten ministerin eroon.

MTV3 on tiivistänyt Kataisen sitaattia, tehnyt poistoja, muuttanut sanojen järjestystä, korvannut sanoja uusilla sanoilla ja rakentanut lauserakenteita uudelleen. Lisäksi Kataisen sitaattiin on lisätty sanoja, kuten ”jahdin kohde” ja ”selittelemään”.

MTV3 kirjoittaa Kataisen sanoneen, että:

- Mediamylläkkäkin vaikeutti päätöksen tekoa. Minua tullaan syyttämään taipumisesta lehdistön tai median paineen alla. Ei kyse ole kuitenkaan siitä. Päätös oli tehty ennen kuin viimeinen tekstiviesti julki, viestien sisällöllä ei ollut vaikutusta päätökseeni, Katainen sanoi.

Tiedotustilaisuudessa sen sijaan Katainen sanoi näin:

Ja tätä päätöksentekoa on myös vaikeuttanut viime päivien tai viikkojen niin sanottu lehdistökohtu, koska tiedän sen riskin, mikä tähän päätökseen sisältyy, joka on se, että minua tullaan varmasti syyttämään taipumisesta tiedotusvälineiden ja lehdistön ...ee paineeseen. Mietin, että voinko tehdä tätä äsken kuvaamaani päätöstä näillä perusteilla siitä syystä, että minua tullaan syyttämään taipumisesta median paineen alla. Mutta ollakseni rehellinen itselleni, minä teen sen päätöksen, jonka oikeaksi koen, ja otan tämän riskin.

Sitaatin ensimmäinen lause ”Mediamylläkkäkin vaikeutti päätöksen tekoa” on toimituksen omaa tuotantoa. Katainen sanoi saman asian, vaikkakin eri sanoin ja lisäksi hän puhui ”lehdistökohusta”. Sen sijaan sitaatissa oleva lause ”Ei kyse ole kuitenkaan siitä” on toimituksen itse keksimä. Päinvastoin Katainen sanoi olevansa valmis ottamaan sen riskin, että häntä syytetään taipumisesta median paineen alla. Sen sijaan siinä yhteydessä, kun Katainen sanoi antaneensa Kanervalle anteeksi, hän totesi: ”Mutta tässä ei ole nyt siitä kysymys,[-]”, minkä editoitu versio on saattanut eksyä väärään paikkaan edellisen sitaatin keskelle.

MTV3:n uutinen sisältää suunnilleen yhtä paljon tiivistämistä ja uuden tekstin luomista. Vaikka MTV3:n jutussa ei ole suurempia asiavirheitä, niin jutussa on runsaasti epätarkkuuksia, jotka ovat syntyneet Kataisen suorien ja epäsuorien sitaattien editoimisesta reippaalla kädellä. Samalla Kataisen suuhun on eksynyt sanoja, joita hän ei ole sanonut.

4.2 Englanninkieliset mediat

Englanninkielisiä juttuja löytyi eri medioista 22 kappaletta. Valitsin niitä analysoitavaksi yhdeksän eri mediaa. Otin mukaan suomalaisista medioista Ylen, STT ja Helsingin Sanomien englanninkieliset versiot selvittääkseni, ovatko ulkomaiset mediat käyttäneet niitä lähteinään. Ulkomaisista medioista poimin mukaan arvostetuimmat ja tunnetuimmat mediat. Lisäksi huolehdin, että eri uutistoimistot Reuters, Associated Press (AP) ja Agence France-Press (AFP) ovat mukana. Osassa medioista oli julkaistu sama tai lähestulkoon identtinen uutistoimiston juttu. Lisäksi otin mukaan ne jutut, joissa oli kirjeenvaihtajan tai avustajan nimi.

4.2.1 Yle News

Yleltä löytyi kaksi asiaa koskevaa englanninkielistä uusista. Ensimmäinen niistä on julkaistu 1. huhtikuuta kello 07.44 AM otsikolla *Foreign Minister Kanerva Sacked Over SMS Scandal* ja sitä on päivitetty viimeksi 31. lokakuuta 2008 kello 9.33 PM. Jutussa on käytetty muutamassa kohdassa lähteenä Verkkouutisia, mutta yli puolet jutusta taustoittaa aiempaa tapahtumien kulkua.

Yle kertoo tiivistäen kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen sanoneen, ettei puoluetoveri Ilkka Kanerva voi jatkaa ulkoministerinä. Yle kirjoittaa:

Despite previously showing support for the embattled Kanerva, Katainen told his party online newsletter that the SMS scandal surrounding Kanerva has damaged his credibility too much.

Yle väittää Kataisen kertoneen “puolueensa sähköiselle uutiskirjeelle” (Verkkouutisille), että Kanervaa ympäröivä tekstiviestiskandaali on vahingoittanut liikaa hänen uskottavuuttaan. Katainen ei kuitenkaan sanonut näin, vaan hän sanoi, että Kanervan toimintakyky on heikentynyt yleisen uskottavuuden romahdettua, eikä Kanerva enää nauti sellaista luottamusta ja kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Kyse on siis Ylen toimittajan omasta tulkinnasta.

Verkkouutisia Yle ei mainitse kertaakaan nimeltä, vaan käyttää siitä ilmausta ’uutiskirje’. Hymyä Yle luonnehtii tabloidiksi, vaikka kyse on aikakauslehdestä.

Juttu on ensimmäistä tiivistettyä eli käännöseditoitua lausetta ja yhtä jäljennettyä eli käännettyä sitaattia lukuun ottamatta toimituksen omaa tekstin tuotantoa eli yksikielistä tuotantoa tai se pohjautuu muihin kuin tämän tutkimuksen primäärilähteisiin. Jutussa on esimerkiksi viitattu Hymyyn.

Ylen toinen uutinen on julkaistu kello 01.06 PM eli Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen. Juttua on päivitetty niin kuin edellistäkin juttua 31. lokakuuta kello 9.35 PM. Jutun otsikko on *Katainen: ”Kanerva Broke His Promise” to Behave*, jossa sitaateissa oleva ”Kanerva Broke His Promise” on suora lainaus Kataiselta.

Uutisen alku on toimittajan omaa tekstin tuotantoa, jossa hän kertoo omin sanoin Kataisen pitämän tiedotustilaisuuden sisällöstä. Yle kirjoittaa:

A somber Jyrki Katainen faced the press on Tuesday to explain his reasons for sacking Foreign Minister Ilkka Kanerva. The National Coalition Party Chair insisted that Kanerva had been an excellent Minister, but had broken a promise to keep his personal life in check. Katainen said that Kanerva's past indiscretions were an issue when he was being considered for the post of Foreign Minister.

Yle kertoo synkän Jyrki Kataisen kohdanneen lehdistön selittääkseen, miksi hän antoi potkut Ilkka Kanervalle. Puhekielinen teonsana ’sacking’ (potkujen antaminen) on tyylillinen muutos, jolla toimittaja on ujuttanut tekstiin oman näkemyksensä asiasta. Katainen ei sellaista käsitettä käyttänyt. Toimittaja käyttää myös ilmausta ’insisted’ (väitti, piti kiinni), jolla toimittaja kyseenalaistaa Kataisen väitteen siitä, että Kanerva oli erinomainen ministeri.

Yle kirjoittaa:

Katainen said that Kanerva's past indiscretions were an issue when he was being considered for the post of Foreign Minister.

Ylen mukaan Katainen sanoi, että Kanervan aiemmat varomattomat teot nousivat esille, kun häntä harkittiin ulkoministerin tehtävään. Lause on Ylen toimittajan omaa tekstiä, eikä Kataisen sanomaa.

Yle kirjoittaa, ettei Katainen ollut liikuttunut riettaiden tekstiviestin sisällöstä:

He said he was not moved by the actual content of the salacious SMS messages, which were published on Tuesday, after Katainen had already made up his mind.

Katainen ei kuitenkaan sanonut näin, eikä hän luonnehtinut viestejä millään tavalla. Käyttämällä sanaa 'salacious' (rietas) toimittaja on lisännyt oman näkemyksensä viesteistä tekstiin ja tehnyt samalla tyyllillisen muutoksen. Katainen itse sanoi näin:

Mä en ole luonteeltani moralisti enkä sen takia edelleenkään ala moralisoimaan tekstiviestien sisältöjä. Tämä päätös oli tehty ennen kuin viimeiset tekstiviestit on julkistettu. Niitten sisältö [kröhiä] ei ole ollut minulle mikään yllätys eikä niillä ole ollut vaikutusta tähän päätökseen.

Yle väittää Kataisen sanoneen toistuvasti, ettei hänen päätöksensä ollut rangaistus, vaan ainoastaan seuraus yleisön luottamuksen menettämisestä:

Katainen said repeatedly that his decision was not a punishment, but merely a result of the fact Kanerva had lost the public's confidence. He was not being sacked as a punishment, insited Katainen.

Tällaista Katainen ei kuitenkaan sanonut tiedotustilaisuudessa eikä Verkkouutisten haastattelussa. Hän ei kertaakaan puhunut rangaistuksesta. Kyse on Ylen toimittajan omasta tekstistä, jolle ei löydy katetta.

Uutisessa on toimittajan omaa, uutta tekstiä, suoraan jäljennettyjä eli käännettyjä sitaatteja, yksi tiivistetty eli käännošeditoitu sitaatti ja muutama tiivistetty epäsuora sitaatti. Lisäksi jutusta löytyi kolme tyyllistä muokkausta. Kummassakaan Ylen uutisessa ei ole mainittu toimittajan nimeä, vaan tekijäksi on merkitty Yle News.

4.2.2 Helsinki Times (STT)

Helsinki Times -lehti on julkaissut STT:n tekemän jutun otsikolla *Finnish FM faces sack over texts to erotic dancer*. Lehti kirjoittaa:

In a volte-face, Jyrki Katainen, the Finnish finance minister and leader of the National Coalition party, was quoted as saying by online party organ Verkkouutiset Tuesday that Ilkka Kanerva (cons) could no longer continue in the post of foreign minister.

Helsinki Times/STT kirjoittaa Kataisen tehneen täyskäännöksen ilmoittaessaan, ettei Kanerva voi jatkaa enää ulkoministerinä. Verkkouutisia kutsutaan 'sähköiseksi puolue-elimeksi' (online party organ). Helsinki Times/STT on siteerannut jutussaan Verkkouutisia seuraavasti:

"I have arrived at the conclusion that Kanerva no longer enjoys the sort of confidence and general respect that would make possible his staying in the post of minister," Mr Katainen told Verkkouutiset.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

Verkkouutisten alkuperäinen sitaatti kuului:

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo.

Helsinki Times/STT on jakanut alun perin yhtä kokonaisuutta olleen sitaatin kahteen osaan. Jälkimmäisessä sitaatissa 'in the light of these new developments' (näiden uusien käänteiden valoissa) viittaa ilmeisesti viimeisimpiin käänteisiin Kanervan tapauksessa, kun taas Katainen viittasi edellisessä lauseessa esille nostamaansa luottamukseen ja yleiseen kunnioitukseen. Helsinki Times/STT on myös lisäännyt Kataisen suuhun lausahduksen 'it is evident' (on ilmeistä), jota Katainen ei itse lausunut.

Helsinki Times/STT kirjoittaa, että pääministeri Matti Vanhanen olisi keskustellut Kanerva asiasta Kataisen ja presidentti Tarja Halosen kanssa ja että kolmikko olisi sopinut toimenpiteistä:

Mr Vanhanen, the prime minister, said Tuesday he had discussed the matter with Mr Katainen and President Tarja Halonen, adding the trio had agreed on a course of action.

Muissa medioissa Vanhasen lausunto ei ole tullut vastaan. Sen sijaan Katainen kertoi tiedotustilaisuudessa keskustelleensa asiasta edellisenä iltana pääministerin ja presidentin kanssa ja että ”asia etenee normaalin kaavan mukaan tästä eteenpäin”. Liekö Helsinki Times/STT:n jutussa mennyt nimet sekaisin.

Helsinki Times/STT:n jutusta vähän yli puolet on toimittajan itse tuottamaa uutta tekstiä. Lisäksi jutussa on kaksi suoraa sitaattia ja kaksi epäsuoraa sitaattia Verkkouutisista lähde mainiten. Lisäksi jutussa on tiivistetty eli käännošeditoitu ulkoasiainministeriön Kanervan sairauslomasta lähettämää tiedotetta. Jutussa ei ole mainittu toimittajan nimeä, vaan tekijäksi on merkitty STT.

4.2.3 Helsingin Sanomat International Edition

Helsingin Sanomien englanninkielisessä versiossa jutun kärkeen on otettu Alexander Stubbin nimeäminen ulkoministeriksi. Jutun otsikko on *MEP Alexander Stubb to replace Ilkka Kanerva as Foreign Minister*. Helsingin Sanomat kirjoittaa:

The party's chairman, Minister of Finance Jyrki Katainen, said on Tuesday morning that Ilkka Kanerva cannot stay on as Foreign Minister after the gossip magazine Hymy published text messages that he had sent to dancer Johanna Tukiainen.

Lauseen voi ymmärtää niin, että Katainen sanoi, ettei Kanerva voi jatkaa ulkoministerinä sen jälkeen, kun juorulehti Hymy oli julkaissut tekstiviestit, jotka Kanerva oli lähettänyt Johanna Tukiaiselle. Katainen kertoi tehneensä päätöksen jo edellisenä iltana, mutta hän kertoi asiasta vasta samana aamuna, kun Hymy ilmestyi.

Helsingin Sanomat siteeraa epäsuorasti ja suorasti Verkkouutisia, mutta jättää mainitsematta lähteen:

Katainen said that he came to his decision "with a heavy heart"; breaking the news to journalists in Parliament caused his eyes to well up.

"This has been difficult for Ilkka. It is also the most difficult decision of my career as chairman. Ike is my friend, and he has done a wonderful job as Foreign Minister", Katainen says.

Vastaava sitaatti Verkkouutisista:

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äännessään.

Katainen kertoi Verkkouutisille tehneensä 'raskain mielin' (with a heavy heart) päätöksen Kanervan jatkosta ulkoministerinä. Tiedotustilaisuudessa hän ei tätä nimenomaista sanontaa enää käyttänyt.

Stubbin lausuntoa Helsingin Sanomat on tiivistänyt. Helsingin Sanomat kirjoittaa:

"When your country calls, the answer is unequivocally yes", Stubb said.

Stubb sanoi tiedotustilaisuudessa näin:

Eli kun ulkoministeriksi pyydetään, niin vastaus on yksiselitteinen kyllä. Kun isänmaa kutsuu, niin silloin mennään.

Helsingin Sanomat on ottanut jälkimmäisen virkkeen alun ja ensimmäisen virkkeen lopun ja yhdistänyt ne yhdeksi uudeksi lauseeksi. Kyse on tiivistämisestä, jossa tekstin rakennetta on muutettu ja osia siirretty, ja koska kieltä on vaihdettu, niin kyse on myös käännöseditoinnista.

Helsingin Sanomat on lainannut myöhemmin jutussaan Verkkouutisista kaksi suoraa sitaattia. Lehti määrittelee Verkkouutiset 'verkkajulkaisuksi' (online publication).

Lehti kirjoittaa Kataisen kertoneen, että kokoomuksen eduskuntaryhmä (Parliamentary group) olisi kuvaillut Stubbia yllättäväksi ja rohkeaksi. Katainen puhui kuitenkin puoluehallituksesta eikä eduskuntaryhmästä.

Helsingin Sanomien jutussa on paljon taustoitusta: lehti kertoo pitkästi Hymyn julkaisemista viesteistä ja Kanervan aiempina päivinä antamista kommentteista. Lisäksi lehti kertoo Stubbin taustoista. Näin ollen valtaosa jutusta on uutta tekstiä, joka ei pohjaudu Verkkouutisiin, Kataisen tiedotustilaisuuteen tai ulkoasiainministeriön tiedotteeseen. Lisäksi jutussa on kolme suoraa sitaattia Verkkouutisista ja muutamia lyhyitä tiivistettyjä kohtia Verkkouutisista, Kataisen tiedotustilaisuudesta ja ulkoasiainministeriön tiedotteesta.

4.2.4 BBC

BBC:n uutisesta löytyy kaksi versiota, joista ensimmäisen olen saanut Verkkouutisten päätoimittaja Ilkka Ahtokiveltä, eikä sitä löydy enää verkosta, sillä toinen versio on päivitetty ensimmäisen päälle. Ensimmäisestä versiosta ei käy ilmi uutisen julkaisuajankohta. Otsikko on *Finnish FM faces sack over texts*. Otsikko on lyhennelmä Helsinki Timesissa julkaistusta STT:n uutisesta, jonka otsikko oli *Finnish FM faces sack over texts to erotic dancer*.

BBC:n jutun alaotsikko on:

Mr Kanerva has been placed on sick leave, his ministry has said

Ulkoasianministeriön tiedotteessa lukee:

Ulkoministeri Ilkka Kanerva on tänään jäänyt sairauslomalle

Lauserakenne 'has been placed on sick leave' (on laitettu sairauslomalle) viittaa siihen, ettei Kanerva ole itse tehnyt päätöstä, vaan muut ovat pakottaneet hänet sairauslomalle ja että Kanervan sairausloma ei ole seurausta sairaudesta. Ulkoasiainministeriön tiedote ei sisällä tällaista vihjausta, vaan Kanervan kerrotaan jääneen sairauslomalle ja Kanerva on siinä itse subjektina. BBC uutisessa on siis tehty tyylillinen muutos korvaamalla alkuperäinen aktiivinen verbirakenne 'on jäänyt' passiivisella verbirakenteella 'has been placed'. Kyse on toimittajan henkilökohtaisesta näkemyksestä.

BBC:n mukaan Kanervan 'puolue' (his party) ilmoitti, ettei Kanerva nauti enää luottamusta ja yleistä kunnioitusta, vaikka ratkaisun teki puolueen puheenjohtaja Jyrki Katainen.

BBC:n juttu pohjautuu ilmeisesti STT:n juttuun, sillä BBC:n jutun sitaatit ovat identtisiä STT:n jutun sitaattien kanssa epätarkkuudet mukaan lukien. BBC kirjoittaa:

"I have arrived at the conclusion that Kanerva no longer enjoys the sort of confidence and general respect that would make possible his staying in the post of minister.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

Helsinki Times/STT:

"I have arrived at the conclusion that Kanerva no longer enjoys the sort of confidence and general respect that would make possible his staying in the post of minister," Mr Katainen told Verkkouutiset.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

BBC:n jutussa on oman, uuden tekstin lisäksi tiivistettyjä eli käännöseditoituja ja jäljennettyjä eli käännettyjä osuuksia. Verkkouutiset mainitaan ensimmäisen ja ainoan kerran väliotsikon jälkeen, vaikka jutun täytyy pohjautua Verkkouutisten uutiseen, sillä Katainen ei ollut siinä vaiheessa vielä pitänyt tiedotustilaisuuttaan. Verkkouutista käytetään nimitystä 'party's online newspaper' (puolueen verkkolehti). Lisäksi jutussa on taustoittavia osuuksia, joissa kerrotaan Kanervan tekstiviestien lähettelystä ja Kanervan aiemmista kommentteista sekä kokoomuksen aikomuksesta käsitellä asiaa ja Kanervan seuraajaa samana päivänä.

STT:tä ei mainita jutussa lainkaan, vaikka BBC:n uutinen ilmiselvästi pohjautuu STT:n tekemään tekstiin. Koska käytössäni ei ole STT:n tuottamasta englanninkielisestä materiaalista kuin Helsinki Timesin julkaisema juttu, en pysty vertaamaan STT:n aiempia aihetta koskevia sähköitä ja juttuja BBC:n juttuun. Jutun tekijäksi on merkitty BBC.

BBC:n jutun toinen versio, joka löytyy edelleen verkosta, on otsikoitu *Finnish FM loses job over texts*. BBC kirjoittaa:

Earlier on Tuesday, the leader of Mr Kanerva's party said the decision to replace him had been very difficult.

"Ilkka is my friend and he has done his job as foreign minister brilliantly," he said.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

Jutussa on kaksi suoraa sitaattia Verkkouutisista, mutta lähdeä ei ole mainittu. Sitaatit ovat samat kuin aiemmassakin versiossa, eli ne on otettu STT:n tekemästä englanninkielisestä jutusta. Myöskään STT:tä ei ole mainittu lähteenä. Verkkouutiset kirjoitti:

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äännessään.

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulko-ministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo.

Verkkouutisten alkuperäisiä sitaatteja on BBC:n jutussa lyhennetty. Kataisen käyttämä lempinimi 'Ike' on BBC:n jutussa korvattu sanalla 'Ilkka'. Kyse on paikallisesta muutoksesta.

Valtaosa uutisesta on uutta tekstiä, joka ei pohjautu opinnäytetyön primäärilähteisiin eli Verkkouutisten uutiseen, Kataisen tiedotustilaisuuteen tai ulkoasianministeriön tiedotteeseen.

4.2.5 CNN (AP)

CNN:n juttu pohjautuu Associated Press (AP) -uutistoimiston juttuun, joka on ilmeisesti uutistoimiston kirjeenvaihtajan tai avustajan tekemä juttu, sillä jutun alussa lukee Helsinki, Finland, mikä viittaa siihen, että juttu on tehty paikan päällä Helsingissä. CNN:n juttu on otsikoitu *Finland minister sacked over texts scandal*.

CNN kirjoittaa:

Finland's foreign minister lost his post Tuesday over a text message scandal involving an erotic dancer, party officials said Tuesday.

Puolueen virkailijat (party officials) eivät kuitenkaan antaneet mitään lausuntoja aiheesta. Myöskään puheenjohtaja Jyrki Katainen ei sanonut, että ulkoministeri menetti paikkansa eroottiseen tanssijaan liittyvän tekstiviestiskandaalin vuoksi. Kyse on siis lehden tai uutistoimiston toimittajan omasta tulkinnasta ja uudesta tekstistä, joka ei pohjautu Verkkouutisten uutiseen, Kataisen tiedotustilaisuuteen tai ulkoasiainministeriön tiedotteeseen.

CNN:n jutussa on suora sitaatti Verkkouutisista, mutta lähde on jätetty mainitsematta:

"He no longer enjoys the trust and general respect which would make it possible for him to continue," said Finance Minister Jyrki Katainen, the party chairman.

Verkkouutiset kirjoitti näin:

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulko-ministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo.

CNN:n sitaatista on jätetty lauseen alku 'arvioni perusteella' sekä viimeinen sana 'ministerinä' pois. Myös sitaatin jälkimmäinen lause on jätetty pois. Muutoin sitaatti on jäljennetty eli käännetty.

Myöhemmin CNN:n jutussa mainitaan Verkkouutiset lähteenä. Verkkouutisia luonnehditaan nimellä 'Web news' (verkkouutiset).

Jäljennettyjen ja tiivistettyjen eli käännöseditoitujen pätkien lisäksi jutusta melkein puolet on uutta tekstiä, jossa taustoitetaan tapahtumien kulkua.

4.2.6 USA Today (AP)

CNN:n lisäksi myös USA Today -lehti on julkaissut Associated Press -uutistoimiston toimittajan Helsingistä käsin tekemän uutisen otsikolla *Finland's Foreign minister ousted*. Siinä kirjoittajaksi on merkitty Matti Huuhtanen, joka on saattanut tehdä myös CNN:n julkaiseman uutisen, vaikka siinä ei olekaan mainittu kirjoittajaa. USA Today -lehti kirjoittaa:

The scandal, which had been making headline news for weeks, had eroded trust in and respect for Ilkka Kanerva, said Finance Minister Jyrki Katainen, chairman of the National Coalition Party, which holds the Foreign Ministry post in the coalition government.

Katainen ei kuitenkaan sanonut, että viikkoja otsikoihin noussut skandaali olisi rapistuttanut Ilkka Kanervan luottamuksen ja kunnioituksen. Katainen sanoi vain, ettei Kanerva nauti enää luottamusta ja yleistä kunnioitusta. Hän ei sanonut sen johtuvan skandaalista. Lause on toimittajan omaa tulkintaa ja uutta tekstiä, eikä Kataisen sanomaa.

USA Today kirjoittaa:

"The minister does not enjoy trust," Katainen told reporters. "It's a heavy decision. He's a friend and he's done his work well."

Verkkouutisissa Katainen sanoi näin:

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä.

Tiedotustilaisuudessa Katainen sanoi puolestaan näin:

Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä työssään täytyy olla.

Toimittaja on vetänyt mutkat suoriksi. Katainen ei sanonut, että 'ministeri ei nauti luottamusta' (the minister does not enjoy trust). Lause on toimittajan omaa tekstiä, vaikka se on laitettu suoraksi sitaatiksi Kataisen suuhun. Myös sitaatin seuraavat lauseet ovat tiivistettyjä eli kään-
nöseditoituja:

"It's a heavy decision. He's a friend and he's done his work well."

Tiedotustilaisuudessa Katainen sanoi:

Päätös on erittäin raskas. Kyseessä on ystävä ja pitkäaikainen työtoveri, joka on kaiken lisäksi vielä hoitanu työnsä erittäin hyvin.

USA Todayn jutussa kerrotaan myös Hymyssä julkaistuista tekstiviesteistä ja Kanervan taustoista sekä suomalaisesta politiikasta. Juttu sisältää myös toimittajan omia näkemyksiä ja tulkin-
toja. Toimittaja muun muassa arvelee, ettei Kanerva ilmeisesti rikkonut mitään lakia ja kirjoit-
taa, että Kanervan erottamista vaadittiin laajalti. USA Today kirjoittaa:

Although Kanerva apparently broke no laws and his longtime partner accepted his apology, there were widespread calls for his dismissal.

The Foreign Ministry said Tuesday that Kanerva was on sick leave and would not talk to the media. A day earlier, Kanerva told reporters he was "fit and well" and had no intention of re-
signing.

Jälkimmäisessä kappaleessa toimittaja kyseenalaistaa Kanervan sairausloman asettamalla pe-
räkkäin lauseet, jonka mukaan ulkoasiainministeriö ilmoitti Kanervan olevan sairauslomalla ja
päivää aiemmin Kanerva itse kertoi toimittajille olevansa hyvässä kunnossa.

Toimittaja kertoo myös, että eronpyynnöt ja erottamiset henkilökohtaisten asioiden vuoksi
ovat harvinaisia Suomessa, mutta ajat näyttävät olevan muuttumassa pohjoisessa maassa.

Toimittaja kertoo niin ikään, että pääministeri Matti Vanhanen haastoi entisen tyttöystävänsä oikeuteen, koska tämä paljasti kirjassa intiimejä yksityiskohtia heidän suhteestaan, mutta hävisi oikeudenkäynnin.

Toimittaja kertoo myös, että Vanhasen edeltäjä Anneli Jäätteenmäki joutui eroamaan pääministerin tehtävästä kahden kuukauden jälkeen, koska tämä oli valehdellut arkaluontoisten asiakirjojen vuotamisesta. Lauseesta voi saada sellaisen käsityksen, että Jäätteenmäki olisi itse ollut vuotaja, vaikka hän oli asiakirjojen vastaanottaja.

4.2.7 Reuters

Reutersin uutinen on otsikoitu *Texting scandal forces Finland foreign minister out*. Reutersin uutisen on raportoinut Helsingistä Tarmo Virki (sic!) ja editoinut Charles Dick. Reuters kirjoittaa:

Finland's foreign minister was sacked on Tuesday after newspapers and magazines published suggestive text messages he sent to an erotic dancer, his party said.

Reutersin mukaan ulkoministerin puolue sanoi, että ulkoministeri saa potkut sen jälkeen, kun sanomalehdet ja aikakauslehdet julkaisivat vihjailevia tekstiviestejä, joita ministeri lähetti eroottiselle tanssijalle. Puolue ei kuitenkaan sanonut näin, niin kuin ei puolueen puolesta puhunut puheenjohtaja Jyrki Katainenaan. Kyse on toimittajan omasta tulkinnasta ja uuden tekstin tuottamisesta, joka ei perustu ainakaan opinnäytetyön primäärilähteisiin.

Kokoomusta Reutersin uutisessa luonnehditaan konservatiiviseksi. Reuters kirjoittaa:

He later admitted the messages were not totally appropriate, but insisted until Monday he had done nothing wrong and was ready to continue in office, but his conservative National Coalition Party said he could not continue in his job.

Reutersin mukaan Kanerva myönsi lopulta, että viestit eivät ole täysin sopivia, mutta väitti maanantaihin asti, ettei hän ollut tehnyt mitään väärää ja oli valmis jatkamaan ministerinä, mutta hänen konservatiivinen Kansallinen Kokoomus -puolue sanoi, ettei hän voi jatkaa tehtävänsään. Tässä yhteydessä sanan 'konservatiivinen' käyttö antaa vaikutelman, että Kanervan toimet olivat liikaa puolueelle, koska puolue on konservatiivinen. Nykyisin kokoomus määritellään pikemmin keskusta-oikeistolaiseksi kuin konservatiiviseksi puolueeksi.

Reuters kirjoittaa:

"This has been the toughest decision as the leader of the party. Ilkka is my friend and he has done his job as foreign minister brilliantly," party head Jyrki Katainen said, adding that Kanerva had acted thoughtlessly in his private life.

"Kanerva has shown a great lack of judgment ... he doesn't enjoy the full trust which a minister needs."

Vaikkei Reuters mainitse lähdeä, niin ensimmäinen sitaatti on Verkkouutisista:

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystävänä ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äännessään.

Reuters on jättänyt sitaatin ensimmäisen lauseen pois. Toista lausetta on hieman muutettu englannin kieleen luontevasti sopivaksi. Lempinimi 'Ike' on korvattu etunimellä 'Ilkka' ja siinä kyse on paikallisesta muutoksesta. Muutoin sitaatti on jäljennetty, eli käännetty.

Toinen sitaatti on Kataisen tiedotustilaisuudesta:

...hän on osottanut erittäin suurta hartinkaa, harkintakyvyn puutetta yksityiselämässä. Hän ei ole pitänyt sitä lupautaan, jonka hän minulle antoi. Hän on aiheuttanut omalla toiminnallaan hämmennystä, ja tulkintani mukaan tästä kokonaisuudesta jää käteen se, että hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt. Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä työssään täytyy olla.

Reuters on tiivistänyt eli käännöseditoinut sitaattia ja ottanut siihen ensimmäisen ja viimeisen lauseen kyseisestä kohdasta.

Valtaosa jutusta on taustoittavaa ja siinä kerrotaan Kanervan lähettämistä tekstiviesteistä, viestien sisällöstä ja Kanervan aiemmista tekstiviestittelyistä. Näiltä osin juttu on uutta, omaa tekstiä eikä se perustu ainakaan Verkkouutisten uutiseen, Kataisen tiedotustilaisuuteen tai ulkoasiainministeriön tiedotteeseen.

4.2.8 ABC (AFP)

Australian Broadcasting Corporation (ABC) on julkaissut Agence France-Press (AFP) - uutistoimiston tekemän uutisen. ABC otsikoi juttunsa *Finnish foreign minister sacked over SMS*

scandal. Juttu on kirjeenvaihtajien Helsingissä tekemä, mutta tekijöiden nimiä ei ole mainittu.

ABC/AFP kirjoittaa:

Finnish Foreign Minister Ilkka Kanerva has been forced to quit his job after he admitted bombarding a stripper with mobile phone text messages of a sexual nature, his party announced.

Uutistoimisto väittää Kanervan puolueen ilmoittaneen, että Kanerva on pakotettu eroamaan työstään sen jälkeen, kun hän myönsi pommittaneensa stripparia seksiaiheisilla kännykkätextiviesteillä. Puolue ei ilmoittanut näin. Verkkouutisten juttu on otsikoitu:

Katainen Verkkouutisille: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä.

Verkkouutisten jutussa lukee:

Katainen katsoo, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimissaan.

Vaikka Verkkouutiset kirjoittaa, ettei Kanervalla ole Kataisen mielestä edellytyksiä jatkaa toimissaan, suoraa sitaattia Kataiselta ei ole. ABC News/AFP:n lause on siis uutistoimiston omaa tulkintaa ja uuden tekstin tuotantoa, eikä se perustu Verkkouutisten uutiseen, Kataisen tiedotustilaisuuteen eikä ulkoasianministeriön tiedotteeseen.

ABC/AFP kirjoittaa:

Party leader Jyrki Katainen finally withdrew his support for Mr Kanerva, saying the SMS scandal had tainted the foreign minister's credibility.

Uutistoimisto kirjoittaa Kataisen sanoneen, että tekstiviestinskandaali oli tarhannut ulkoministerin uskottavuuden. Katainen puhui uskottavuudesta ainoastaan Verkkouutisten haastattelussa ja sanoi siinä näin:

Ratkaisuni takana ei ole mitään yksittäistä tekijää, vaan kyseessä on kokonaisuus. Kokonaisuuteen kuuluu harkintakyvyn puute yksityiselämässä, hämmennystä aiheuttaneet lausunnot sekä toimintakyvyn heikkeneminen yleisen uskottavuuden romahdettua.

ABC/AFP:n lause on siis toimittajien omaa tulkintaa, eikä Kataisen sanomaa.

ABC/AFP kirjoittaa Kataisen sanoneen toimittajille Helsingissä:

"Kanerva has not kept his promise to not let his private life interfere with his political" life, Katainen told reporters in Helsinki.

Katainen sanoi tiedotustilaisuudessaan toimittajille näin:

Hän on osottanut erittäin suurta hartinka, harkintakyvyn puutetta yksityiselämässä. Hän ei ole pitänyt sitä lupaustaan, jonka hän minulle antoi.

ABC/AFP:n suora sitaatti on siis toimituksen omaa tekstiä, eikä Kataisen sanomaa. Toimittajat ovat rakentaneet tiedotustilaisuudessa kuulemansa perusteella lauseen Kataisen suuhun.

ABC/AFP kirjoittaa:

Mr Kanerva, a father of two daughters, made no public statements. The foreign ministry said he was "on sick leave and his program has been cancelled."

Ulkoministeriö tiedotti näin:

Ulkoministeri Ilkka Kanerva on tänään jäänyt sairauslomalle, ja hänen ohjelmansa on peruutettu.

Ensimmäinen lause on toimittajien omaa tuotantoa. Toinen lause on tiivistetty eli käännöseditoitu ulkoasianministeriön tiedotteesta. Johtolauseen "The foreign ministry said" (ulkoasianministeriö sanoi) olen lukenut paikalliseksi muutokseksi, jossa on kyse lisäyksestä tekstiin. Niin ikään kyse on paikallisesta muutoksesta, kun "ulkoministeri Ilkka Kanerva" on korvattu sanalla "he". Perfekti "on jäänyt sairauslomalle" puolestaan on korvattu olla-verbillä ja imperfektillä "was on sick leave" (oli sairauslomalla).

Verkkouutisia ei ole mainittu lähteenä jutussa. Jutussa viitataan Kataisen pitämään tiedotustilaisuuteen. Ainut tiivistetty lause on ulkoministeriö tiedotteesta otettu lause. Muutoin teksti on toimittajien omaa tekstin tuotantoa tai pohjautuu muihin kuin tutkimuksen primäärilähteisiin.

4.2.9 Times Online

Times Online on julkaissut jutun otsikolla *Kanerva sacked as Finnish foreign minister over stripper sex messages*, eli Kanerva sai potkut ulkoministerin paikalta strippaajaseksiviestien vuoksi. Jutun

ovat kirjoittaneet Hannah Strange ja Marcus Oscarsson. Otsikko on toimittajien omaa tuotantoa, eikä perustu opinnäytetyön primäärilähteisiin. Times Online kirjoittaa:

Iikka Kanerva, the colourful Finnish Foreign Minister with a penchant for busty blondes, has been fired after a gossip magazine published some distinctly undiplomatic text messages sent to an erotic dancer.

Lehden mukaan Suomen värikäs ulkoministeri Iikka (sic!) Kanerva, joka on mieltynyt povekkaisiin blondeihin, on saanut kenkää sen jälkeen, kun eräs juorulehti julkaisi eroottiselle tanssijalle lähetettyjä ilmeisen epädiplomaattisia tekstiviestejä. Teksti on lehden omaa, uutta tuotantoa, eikä pohjaudu Verkkouutisten uutiseen, Kataisen tiedotustilaisuuteen eikä ulkoasianministeriön tiedotteeseen.

Times Online jatkaa:

Jyrki Katainen, leader of the conservative National Coalition Party, finally withdrew his support for Mr Kanerva following weeks of speculation about his relationship with 29-year-old Miss Johanna Tukiainen and her sister, a porn actress.

The SMS scandal had tainted the minister's credibility, he said, adding that "Kanerva has not kept his promise to not let his private life interfere with his political" work.

Lehden mukaan konservatiivisen kokoomuspuolueen johtaja Katainen veti viimeinkin tukensa Kanervalta viikkoja jatkuneiden spekulatioiden jälkeen, jotka koskivat Kanervan suhdetta 29-vuotiaaseen Johanna Tukiaiseen ja hänen sisareensa, pornonäyttelijään.

Times Online siteeraa Kataista ja väittää hänen sanoneen, että tekstiviestiskandaali oli tahrannut ministerin uskottavuuden ja lisänneen, että "Kanerva ei ole pitänyt lupaustaan pitää yksityiselämänsä erossa poliittisesta" työstään.

Kumpikaan kappale ei pohjaudu tutkimuksen primäärilähteisiin, vaan on niihin nähden omaa, uutta tekstiä. Sen sijaan lauseet näyttävät pohjautuvat AFP:n juttuun (ks. 4.2.10). AFP kirjotti:

The conservative National Coalition Party appointed Alexander Stubb, a 40-year-old member of the European parliament, as his successor, after weeks of speculation about Mr Kanerva's private life and his political future.

Party leader Jyrki Katainen finally withdrew his support for Mr Kanerva, saying the SMS scandal had tainted the foreign minister's credibility.

"Kanerva has not kept his promise to not let his private life interfere with his political" life, Katainen told reporters in Helsinki.

Ilmeisesti Times Onlinen toimittajat ovat kirjoittaneet aiheesta uuden, oman juttunsa, joka perustuu AFP:n juttuun. Jutussa on lauseita, jotka ovat identtisiä AFP:n jutun kanssa. AFP:tä ei kuitenkaan ole mainittu Times Onlinen jutun lähteeksi, eikä jutussa ei ole mainittu muitakaan lähteitä.

Times Onlinen toimittajat ovat höystäneet omaa juttuaan lisäämällä sinne tietoja, joita AFP:n jutussa ei ole, kuten Kanervan mieltymyksen povekkaisiin blondeihin. Lisäksi Tukiaisen siskon kerrotaan olevan pornonäyttelijä ja Kanervan ehdottaneen kolmenkimppaa sisaruksille. Toimittajat kertovat myös pääministeri Matti Vanhasen kiihkeästä suhteesta brunetin Susan Ruususen kanssa. Yleisvaikutelma on eroottisesti latautunut; otsikossakin puhutaan seksiviesteistä stripparille.

Valtaosa jutusta on taustoittavaa eikä perustu tutkimuksen primäärlähteisiin. Jutun lopussa on kuitenkin kaksi sitaattia Kataiselta. Times Online kirjoittaa:

“Many already had doubts because of his colourful life when he was appointed foreign minister,” Mr Katainen said when announcing his departure today.

“He had his last chance. It was a question of credibility,” he added.

Katainen sanoi tiedotustilaisuudessa näin:

Viime keväänä, kun valitsin kokoomuksen ministeriryhmän, niin kävin läpi joidenkin läheisten ihmisten kanssa sparrausmielessä ministerilistaa, aina useampia vaihtoehtoja eri tehtäviin, ja Ilkka Kanervan kohdalla monet pysähtyivät ja esittivät joitakin epäileviä näkemyksiä, jotka perustuivat hänen, hänen värikkääseen eee elämäänsä.

Ensimmäistä Times Onlinen käyttämää sitaattia on tiivistetty eli käännöseditoitu rakentamalla lausetta uudelleen melko reippaasti. Asiasisältö pitää kuitenkin paikkaansa. Jälkimmäinen sitaatti puolestaan on toimittajien itse tuottama, eikä Kataisen sanoma.

4.3 Yhteenveto

Suomenkielisistä uutisista STT:n jutuissa asiat on pyritty kertomaan omin sanoin. Samalla tekstiin on tullut epätarkkuuksia ja Jyrki Kataisen sanomaksi on laitettu sellaisia asioita, joita hän ei ole sanonut. Lisäksi jutuissa on tulkintaa, joka heijastelee toimittajan omia käsityksiä.

Helsingin Sanomien jutussa on yksi Kataisen suuhun keksitty sitaatti. Yksi sitaatti on kopioitu Verkkouutisista, mutta lähde on jätetty mainitsematta. Jutussa esiintyy jonkin verran epätarkkuuksia.

Ylen uutinen on omaa tuotantoa ja tiivistämistä. Sitaatteja siinä ei ole yhtään. Juttuun sisältyy ilmeisesti yksi asiavirhe.

Iltalehden ensimmäinen juttu on jäljennetty ja tiivistetty Verkkouutisten uutisesta. Tiedotustilaisuuden jälkeen julkaistussa jutussa toimittaja on editoinut Kataisen puhekielisiä sitaatteja ja melkein kaikki Kataisen suuhun laitettut kommentit ovat tiivistettyjä. Samalla joukkoon on eksynyt muutama virhe. Jutusta välittyy myös toimittajan omia asenteita.

Uuden Suomen ensimmäinen juttu on jäljennetty Verkkouutisista otsikkoa ja ingressiä lukuun ottamatta. Lähde on hädin tuskin mainittu. Toinen juttu on pääasiassa tiivistetty Kataisen pitämästä tiedotustilaisuudesta.

Ilta-Sanomien juttu vaikuttaa olevan kooste STT:n ja Verkkouutisten jutuista, joita on täydennetty Ilta-Sanomien omalla tekstillä. Kataisen suuhun on laitettu asioita, jotka eivät pidä paikkansa.

MTV3:n jutussa on runsaasti epätarkkuuksia, jotka ovat syntyneet Kataisen suorien ja epäsuorien sitaattien editoimisesta reippaalla kädellä. Samalla Kataisen suuhun on eksynyt sanoja, joita hän ei ole sanonut.

Englanninkielisistä uutisista Yle Newsin ensimmäinen juttu on lähinnä toimituksen omaa tekstin tuotantoa tai se pohjautuu muihin kuin tämän tutkimuksen primäärilähteisiin. Ylen toisessa uutisessa Kataisen sanomaksi on laitettu sellaisia asioita, mitä hän ei sanonut. Lisäksi jutusta löytyy kolme tyylillistä muutosta.

Helsinki Times/STT:n jutusta vähän yli puolet on toimittajan itse tuottamaa uutta tekstiä. STT on muuttanut virheellisesti Kataisen sitaattia Verkkouutisista. Sama sitaatti esiintyy myös BBC:n uutisessa. Lisäksi jutussa on ilmeisesti asiavirhe.

Helsingin Sanomien jutussa on paljon taustoitusta: lehti kertoo pitkästi Hymyn julkaisemista viesteistä ja Kanervan aiemmista kommentteista. Lisäksi lehti kertoo Stubbin taustoista. Jutussa siteerataan Verkkouutisten juttua, mutta lähde on jätetty mainitsematta.

BBC:n ensimmäisen uutisen täytyy pohjautua Verkkouutisten uutiseen ja STT:n tekstiin, sillä Katainen ei ollut vielä pitänyt tiedotustilaisuuttaan. Jutussa kerrotaan Kanervan tekstiviestien lähettelystä ja Kanervan aiemmin antamista kommentteista. BBC:n toisessa jutussa on samoja sitaatteja kuin Helsinki Timesin/STT:n jutussa.

CNN:n uutisessa on suora sitaatti Verkkouutisista ilman, että lähde on mainittu. CNN:n lisäksi myös USA Today -lehti on julkaissut Associated Press (AP) -uutistoimiston suomalaisen toimittajan Helsingistä käsin tekemän uutisen. Toimittaja on keksinyt lauseita Kataisen suuhun. Juttu sisältää myös runsaasti taustoittavaa aineistoa suomalaisten poliitikkojen edesottamuksista Matti Vanhasesta Anneli Jäätteenmäkeen. Lisäksi jutussa on toimittajan omia näkemyksiä.

Reutersin jutusta valtaosa on taustoittavaa. Siinä kerrotaan Kanervan lähettämistä tekstiviesteistä, viestien sisällöstä ja Kanervan aiemmista tekstiviestittelyistä. Puolueen sanomaksi on keksitty asioita. Jutun on raportoinut suomalainen.

ABC:n jutussa ainut tiivistetty lause on otettu ulkoministeriön tiedotteesta. Muutoin teksti on toimittajien omaa tekstin tuotantoa tai pohjautuu muihin kuin tutkimuksen primäärilähteisiin. Puolueen ja Kataisen sanomaksi on laitettu toimittajien omaa tulkintaa. ABC:n juttu on Agence France-Pressin (AFP) tekemä.

Times Onlinen toimittajat ovat kirjoittaneet AFP:n jutusta uuden, oman versionsa. AFP:tä ei kuitenkaan ole mainittu lähteeksi, eikä jutussa ei ole mainittu muitakaan lähteitä. Times Onlinen toimittajat ovat höystäneet AFP:n juttua lisäämällä sinne tietoja esimerkiksi Kanervan mieltymyksestä povekkaisiin blondeihin. Valtaosa jutusta on taustoittavaa, eikä perustu tutkimuksen primäärilähteisiin. Jutun lopussa on kuitenkin kaksi sitaattia Kataiselta, joista toinen on keksitty.

5 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten Jyrki Kataisen Ilkka Kanervan eroa koskeva viesti muuttui sen levitessä Verkkouutisista toisiin medioihin ja miten asia uutisoitiin eri medioissa Kataisen pitämän tiedotustilaisuuden jälkeen.

STT:n ensimmäisissä sähkeissä uutisoitiin, ettei Ilkka Kanerva voi jatkaa ulkoministerinä. Jo vartin yli kahdeksan STT otsikoi, että Kanerva menettää ulkoministerin paikan ja sen jälkeen että hän joutuu eroamaan. STT ei kuitenkaan missään vaiheessa kirjoittanut, että Kanerva erotettiin. Myös Yle käyttää ilmausta, että Kanerva joutuu eroamaan. Sen sijaan Helsingin Sanomat kertoo jo otsikossaan Kataisen liikuttuneen Kanervan erottamisesta. Uusi Suomi puolestaan uutisoi jo ennen kahdeksaa, että Kanerva saa potkut. Sen sijaan kummatkaan iltapäivälehdet eivät käyttäneet sanaa 'erottaa'.

Englanninkielisissä medioissa sana 'sacked' (potkut) esiintyi jo Yle Newsin uutisoinnissa. Helsinki Times otsikoi STT:n uutisen *Finnish FM faces sack over texts to erotic dancer*, eli ulkoministeri sai potkut eroottiselle tanssijalle lähetettyjen tekstiviestien vuoksi. Pisimmälle meni brittiläinen Times Online, joka kertoi Kanervan saaneen potkut stripparille lähetettyjen seksiviestien vuoksi.

Katainen itse ei sanonut missään vaiheessa, että Kanerva joutuu eroamaan tai että Kanerva erotetaan tehtävästään. Verkkouutisten jutussa Kataisen kerrottiin vain katsovan, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimessaan. Viesti oli siis muuttunut aika lailla saavuttaessaan Times Onlinen lukijat.

Times Onlinen juttu perustui toisen käden lähteeseen eli AFP:n anonyymin kirjeenvaihtajan juttuun. Jos asian kääntää ympäri, voi pohtia, kuinka vakavasti otettavia ovat esimerkiksi STT:n ulkomaan uutiset, jotka perustuvat uutistoimistojen laatimiin juttuihin eli toisen käden lähteen tietoihin.

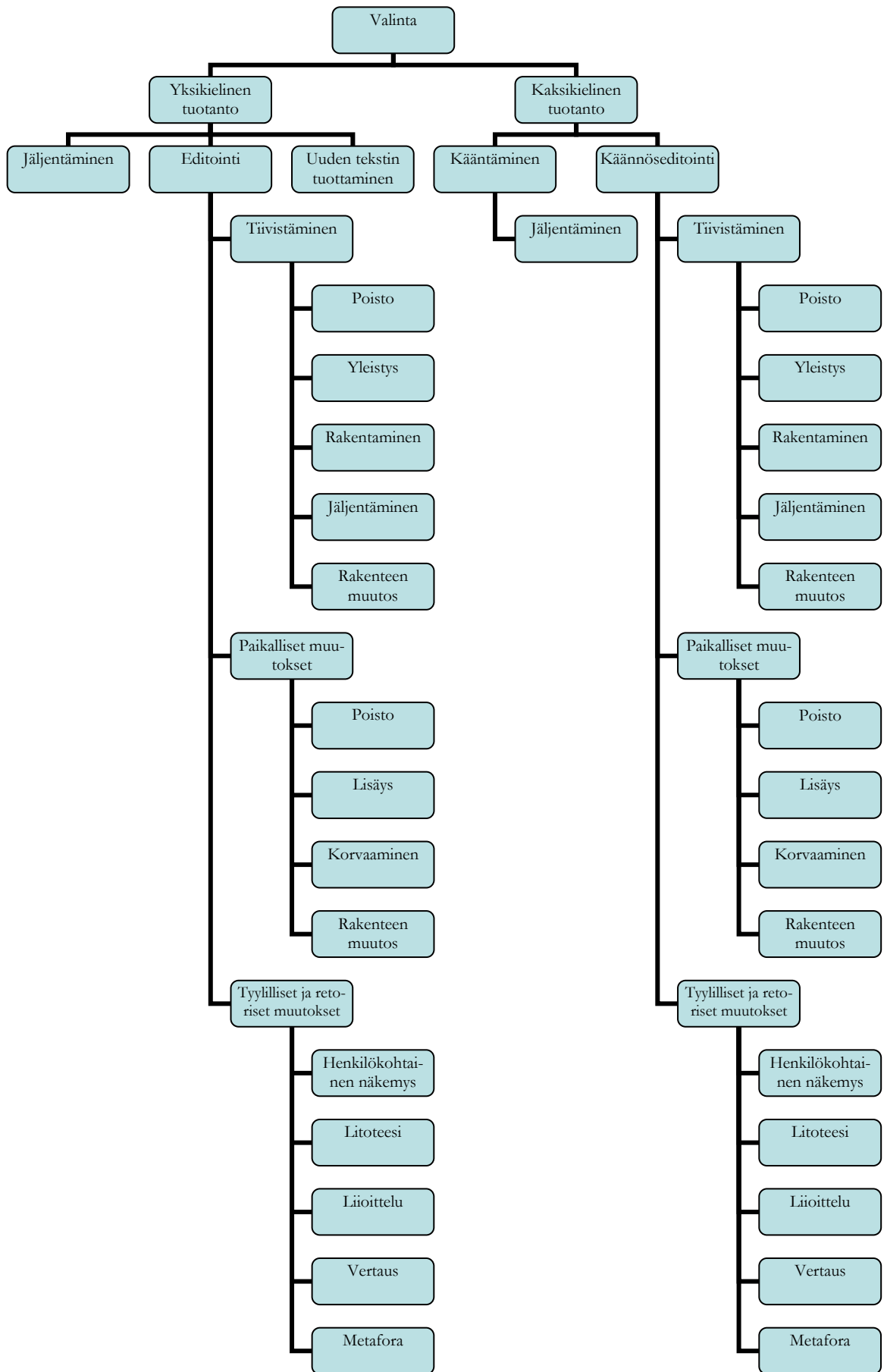
Times Onlinen juttu oli muutoinkin kevyellä kädellä kirjoitettu. Ilmeisesti mitä kaukaisempi jutun kohde on ja mitä epätodennäköisemmin toimittaja joutuu koskaan kohtaamaan juttunsa kohdetta ja vastuuseen kirjoittamastaan tekstistä, sitä enemmän toimittaja uskaltaa ottaa sen suhteen vapauksia.

Suomenkielisten medioiden ensimmäiset uutiset olivat hyvin uskollisia Verkkouutisten jutulle. Iltalehti ja Uusi Suomi ovat pitkälti jäljentäneet omat juttunsa Verkkouutisista. Uusi Suomi ei edes mainitse Verkkouutisia lähteeksi kuin kerran jutussaan neljännen kappaleen alussa. Nämä uutiset ovat hyvin tyypillisiä esimerkkejä medioiden JSN:n julkilausumaa edeltäneestä tavasta ryöstöviljellä toisten medioiden uutisia. Tunnustusta alkuperäisen uutisen tekijälle ei tahdottu antaa. Sen vuoksi JSN:n ohjeistus alkuperäisen median nimestä otsikossa, ingressissä ja sitaattien yhteydessä sekä linkistä alkuperäiseen juttuun tuli todelliseen tarpeeseen.

Verkkouutisia ei kuitenkaan mainittu enää lähteeksi STT:n, Iltalehden ja Uuden Suomen ensimmäisten uutisten jälkeen, vaikka monissa jutuissa oli katkelmia Verkkouutisten jutusta. Englanninkielisissä medioissa Verkkouutiset mainitaan ainoastaan Helsinki Timesin/STT:n, Helsingin Sanomien, CNN ja BBC:n ensimmäisessä jutussa. Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen uutisen katsottiin olevan yhteistä omaisuutta. Käytäntö tuntuu hieman omituiselta ottaen huomioon, että lukijalle syntyy sellainen kuva, että Katainen olisi sanonut tiedotustilaisuudessa jotain sellaista, mitä hän todellisuudessa oli sanonut Verkkouutisille.

Opinnäytetyön menetelmällisenä tavoitteena oli tutkia, voiko pro gradussa kehittämäni portinvartiointimallin avulla analysoida myös yksikielistä materiaalia, jota ei ole käännetty. Lisäksi tavoitteenani oli tutkia, kuinka hyvin primäärilähteet ovat jäljitettävissä sekundäärilähteistä ilman, että tutkija on päässyt seuraamaan, mitä lähteitä sekundäärilähteen kirjoittaja on käyttänyt jutussaan.

Nämä molemmat tavoitteet toteutuivat hyvin. Portinvartiointimallin avulla on mahdollista analysoida yksikielistä materiaalia, mikä sinänsä ei ole yllätys, sillä van Dijkin tekstinkäsittelystrategiathan on kehitetty yksikielisen materiaalin analysointiin. Primäärilähteiden eli Verkkouutisten uutisen, Kataisen tiedotustilaisuuden ja ulkoasianministeriön tiedotteen tekstien jäljittäminen sekundäärilähteistä eli suomen- ja englanninkielisistä uutisista ei tuottanut vaikeuksia, vaikka en ollutkaan ollut seuraamassa uutisten tuotantoprosessia. Tämä osoittaa, että van Dijkin uutisen tuottamisprosessin analysointiin tarkoittamat tekstinkäsittelystrategiat soveltuvat hyvin myös lopputuotteiden eli julkaistujen uutisten analysointiin. Tutkimuksen edetessä pääsin myös muiden lähteiden jäljille, joita sekundäärilähteiden tuottamisessa on todennäköisesti käytetty. Näitä ovat ainakin STT:n sähköiset ja Hymy-lehti. En kuitenkaan laajentanut analyysiäni enää niihin.

Kuvio 2. Suvi Hautasen päivitetty portinvartiointimalli (2011).

Analyysini pohjalta kehitin portinvartiointimallistani uuden parannellun version (kuvio 2.). Erottelin siinä yksikielisen ja kaksikielisen tuotannon toisistaan. Yksikielisen tuotannon alle ryhmittelin uuden tekstin tuottamisen, editoinnin ja jäljentämisen. Editoinnin alle lisäsin jo tutuksi tulleet tekstinkäsittelystrategiat: tiivistämisen, paikalliset muutokset sekä tyylilliset ja retoriset muutokset alaryhmineen. Opinnäytetyössä vastaan tulleiden esimerkkien perusteella korvasin tyylillisten ja retoristen muutosten alaryhmät niillä alaryhmillä, jotka van Dijk oli jo määrittellyt: henkilökohtainen näkemys, litoteesi, liioittelu, vertaus ja metafora. Kaksikielisen tuotannon alle siirsin kääntämisen ja käännöseditoinnin ja niiden alle samat tekstinkäsittelystrategiat alaryhmineen.

Toisin kuin pro gradussani en lähtenyt tällä kertaa laskemaan, kuinka monta sanaa tai lausetta kutakin tekstinkäsittelystrategiaa jutuissa esiintyy tai paljonko niissä on kääntämistä, käännöseditointia ja luomista. Lukumäärät ja prosenttiosuudet tuntuivat epärelevanteilta asioilta tässä yhteydessä. Sen sijaan keskityin laadulliseen puoleen ja pyrin analysoimaan, mitä havaintojeni taustalla on.

Tulin siihen lopputulokseen, että portinvartiointimallini on oivallinen väline uutisen sisällön erittelemiseen. Käymällä uutisen läpi lause lauseelta ja vertaamalla lausetta alkuperäisen lähteen lauseeseen huomaan tekstissä tapahtuneet muutokset ja pääsen samalla pintaa syvemmälle uutisen analysoinnissa.

Tekstinkäsittelystrategiat tarjoavat työvälineitä muutosten tarkempaan tutkimiseen. En kuitenkaan pureutunut tällä kertaa syvällisesti tekstissä tapahtuneisiin lingvistisiin muutoksiin, vaan pysyttelin pikemminkin semanttisella tasolla. Merkitystä koskevilla muutoksilla on enemmän merkitystä kuin kieliopillisilla muutoksilla, ja ne saattavat kiinnostaa suurtakin yleisöä. Syvällisempään merkityksiä koskevaan analyysiin portinvartiointimallini ei kuitenkaan anna eväitä, vaan se vaatisi jonkun muun metodin käyttämistä esimerkiksi portinvartiointimallin avulla tehdyn erittelyn lisäksi.

Opinnäytetyössä pyrin tekemään läpinäkyväksi myös toimittajan työprosessia. Tämän portinvartiointimallin avulla esimerkiksi toimittaja voi analysoida omia tekstejään ja arvioida sitä kautta työskentelytapojaan ja niiden kehittämistä. Päivittäisessä työssään toimittaja ei välttämättä tule analysoineeksi omia tai kollegoidensa juttuja. Esimerkiksi MTV3:n uutisen kohdalla havaitsin, että jutussa oli runsaasti epätarkkuuksia, jotka ovat seurausta suorien ja epäsuorien si- taattien reippaasta editoimisesta. Samalla Kataisen suuhun oli eksynyt sanoja, joita hän ei ole

sanonut. (Ks. 4.1.7.) Ilmeisesti toimittaja ei ollut käyttänyt nauhuria, vaan hän oli muistiinpanoja kirjoittaessaan editoinut Kataisen puhetta ja kirjoittanut sen pohjalta sitaatteja Kataisen suuhun. Monissa muissakin jutuissa Kataisen sanomaksi oli laitettu sellaista, mikä oli toimittajan omaa tulkintaa. Lause alkoi usein sanoilla ”Kataisen mukaan”.

Kuutin määritelmän mukaan sitaatilla tarkoitetaan haastateltavan lausunnon tai puheen sanatarkkaa lainaamista (2.2.3). Usein kuulee sanottavan, että totta kai haastateltavan sanomaa voi ja pitää editoida. Stilisoinnilla ja editoinnilla on kuitenkin eroa. Esimerkiksi STT oli sujuvoittanut Kataisen puhekielisiä ilmauksia kirjakielisiksi (ks. 4.1.1). MTV3:n toimittajan harjoittama editointi oli kuitenkin niin rajua, että on syytä peräänkuuluttaa jo haastateltavan oikeuksia ja lukijan kuluttajansuojaa.

Englanninkielisissä uutisissa puolestaan STT:n tekemä virhe toistui BBC:n uutisessa. Sen vuoksi tiedot pitäisi aina tarkistaa, eikä luottaa toisen käden tietoihin.

Suomalaiset ovat monesti huolissaan siitä, mitä maailmalla meistä ajatellaan. Esimerkiksi tämän Kanervan tapauksen yhteydessä kirjoitettiin juttuja siitä, kuinka laajalle uutinen oli levinnyt. Siitä näkökulmasta oli mielenkiintoista havaita, että ulkomaalaisissa lehdissä julkaistuja juttuja olivat kirjoittaneet suomalaiset itse. Esimerkiksi AP:n kirjeenvaihtaja ja Reutersin raportoiija olivat suomalaisia. AP:n jutuissa kerrottiin laveasti myös Matti Vanhasen ja Anneli Jäätteenmäen edesottamuksista ja tulkittiin suomalaista luonteenlaatua.

Verkon kautta uutiset leviävät ketjureaktion tavoin ympäri maailman. Ainakin suomenkieliset jutut on julkaistu hyvin nopeasti Verkkouutisten uutisen julkaisemisen ja Kataisen tiedotustilaisuuden jälkeen. Kaikissa analysoimissani englanninkielisissä uutisissa ei näy julkaisuaikaa. Lisäksi aikaerot vaikeuttavat julkaisuajankohdan arviointia. Tarkistuksille jää kuitenkin niukasti aikaa uutiskilpailussa, jossa uutinen pitää saada mahdollisimman nopeasti julki. Kanervan eroa koskevien uutisten analysointi osoitti, että jutuissa on paljon epätarkkuuksia ja jopa virheitä. Lukijat eivät kuitenkaan pysty arvioimaan tekstien oikeellisuutta tuntematta alkuperäislähteitä. Usein epätarkkuuksien huomaaminen vaatii toimittajaltakin lähteiden vertailua.

Jos uutisia analysoitaisiin enemmänkin ja lukijoille paljastuisi, kuinka paljon epätarkkuuksia ja virheitä uutisissa todella esiintyy, se lisäisi epäluottamusta journalismia kohtaan. Kiire, huolimattomuus ja leväperäisyys ruokkivat entisestään journalismin uskottavuuskriisiä.

Lähteet

Ahtokivi, Ilkka 12.4.2010. Päätoimittaja. Suomen Kansallisverkko Oy/Verkkouutiset. Helsinki.

Chesterman, A. 2000. *Memes of Translation: the Spread of Ideas in Translation Theory*. John Benjamins. Amsterdam ja Philadelphia, PA.

van Dijk, T. A. 1988. *News as Discourse*. Lawrence Erlbaum Associates. New Jersey.

Elävä Arkisto/YLE 2008. Jyrki Kataisen tiedotustilaisuus. Katseltavissa:
<http://yle.fi/elavaarkisto/?s=s&g=1&ag=4&t=610&a=5314>. Katsottu: 17.4.2010.

Fujii, A. 1988. News translation in Japan. *Meta*, XXXIII, 1, s. 32-37.

Hautanen, S. 2008. *Le processus de travail d'une correspondante: une étude observationnelle*. Pro gradu -tutkielma. Romaanisten kielten laitos/MonAKO, Helsingin yliopisto. Luettavissa:
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe200806271593>. Luettu: 16.5.2010.

Huovila, T. 2003. *Tiedolla korkoa. Suomalaista talousjournalismia 1900-luvulla*. Inforviestintä. Helsinki.

Hursti, K. 2000. *On the Relationship of the Translational and Situational Aspects of International News Communication from English to Finnish – An Insider's View*. Pro gradu -tutkielma. Englannin kielen laitos, Helsingin yliopisto.

Hursti, K. 2001. *An Insider's View on Transformation and Transfer in International News Communication: An English-Finnish Perspective*. *The Electronic Journal of the Department of English at the University of Helsinki*, 1. Luettavissa: <http://blogs.helsinki.fi/hes-eng/volumes/volume-1-special-issue-on-translation-studies/an-insiders-view-on-transformation-and-transfer-in-international-news-communication-an-english-finnish-perspective-kristian-hursti/>. Luettu: 18.5.2010.

Joukkoviestimet 2009. *Finnish Mass Media. Kulttuuri ja viestintä 2010*. Tilastokeskus. Helsinki.

- Julkisen sanan neuvosto (JSN) 2005. Journalistin ohjeet. Luettavissa:
<http://www.jsn.fi/Content.aspx?d=4>. Luettu 17.5.2010.
- Julkisen sanan neuvosto (JSN) 2010. 4279/L/10 Periaatelausuma lainaamisesta. Luettavissa:
<http://www.jsn.fi/Default.aspx?d=1120>. Luettu: 16.5.2010.
- Kirstilä, Juha 7.4.2011. Valtiovarainministeri Jyrki Kataisen erityisavustaja. Valtiovarainministeriö. Helsinki.
- Kuutti, H. 2006. Uusi mediasanasto. Atena kustannus. Jyväskylä.
- Mäenpää, Jenni ja Männistö Anssi 15.6.2009. Tutkijoita. Tampereen yliopisto/Tiedotusopin laitos. Kun kaikki videoivat kaikkea. Liikkuva kuva sanomalehden sivuilla -tutkimuksen tiedotustilaisuus. Helsinki.
- Pietiläinen, Tuomo 8.10.2010. Toimittaja. Helsingin Sanomat. Pääkaupunkiseudun journalismin päivä. Helsinki.
- Sanoma News 2006. Helsingin Sanomat kymmenen vuotta verkossa. Tiedote. Luettavissa:
<http://www.sanomanews.com/Content.aspx?d=5724>. Luettu: 17.5.2010.
- Schudson, M. 1989. The Sociology of News Production, Media, Culture and Society, 11, s. 263-282.
- Shoemaker, P. ym. 2001. Individual and Routine Forces in Gatekeeping. Journalism & Mass Communication Quarterly, 78, 2, s. 233-246.
- Stetting, K. 1989. Transediting – A New Term for Coping with the Grey Area between Editing and Translating. Graham ym. (toim.). Proceedings from the Fourth Nordic Conference for English Studies. Englannin kielen laitos, Kööpenhaminan yliopisto. Kööpenhamina.
- Stubb, Alexander 17.2.2011. Ulkoministeri. Ulkoasiainministeriö. Hjälliksen kanssa - haastatteluohjelma. MTV3.
- TNS Gallup 2010. Suomen web-sivustojen viikkoluvut. Viikko 42. Luettavissa:
<http://tnsmatrix.tns-gallup.fi/public>. Luettu: 29.5.2011.

TNS Gallup 2011. Suomen web-sivustojen viikkoluvut. Luettavissa: <http://tnsmatrix.tns-gallup.fi/public>. Luettu: 29.5.2011.

Uimonen, Risto 8.10.2010. Puheenjohtaja. Julkisen sanan neuvosto. Pääkaupunkiseudun journalismin päivä. Helsinki.

Valkama, M. 2009. Juttuvarkaudet lisääntyneet roimasti. Journalisti. 18/2009. Luettavissa: http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2009/18/artikkelit/juttuvarkaudet_lisaantyneet_roim/. Luettu: 17.4.2010.

Vehmas-Lehto, I. 2002. Kopiointia vai kommunikointia? Johdatus käännosteoriaan. Oy Finn Lectura Ab. Helsinki.

Vuorinen, E. 1996. Crossing Cultural Boundaries in International News Transmission – A Translatorial Approach. Lisensiaatintyö. Kieli- ja käännoستieteiden laitos, Tampereen yliopisto.

Liitteet

Liite 1. Verkkouutiset

Uudesta ministerinimityksestä päätetään tänään
Katainen Verkkouutisille: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä
ILKKA AHTOKIVI, 1.4.2008

Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen kertoo Verkkouutisille tehneensä raskain mielin päätöksen Ilkka Kanervan (kok.) jatkosta ulkoministerinä. Katainen katsoo, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimessaan.

Katainen toteaa, että viimeiset viikot Kanervan ympärillä ovat olleet äärimmäisen raskaat.

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äänessään.

Hän kertoo, että viime keväänä ministeriryhmäänsä valitessaan hän kävi läpi nimiä joidenkin läheisten ihmisten kanssa ja Ilkka Kanervan kohdalla monet esittivät epäilyjä Kanervan nimityksestä johtuen hänen värikkäästä menneisyydestään.

- Kävin nimityksen yhteydessä myös keskustelun hänen kanssaan, jossa totesin nämä epäilyt ja sanoin, että ministeriaikana en halua, että joudumme vastaaviin tilanteisiin kuin aiemmin. Sen hän lupasi minulle. Tätä lupasta hän ei kyennyt pitämään, Katainen sanoo.

- Olen halunnut tehdä ratkaisuni rauhallisen ja huolellisen harkinnan jälkeen saatua kaikki tiedot asianosaiselta itseltään. En ole halunnut reagoida epämääräisten lehtitietojen perusteella, hän korostaa.

Katainen kertoo Verkkouutisille käyneensä Kanervan kanssa maanantaina illalla perusteellisen keskustelun aiheesta ja hänen käyttäytymisestään.

- Tämän keskustelun yhteydessä minulle on muodostunut selkeä kokonaiskuva tilanteesta. Ratkaisuni takana ei ole mitään yksittäistä tekijää, vaan kyseessä on kokonaisuus. Kokonaisuuteen kuuluu harkintakyvyn puute yksityiselämässä, hämmennystä aiheuttaneet lausunnot sekä toimintakyvyn heikkeneminen yleisen uskottavuuden romahdettua.

- Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo.

Raskas päätös

Moni suomalainen varmasti miettii, miksi miehelle, joka on tehnyt työnsä hyvin, ei anneta vielä kerran viimeistä mahdollisuutta?

- Uskokaa pois, tämä on se asia, jota minäkin olen miettinyt pääni puhki. Vastaus on kuitenkin se, että yhtä ministeriä ei voida asettaa tilanteeseen, jossa hänellä on enemmän ehdollinen luottamus kuin muilla. Ministerin tehtävien hoidon onnistuminen on lopulta kiinni myös siitä, koetaanko ministeri yleisesti rehelliseksi ja taitavaksi henkilöksi. Suomalaisilla on oikeus toimintakykyisiin ministereihin ja hallitukseen, Katainen vastaa.

Hän jatkaa, että jokaisen on voitava saada anteeksi, jos erehtyy.

- Jokainen meistä tekee virheitä monesta eri syystä. En halua olla rakentamassa puhtaiden yli-ihmisten poliittista kulttuuria, jossa kyttäys- ja lynkkausmentaliteetti johtavat silmänpalvontakulttuuriin. Minä olen antanut jo hänelle anteeksi, mutta tästä ei ole nyt kysymys. En vain koe mahdolliseksi sitä, että yksi ministereistämme joutuisi olemaan jatkuvasti puun ja kuoren välissä, Katainen perustelee.

Kokoomuksen puheenjohtaja sanoo päätöksensä olleen raskas.

- Kyseessä on ystäväni ja pitkäaikainen työtoverini. Kyseessä on ihminen, joka on tehnyt paljon hyvää tälle maalle. Vuoden aikana hän on rakentanut Suomen ulkosuhteita mallikkaasti ja korjannut paljon niitä heikkouksia, joita maallamme on ollut, Katainen antaa vilpittömästi tunnustustaan.

"Riskistä huolimatta"

Katainen kertoo, että päätöstä on erityisesti vaikeuttanut myös se, että viimeaikaisen mediamylläköiden aikana häntä on alkanut mietityttämään, voiko hän ylipäänsä tehdä tämän kaltaista ratkaisua, "koska minua todennäköisesti tulaisiin syyttämään median painostukseen taipumisesta".

- Tästäkin riskistä huolimatta teen, niin kuin oikeaksi koen, koska päätökselle on julkisuudesta riippumattomat aidot perusteet, hän sanoo.

Hän muistuttaa sanoneensa heti kohun alettua, että aikuinen mies hoitakoon yksityisasiansa.

- Valitettavasti näin ei heti käynyt. Hän on pyytänyt suomalaisilta anteeksi, mikä on palautteen perusteella isolle osalle suomalaisia riittänyt ja hyvä niin. Minun oli kuitenkin tehtävä arvio hänen toimintaedellytyksistään jatkossa. Katainen arvelee, että monet suomalaiset voivat pitää päätöstä arvoiltaan kovana ja julmana.

- Raskas tämä on inhimillisesti ajateltuna, hän myöntää, mutta toteaa, että Kanerva on toisaalta itse antanut aiheen viimeaikaiselle kirjoittelulle toimillaan ja tulkinnanvaraisilla kommentteillaan.

- On kohtuullista olettaa, tiedotusvälineiden kirjoittavan tämänkaltaisista asioista. Toisaalta ilmassa on ollut vastenmielisiä saalistuksen omaisia piirteitä, jossa inhimillinen tragedia on ollut toisille vertaansa vailla oleva mielenkiintoinen ammatillinen haaste, Katainen sanoo.

Itse tekstiviestien sisältöön Kokoomuksen puheenjohtaja ei edelleenkään halua ottaa kantaa.

- En ole luonteeltani moralisti, enkä siksi edelleenkään ala moralisoimaan tekstiviestien sisällöillä. Päätökseeni ei myöskään ole niinkään vaikuttanut tekstiviestien julkaiseminen. Ratkaisuni perustelu on monesta erilaisesta tiedosta ja tekijästä muodostunut kokonaisnäkemys, Katainen sanoo Verkkouutisille.

Kokoomus päättää uudesta ministerinimityksestä tänään tiistaina. Aamulla kello 9.00 kokoontuu Kokoomuksen puoluehallitus ja kello 11.00 eduskuntaryhmä. Tämän jälkeen pidetään tiedotustilaisuus eduskunnassa Kokoomuksen ryhmähuoneessa.

<http://vanha.verkkouutiset.fi/arkistojuttu.php?id=125251>

Liite 2. Jyrki Kataisen tiedotustilaisuus

Jyrki Kataisen tiedotustilaisuus 1.4.2008 klo 11

Niin hyvät tiedotusvälineiden edustajat,

... Nämä viimeiset viikot... ovat olleet Kanervan, Ilkka Kanervan, ympärillä erityisen raskaat... Ne ovat olleet tietysti ensisijassa raskaat hänelle. Mutta tietysti meille muille hänen läheisilleen ja ja tietysti ...ööh kavereille ja meille ystäville. Tämä viime viikkojen kohu on syntynyt siitä, että hän on... toiminut erittäin harkitsemattomasti omassa yksityiselämästään, elämässään, ja antanut syyt tälle julkiselle keskustelulle. Viikkojen aikana on esitetty paljon väitteitä. Varmasti osa tosia, varmasti osa epätosia. Mutta joka tapauksessa ollu varmasti erittäin suuri inhimillinen koettelu hänelle itselleen.

Viime keväänä, kun valitsin kokoomuksen ministeriryhmän, niin kävin läpi joidenkin läheisten ihmisten kanssa sparrausmielessä ministerilistaa, aina useampia vaihtoehtoja eri tehtäviin, ja Ilkka Kanervan kohdalla monet pyysähtyivät ja esittivät joitakin epäileviä näkemyksiä, jotka perustuivat hänen, hänen värikkääseen eee elämäänsä. Mä halusin kuitenkin näistä epäilyistä huolimatta luottaa häneen. Hän osottautu työnhoidossa luottamuksenarvoisesti sata prosenttisesti. Me kävimme myös viime keväänä hänen, hänen kanssaan läpi euh sitä, että en toivo, että hänen omaan henkilökohtaiseen elämänsä kautta hän joutuisi kyseenalaiseen tilanteeseen tai että me, jotka olemme hänet siihen tehtävään valinnut tai hänen tukijansa joutuisivat kiusallisiin tilanteisiin. Hän ymmärsi täysin, mistä oli kysymys, ja hän lupasi, että tämä ei tule kuitenkaan, tämä ei tule toistumaan. Hän ei kuitenkaan tätä lupausta pystynyt pitämään.

Molen halunnut tehdä tämän ratkasun erittäin perusteellisen, rauhallisen ja ... syvällisen harkinnan jälkeen saatua kaikki tiedot ja punnittuani erilaisia asioita, jotka läheskään kaikki eivät ole yhteismitallisia keskenään. Moon käyn Kanervan kanssa eilen hyvin perusteellisen keskustelun aiheesta ja hänen käyttäytymisestäään. Tämän keskustelun ja muun laajemman aikaa vieneen pohdinnan seurauksena minulle on muodostunut kokonaiskuva tästä tilanteesta, jossa mikään yksittäinen asia ei ole erityisesti ratkaissut, vaan tähän kokonaiskäsitukseen kuuluu se, että hän on... hän on osottanut erittäin suurta hartinkaa, harkintakyvyn puutetta yksityiselämässä. Hän ei ole pitänyt sitä lupaustaan, jonka hän minulle antoi. Hän on aiheuttanut omalla toiminnallaan hämmennystä, ja tulkintani mukaan tästä kokonaisuudesta jää käteen se, että hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt. Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä työssään täytyy olla. Ja näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulkoministerinä, ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt.

Moni suomalainen varmasti mietti sitä, että minkä takia miehelle, joka on hoitanut työnsä hyvin, ei anneta vielä kerran sitä viimeistä mahdollisuutta. Voitte, hyvät ystävät, uskoa, että tätä [huokaa syvään, näyttäisi nielevän itkua] ... tätä minäkin olen miettinyt [ääni kuulostaa itkuiselta]. Mitä enemmän sitä on miettinyt, vaakakupeissa on ollut erilaisia punnuksia ja oikeastaan mitä syvällisemmin sitä olen miettinyt, niin on jäänyt oikeastaan käteen vain se, että kun me jokainen ministereistä olemme harkinnanvaraisen luottamuksen varassa eläviä eli meillä on täysi luottamus, jos sitä ylipäänsä on. Jokaiselle meille sallitaan virheitä. Jokaisen, jokaisen kuuluu saada myös harkinta-aika virheitä tehtyään, oli ne virheet ammatillisia tai yksityiselämään liittyviä. Mutta mikäli olisin jälleen kerran ministeri Kanervalle antanut tämän viimeisen mahdollisuuden, niin hänellä ei käytännössä olisi ollut silloin täyttä luottamusta ja hänen harkintansa tai hänen luottamukseen liittyvä harkintavalta olisi ollut ohuempi kuin ke, kaikilla muilla ministereillä.

Jos olisimme todenneet, että tämä on sitten se viimeinen mahdollisuus, niin mehän olisimme joutuneet vastaamaan kysymykseen, että onko seuraavasta kerrasta sitten ura poikki. Me olisimme saattaneet joutua tilanteeseen, jossa hän olisi ollut saalistuksen kohde tai esiin olisi tullut joko tosia tai epätosia väittämiä, joita kerta toisensa

jälkeen olisi pitänyt arvioida, onko tämä nyt se, joka johtaa sitten ministerin eroon. Tämä kuvanee sitä tilais, tilannetta, jota kuvaan sillä että tai jota totesin, että ministerillä on joko täysi luottamus ja se luottamuspääoma on niin kova, että sitä voi ongelmatilanteissa myös koe... koetella ja voidaan harkintaa käyttää. Tässä viimeisen mahdollisuuden kohdalla Kanervalla ei olisi tätä harkintaa, harkintamahdollisuutta enää ollut. Ja tämmösessä tilanteessa, tämmösen luottamusvajeen kanssa meistä kukaan ei voi elää. Pidän suurena riskinä sitä, että tällä olisi saattanut olla myös hallitustyöhön kielteisiä vaikutuksia.

Jokaisen on voitava saada anteeksi, niin kun totesin. Minä olen Ikelle antanu anteeksi, jos ylipäänsä siihen mitään tarvetta on. Mutta tässä ei ole nyt siitä kysymys, vaan kysymys on siitä, onko riittävästi luottamusta, niin paljon, että sitä voidaan pahana päivänä myös koetella, ja tässä tapauksessa sitä ei ollu.

Päätös on erittäin raskas. Kyseessä on ystävä ja pitkäaikainen työtoveri, joka on kaiken lisäksi vielä hoitanu työnsä erittäin hyvin. Hän on tän vuoden aikana rakentanu Suomen ulkosuhteita erittäin mallikkaasti ja korjannut paljon niitä puutteita, joita meillä on vuosien aikana näissä asioissa ollut [pyyhki silmäkulmaansa]. Ja tätä päätöksentekoa on myös vaikeuttanu viime päivien tai viikkojen niin sanottu lehdistökohu, koska tiedän sen riskin, mikä tähän päätökseen sisältyy, joka on se, että minua tullaan varmasti syyttämään taipumisesta tiedotusvälineiden ja lehdistön ...ee paineeseen. Mietin, että voinko tehdä tätä äsken kuvaamaani päätöstä näillä perusteilla siitä syystä, että minua tullaan syyttämään taipumisesta median paineen alla. Mutta ollakseni rehellinen itselleni, minä teen sen päätöksen, jonka oikeaksi koen, ja otan tämän riskin.

Mä sanoin heti tämän kohun alettua, että aikuinen mies hoitakoon yksityisasiansa. Valitettavasti näin ei heti käynyt. Hän on pyytäny suomalaisilta anteeksi, ja valtaosa suomalaisista on myös anteeksi antanu, ja tämä on hyvä. Minun tehtäväni on vain arvioida sitä, onko hänellä riittävästi toimintaedellytyksiä tulevassa työssään. Niin kuin totesin, tämä on ollut äärettömän vaikea ratkasu ensisijassa siksi, et kysymys on ihmisestä. Molen huomannut, että ihan kaikille tämän kohun aikana tämä argumentti ei ole ollut keskeinen. Monelle, vaikka sanoinkin, että on kohutuullista, että hänen edesottamuksistaan on kirjoiteltu ja niistä on paljon keskusteltu, niin monelle tämä prosessi on ollut vertaansa vailla oleva mielenkiintoinen ammatillinen haaste. Mä en ole luonteeltani moralisti enkä sen takia edelleenkään ala moralisoimaan tekstiviestien sisältöjä. Tämä päätös oli tehty ennen kuin viimeiset tekstiviestit on julkistettu. Näitten sisältö [kröhi] ei ole ollut minulle mikään yllätys eikä niillä ole ollut vaikutusta tähän päätökseen.

Puoluehallitus ja myös eduskuntaryhmä anto tälle päätökselle yksimielisen tukensa. Molemmista ryhmistä lähetettiin vahva viesti, että me annamme kaiken inhimillisen tuen Ikelle ihmisenä, mutta että tämä päätös oli välttämättöntä tehdä.

Noh, tämä on tämän päivän tiedotustilaisuuden se ensimmäinen puoli. Kun tää ratkasu on tehty, niin meidän pitää sitten tietysti toimia niin, että Suomen ulkosuhteiden hoitoon ei tule ongelmia ei aikataulullisesti eikä niiden tulevan hoitamisen kannalta sisällöllisesti, ja mietin – en voi sanoa tällä kertaa pitkään – mutta mietin huolellisesti eri vaihtoja. Meidän kokoomuksen piiristä ois ollu useita hyviä vaihtoehtoja tähän ministerin tehtävään, mutta päädyin esittämään eduskuntaryhmälle, joka sen myös muo, virallisesti hyväksyi puoluehallituksen tuella, Euroopan parlamentin jäsen Alex, Alexander Stubbia Suomen uudeksi ulkoministeriksi.

Meillä monella on käsitys Alexista, ja uskon, että meillä monella se käsitys liittyy siihen, että Alex hallitsee ulkosuhteiden hoidon ja erityisesti Eurooppa-politiikan. Mul on täysi luottamus hänen ammattitaitoonsa ja pidän tätä ratkasua hyvänä myös siksi, että hän pystyy hyppäämään liikkuvaan junaan, kun on kyse Etyj-puheenjohtajakaudesta ja ylipäänsä kesken vaalikauden tapahtuvasta uudesta nimityksestä.

Puoluehallituksen kokous, kun käsitteli tätä, niin antoi täyden tukensa, ja listasi ylös, mitä hänestä sanottiin: yllättävä, rohkea, loistava, tulee hymy naamaan, kun kattoo Alexia, ey, paljon positiivisia arvioita. Se on totta, että Alex eri ole ollut koskaan Suomen politiikassa mukana, virkamiehenä kylläkin ulkoasiainministeriössä, ja se on varmasti se kenttä, joka hänellä on opittavana, kuinka toimia parlamentaarisisessa demokratiassa Suomessa ulkoministerinä. Mutta UM talona on hänelle tuttu virkauransa puolesta, samoitén käsiteltävät asiat. Ja näin ollen mul on ilo esitellä teille, vaikkakin murheellisena päivänä kuitenkin, uusi ministeri tehtävänsä eli Alexander Stubb. Mä olen puhunut koko tästä asiasta eilen illalla presidentin ja pääministerin kanssa, ja asia sitten etenee normaalin kaavan mukaan tästä eteenpäin.

Näin tuota [kröhi], nyt me voitais käydä kysymyksiä läpi. Mä en anna mitään yksityisiä haastatteluja. Et käydään nyt nää kysymykset läpi tässä sitten.

Ari Hakabubta Yle uutiset: Miten Kanerva reagoi tähän teidän ilmoitukseenne, että nyt luottamus on mennyt?

Jyrki Katainen: Mä haluaisin hänen omat reaktiot jättää hänen itsensä kerrottavaksi. Mä olen kuvaillu tässä omaa päätöstäni, sen sisältöä ja siihen johtanutta ajattelua ja myös sitä vaikeutta. Ja pitäisin kohtuullisena, että hän saisi kertoa sitten omalta puoleltaan tuntemuksistaan.

[Muut toimittajat eivät esitelleet itseään.] Koska täsmällisesti tuo ratkaisu tapahtui? Oliko se sunnuntai, maanantai vai joku muu päivä?

Eilen, eilen illalla.

Milloin?

Tapahtuiko se tämän ulkoministerin tiedotustilaisuuden jälkeen?

Joo, se tapahtu eilen illalla.

Tarjositteko Kanervalle mahdollisuutta erota itse ja mitä hän vastasi?

Mmm. Molen kuvaillu tän päätöksen sisällön ja taustat ja mä haluan, että kaikki se, mikä liittyy minun ja Kanervan väliseen keskusteluun, niin käydä mieluummin siten, että hän on myös itse läsnä tai että hänellä on mahdollisuus siihen oma käsityksensä sanoa.

Moneltako illalla kerroitte ratkaisunne hänelle?

Mä en haluais lähteä niin yksityiskohtiin. Jokainen ymmärtää sen, että nämä päätökset eivät kulje jonkun loogisen ennaltamääritetyn mallin mukaan, vaan kysymys on hyvin inhimillisestä projektista. Se milloin mitäkin tapahtui, niin minusta se on toisarvoista.

Osallistuiko tähän päätöksentekoon muita kuin sinä?

Minä tein päätöksen.

Sanoit äsken, että aikuinen mies hoitakoon itse omat asiansa. Olet sanonut näin aiemminkin ja lisäsit, että valitettavasti näin ei käynyt. Tarkoittaako se sitä, että Kanervan olisi pitänyt itse ymmärtää erota?

Vaan tarkoitin sitä jo silloin alkuvaiheessa, että hänen olisi pitänyt käydä tämä keskustelu niin avoimesti läpi, että se olisi pysynyt joissakin järkeissä mittasuhteissa. Nythän se ei ole missään järkeissä mittasuhteissa.

Antoiko hän väärää tietoa eduskuntaryhmälle kertoessaan näistä tekstiviestistä?

Mä en sitä tiedä, ja itse asiassa minua ei kiinnosta toi kysymys ollenkaan. Mä yritän hallita hänen kannalta myös tätä tilannetta niin, että en lähde mihinkään kovin syvällisiin spekulatioihin, vaan kerrotaan mitä on tapahtunut ja miksi.

Minkälaista haittaa hallitukselle ja Suomen ulkopolitiikalle tästä jo maailmalle levinneestä kobusta on ollut?

No, en usko, että kovin suurta. Tietysti lehtien palstoilta voi aina lukea maailmalla tapahtuu -palstalta erilaisia asioita, mutta en usko, että tästä on tapahtunut Suomen ulkopolitiikalle mitään haittaa. Tämän kaltaiset uutiset yleensä tulevat ja menevät, mutta meillä ei tietysti ole varaa siihen mahdollisuuteen, että haittaa tulisi.

Millaisena puolue näkee Kanervan tulevaisuuden politiikkona?

Ehkä on ennen aikaista lähteä ajattelemaan kovin syvällisesti tämän kaltaisia asioita. Mutta täytyy muistaa, että vaikka tämä on henkilökohtainen kova tragedia, tällaiset tilanteet ovat aina hyvin dramaattisia, niin eihän se tosiaan muutu, mitä hän on tehnyt Suomen hyväksi ministerinä tai aiemmissa poliittisissa tehtävissä joko kunnallis-, maakunta- tai valtakunnan tasolla. Tai että minkälainen ihmisenä tai ystävänä hän on ollut. Näinä päivinä korostuu erityisesti, mikä on ymmärrettävää, tämä draama. Mutta sen jälkeen jää se, mitä ihminen aidosti on ja siellä on vahva, tunteva, myös poliittisesti osaava ihminen.

Jatkaako hän kansanedustajana?

Totta kai.

Mitä tapahtui sen Brysselin anteesipyyntöön ja sen anteesi antamisen jälkeen? Jos viimeisimmät tekstarit eivät ole vaikuttaneet, niin mikä on muuttunut siitä?

Olen halunnut ottaa aikaa pohtiakseni koko tilannetta ja olen halunnut ottaa aikaa siihen, että me voimme Kanervan kanssa käydä kahden kesken syvällisiä keskusteluita. Vaikka tilanne on ollut huolestuttava tai vakava jossakin, ihan meidän molempien työtehtävistä riippuen ei ole ihan yksinkertaista ottaa sellaista aikaa, jossa voimme keskustella tämän kaltaisista asioista. Sanon sen ihan rehellisesti, ei tämä päätös helppo ollut. Piti miettiä ja painottaa erilaisia tekijöitä vaakakupissa, jossa on inhimillisiä tekijöitä ja kovia faktoja, arvio luottamuksesta ja sen luottamuksen vahvuudesta. Ja kun vielä mies on hoitanut työnsä niin hyvin, tämä päätöksenteko oli hyvin monien osien summa, mikään yksittäinen asia ei sinänsä tähän vaikuttanut.

Sinun arviosi muuttui tän viikon aikana ilman mitään semmoista tiettyä piikkiä siinä?

Kyllä. Näitten keskustelujen ja syvällisemmän pohdinnan kautta.

Sanoit, että tämä mediakohu ei ole ollut missään järkeissä mittasubteissa. Miten sä arviot media roolia tässä kokonaisuudessa?

Mä luulen, että tämä ei ole oikea paikka arvioida sitä median roolia. En halua lähteä siihen suohon tarpomaan. Siihen voidaan palata jossain toisessa yhteydessä.

Miten paljon puolueen maine on kärsinyt tästä? Pelastaako tämä erottaminen nyt puolueen maineen?

No, en tiedä, onko se puolueen maine kärsinyt tässä mihinkään. Jos kansalaispalautetta katsoo, niin se ei välttämättä sitä tue. Se tosin vaihtelee ja on hyvin jyrkkää. En osaa sitä arvioida. Mulle tässä ensi sijassa ei ole kysymys puolueen maineesta, vaan siitä, että Suomella ja suomalaisilla on oikeus sellaiseen ulkoministeriin, jolla on täysi luottamus omassa toiminnassaan ja jonka luottamusta voidaan myös tarvittaessa koetella. Tämä on se, mikä painaa ja sitten tietysti tämä inhimillinen puoli.

[Toimittajat esittävät useita kysymyksiä päällekkäin.] Esitettiinkö Niinistöä uudeksi ulkoministeriksi missään vaiheessa ryhmässä?

Ryhmässä käytiin keskustelu esitykseni pohjalta. Hänen nimensä tuli myös esille, mutta päätös Alexander Stubbin puolesta oli täysin yksimielinen.

Tästä uudesta ulkoministeristä sen verran, että tarkoittaako tämä sitä, että kokoomuksen Nato-linja muuttuu vielä ärbäkkäämpään suuntaan ja kuinka tämä uusi ulkoministeri tulee toimeen presidentin kanssa?

No, kokoomuksen Nato-linja on se, mikä se on, joka on sanottu ennen vaaleja ja vaalien jälkeen, eli uskomme, että Suomen Nato-jäsenyys vahvistaa meidän turvallisuutta ja kansainvälistä asemaa tulevaisuudessa ja tarvittaessa siitä voidaan järjestää kansanäänestys. Tämä on se, joka on meidän Nato-linjamme. Se ei ministerivaihdosten myötä muutu. [Stubb nyökyttelee.] Jokaisella on oma henkilökohtainen taustansa, omat henkilökohtaiset työtehtävänsä, jossa on erilaisia toimintavapauksia ja -mahdollisuuksia. Silloin, kun ihminen tulee valituksi ministeriksi, hän edustaa kansakuntaa ja on myös velvoitettu toimimaan siten kuin päätöksenteossa toimitaan. Tiedän sen, tai me molemmat tiedämme [nyökkää Stubb suuntaan], että monta mielenkiintoista referaattia löytyy ja kannattaa kaivaakin. [Katainen hymyilee ja Stubb naurattaa.] Ne on monesti ihan asiaakin. Kyllä järkevä ihminen ottaa huomioon toimintatilanteen ja sen toimintaympäristön, jossa työskennellään. Presidentti sanoi eilen, että hän tuntee Alexin pitkältä ajalta [Stubb nyökyttelee], silloin kun hän itse toimi ulkoministerinä. Mutta Alex, sano vaan omat tuntemukset [antaa puheenvuoron Stubbille].

Alexander Stubb: Joo, ihan lyhyesti, niin Nato-linjassahan se on ilman muuta selvää, että ulkoministeri edustaa hallitusta. Ulkoministeri edustaa hallituksen linjaa ja hallitusohjelmaa yhteistyössä presidentin kanssa. Ja tässä linjassa ei ole mitään muutosta. Ja sehän on itsestään selvää, että europarlamentaarikon roolin ja ulkoministerin rooli on kaksi täysin erilaista asiaa. Europarlamentaarikon tavoitteena on herätellä Eurooppa/Nato-keskustelua. Ulkoministerin rooli on tiimityöläisenä puolustaa sitä hallituksen linjaa ja harkita, mikä on Suomelle paras ratkaisu kussakin vaiheessa. Se, mikä tulee yhteistyöhön tasavallan presidentin kanssa, niin siitä mä odotan täysin mutkatonta, koska olen ollut hänen alaisensa yhteensä kolme vuotta. Ensin kaksi vuotta Merikasarmilla ja sen jälkeen vuoden Suomen EU-edustustossa. Ollaan neuvoteltu Amsterdamin sopimuksesta ja Nizzan sopimuksesta ja ollaan tehty Suomen puheenjohtajuuskausi yhdessä. Me ollaan aina tultu erittäin hyvin toimeen, enkä usko, että tässäkin tapauksessa tulee mitään muutoksia. Eräällä tavalla voidaan sanoa, että mä palaan pikkasen [?] hänen alaisekseen.

Onko nyt järkevä, että tasavallan presidentti osallistuu EU-huippukokouksiin?

Tässä on mun mielestäni ihan selkeä ikään kuin linja ollut hallituksella. Jokaisen kokouksen yhteydessä, niin tasavallan presidentin yhteistyössä hallituksen kanssa katsoo, mikä on tarkoituksenmukaisuus. Ja se on täysin Suomen itsensä päätettävissä.

Hyvää syntymäpäivää ja mikä on suurin haasteenne tässä uudessa tehtävässä?

Ensimmäinen huomio tähän oli se, että tää on sellainen haaste, joka otetaan erittäin nöyrästi vastaan. Ensimmäinen haaste tulee varmasti olemaan koko kalenterin järjestäminen ja koko suuri elämänmuutos, mikä tässä nyt seuraavien viikkojen aikana tulee. Mutta näin ylipäättään, niin tottakai Etyj-puheenjohtajuus tulee olemaan yksi niistä suurimpia haasteista koko meidän tiimille.

När blev du tillfrågad till det här jobbet?

Jag blev tillfrågad till det här jobbet i går kväll.

[Vad var det... Ruotsinkielinen kysymys, josta ei saa selvää.]

Ursäkta?

[Vad var det... Ruotsinkielinen kysymys, josta ei saa selvää.]

Nä, jag sku säga så här att om fosterlandet kallar... jos isänmaa kutsuu... om nån tillbed dig till utrikesminister, så svar är jag tilltänkte att inte nej. Eli kun ulkoministeriksi pyydetään, niin vastaus on yksiselitteinen kyllä. Kun isänmaa kutsuu, niin silloin mennään.

[Useita kysymyksiä päällekkäin.] ...unteen virkaan, ennen kuin kerrot Ilkalle että lähdet. Ja toinen kysymys Alexille, että sä et lähde ilmeisesti Bukarestiin. Edustaako siellä kukaan sitten meitä?

Katainen: Ensinnäkin asiat hoidetaan tietysti siinä järjestyksessä kuin ne pitää hoitaa. Mä olin itse mielessäni asioita järjestellyt ja sen jälkeen, kun asiat oli Kanervan kanssa käyty läpi, niin sitten pyysin häntä [nyökkää Stubbin suuntaan] tehtävään. Näin tämä tietysti aina menee. Bukarestista sen verran, että Stubb tultaneen nimittämään, mikäli tieto on oikea, ministeriksi perjantaina presidentin esittelyssä, joten hän ei edusta Bukarestissa Suomea, vaan siellä ovat paikalla presidentti, joka käyttää puheenvuoron...

Ylen toimittaja Hannele Muilu kommentoi tilaisuutta ja kertoo tiivistäen sen sisällön. Lähetys päättyy, vaikka tiedotustilaisuus jatkuu vielä.

<http://yle.fi/elavaarkisto/?s=s&g=1&ag=4&t=610&a=5314>

Liite 3. Ulkoasianministeriön tiedote

*** Tiedote/Ulkoasianministeriö: Ulkoministeri Kanerva sairauslomalle ***

[Tiedote] 01.04.2008, 07:41

01.04 Julkishallinnon tiedotepalvelu, stt 027

fi-FI

****STT-TIEDOTEPALVELU****

ULKOASIAINMINISTERIÖ

<http://formin.finland.fi>

Tiedote 108/2008

1.4.2008

Ulkoministeri Kanerva sairauslomalle

Ulkoministeri Ilkka Kanerva on tänään jäänyt sairauslomalle, ja hänen ohjelmansa on peruutettu. Ministeri Kanerva ei myöskään osallistu 2.-3. huhtikuuta Bukarestissa Romaniassa pidettävään Naton huippukokoukseen. Kanerva ei anna asiasta haastatteluja.

Kokoomus käsittelee ulkoministeriasiaa puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa tiistaina 1. huhtikuuta aamupäivän aikana.

Lisätietoja: ministerin lehdistöavustaja Juha Kirstilä, puh. 040 552 8200, ja ministerin erityisavustaja Jori Arvonen, puh. 050 553 6117

*TIEDOTE*TIEDOTE*TIEDOTE*TIEDOTE*TIEDOTE*

Liite 4. Suomen tietotoimisto (STT)

Ilkka Kanerva ei kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen mukaan voi jatkaa ministerinä. Katainen kertoi kantansa Verkkouutisille.

[Pikauutinen] 01.04.2008, 07:36 264 merkkiä
01.04 Poliitiikka, stt 026

Ilkka Kanerva ei kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen mukaan voi jatkaa ministerinä. Katainen kertoi kantansa Verkkouutisille.

Katainen: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä
[Juttu] 01.04.2008, 07:50 685 merkkiä
Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 029

///SÄHKE///

Ilkka Kanerva ei kokoomuksen puheenjohtajan Jyrki Kataisen mukaan voi jatkaa ministerinä. Katainen on kertonut kantansa Verkkouutisille.

Katainen kertoo tehneensä raskain mielin päätöksen Kanervan jatkosta ulkoministerinä. Katainen pitää päätöstä puheenjohtajan uransa raskaimpana.

–Arvioni perusteella Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä. Näiden seikkojen valossa hänen kykynsä toimia ulkoministerin tehtävässä on ratkaisevasti heikentynyt, Katainen sanoo Verkkouutisissa.

Hymy julkaisi tänään Kanervan vihjailevia tekstiviestejä.

(STT)

Kanerva vihjailee tekstiviesteissä suorasukaisesti
[Juttu] 01.04.2008, 07:59 2021 merkkiä
Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 033

///TÄYDENNETTY///

Osa ulkoministeri Ilkka Kanervan (kok.) kirjoittamiksi väitetyistä tekstiviesteistä on säilytään erittäin vihjailevia. Hymy-lehden julkaisemissa viesteissä ehdotetaan esimerkiksi tapaamisia, koskettelua ja vihjaillaan ehkä pidemmällekin menevästä tuttavuudesta.

Yksi helmikuussa lähetetty viesti kuuluu "Miten ois koskettaa yökerhossa sua sormilla". Viikkoa myöhemmin kirjoitettu viesti päättyy "...jos teitä innostaa istua alas, syödä ja katsoa mitä sitten...".

Yhdessä viestissä todetaan: "Kuulostaa lähes fantasialta. Oletko pitänyt puutarhasi kunnossa?" ja toisessa "Minusta on ihana joskus katsoa kun kumppani käy kuumana ja näyttää mistä on kyse. Et taida uskaltaa?".

Hymy julkaisi 24 Kanervan lähettämäksi väitettyjä tekstiviestejä tänään. Viestit ovat tammikuun lopun ja maaliskuun alun väliseltä ajalta. Joukossa on myös Ilta-Sanomien jo lauantaia julkaisema viesti "Haluatko tehdä sitä jossain jännässä paikassa. Mikä se voisi olla?".

Tapaamisesta illallisen merkeissä tai muutoin puhutaan useammassakin viestissä. Maaliskuun alussa sävy oli seuraava:

"No voi hemmetti, su olis ollut oikein sopiva, mutta olen taas ulkomailla. Eilen olis ollut kans. Mäkin olin ulkona ja olis tehnyt mieli...vaikka nähdä."

Vajaata kahta viikkoa aiemmin hän kirjoitti: "Kaksikin käy, mies mukana. Tarkoitin illallista, jos nainen (naiset) viettelevät ja rupeaa tekemään mieli. Mikä neuvoksi.

Kanerva myös muun muassa kommentoi Iltalehden Tukiainesta otettuja Iltatyttökuvia. Hän myös kysyy, miten Tukiainen aikoo huolehtia, "ettei tule mitään juttuja lehtiin. Se on mahdotonta. Nyt ei tapahtunut mitään etkä sä hölötä tyhjiä".

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan viestejä olisi kaikkiaan noin parisataa. Erotiikkatanssija Johanna Tukiainen on kertonut, ettei hän ole antanut kaikkia viestejä Hymylle.

(STT)

Kanerva menettää ulkoministerin paikan

[Juttu] 01.04.2008, 08:14 432 merkkiä

Helsinki, 1.4. Poliitikka, stt 038

///SÄHKE///

Ulkoministerin paikkansa menettävä kokoomuksen Ilkka Kanerva ei aio tänään esiintyä julkisuudessa. Aiemmin kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen kertoi Verkkouutisille, ettei Kanerva voi jatkaa ministerinä.

Ulkoministeriön mukaan Kanerva on jäänyt sairauslomalle

Kokoomus käsittelee tilannetta puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa tänään aamupäivällä.

(STT)

Kanerva aikoo pysyä poissa julkisuudesta

[Juttu] 01.04.2008, 08:35 935 merkkiä

Helsinki, 1.4. Poliitikka, stt 045

///SÄHKE, TÄYDENNETTY///

Ulkoministerin paikkansa menettävä Ilkka Kanerva (kok.) ei aio tulla tänään julkisuuteen tekstiviestijupakassa.

Ministerin lehdistöavustaja Juha Kirstilä kertoi STT:lle, ettei Kanerva anna mitään haastatteluja.

Ulkoministeriön mukaan Kanerva jäi tänään sairauslomalle. Käytännössä tämä tarkoittaa, ettei Kanerva myöskään osallistu huomenna alkavaan Naton huippukokoukseen Romaniassa.

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen kertoi aiemmin aamulla Verkkouutisille, ettei Kanerva voi jatkaa ministerinä. Kokoomus käsittelee ulkoministeriasiaa puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa tänään aamupäivällä.

Vielä eilen Kanerva sanoi olevansa täysissä ruumiin ja sielun voimissa. Hän totesi pohjoismaisen ulkoministeritaapaamisen yhteydessä saavansa paljon voimia tukevasta kansalaispalautteesta. Maanantain aikana sähköpostiviestejä oli tullut kuulemma noin sata.

(STT)

Kokoomus päättää uudesta ministerinimityksestä tänään

[Juttu] 01.04.2008, 08:45 922 merkkiä

Helsinki, 1.4. Poliitikka, stt 047

///SÄHKE, TÄYDENNETTY///

Kokoomus esittelee Ilkka Kanervan seuraajan tänään puolilta päivin. Kokoomus käsittelee tilannetta sitä ennen puoluehallituksen ja eduskuntaryhmän kokouksissa aamupäivällä.

Ulkoministeri Ilkka Kanerva joutuu eroamaan. Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen kertoi aamun Verkkouutisissa, että Kanerva ei enää nauti sellaista luottamusta ja yleistä kunnioitusta, joka mahdollistaisi hänen jatkamisensa ministerinä.

Kanerva ei aio tänään esiintyä julkisuudessa. Ulkoministeriön mukaan hän on jäänyt sairauslomalle. Katainen kuvasi ratkaisua puheenjohtajauransa vaikeimmaksi. Kanerva oli kuitenkin luvannut nimityksensä yhteydessä, että kokoomus ei joudu hänen takiaan kiusallisiin tilanteisiin. Tätä lupasta Kanerva ei Kataisen mukaan kyennyt pitämään. Kataisen mukaan hän kävi Kanervan kanssa perusteellisen keskustelun eilen illalla.

(STT)

Tekstiviestikohu eteni värikkäästi
[Juttu] 01.04.2008, 10:33 1687 merkkiä
Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 085

///KRONOLOGIA KANERVA-JUPAKASTA///

–Maaliskuun alussa Hymy-lehti julkaisee jutun, jossa erotiikkaryhmä Dollsiin kuuluva Johanna Tukiainen kertoo saaneensa ulkoministeri Ilkka Kanervalta (kok.) parisataa tekstiviestiä.
–10.3. Kanerva myöntää Brysselissä lähettäneensä viestejä, mutta "ei missään dramaattisissa ihmissuhdeasioiden merkeissä".
–11.3. Pääministeri Matti Vanhanen, valtiovarainministeri Jyrki Katainen ja kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Pekka Ravi kertovat Kanervan nauttivan heidän luottamustaan.
–13.3. Kanerva sanoo 7 päivää-lehdessä, että viesteissä oli kyse työasioista ja että hän on ollut sinisilmäinen. Seuraavana yönä Kanerva pyytää käytöstään anteeksi Brysselin huippukokouksen yhteydessä. Katainen paheksuu voimakkaasti jupakkaa.
–28.3. Kanerva luonnehtii viestien sisältöä EU:n ulkoministerikokouksessa Sloveniassa sanomalla, ettei esittäisi niitä pyhäkoulussa. Hän sanoo, ettei aio erota tehtävästään.
–29.3. Ilta-Sanomien julkaisee yhden Kanervan väitetyistä tekstiviesteistä. Kataisen mukaan Kanervalla on yhä hänen luottamuksensa. Myös Vanhanen ilmoittaa, että Kanervalla on hänen täysi tukensa. Presidentti Tarja Halonen toivoo Kanervan ottaneen opikseen tekstiviestijupakasta.
–Samana päivänä EU-ulkoministerikokouksen jälkeen Kanerva selittää, että Ilta-Sanomien julkaisema viesti oli vastaus hänelle jo tehtyyn ehdotukseen.
–31.3. Kanerva vakuuttaa pohjoismaisen ulkoministeritapaamisen yhteydessä olevansa täysissä ruumiin ja sielun voimissa. Hän toistaa, ettei aio erota.
–1.4. Hymy-lehti julkaisee 24 Kanervan lähettämäksi väitettyä tekstiviestiä. Katainen ilmoittaa, ettei Kanerva voi jatkaa ministerinä.

(STT)

Kanerva petti Kataisen luottamuksen
[Juttu] 01.04.2008, 13:14 1094 merkkiä
Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 166

///LYHYESTI///

Kokoomuksen puheenjohtajan valtiovarainministeri Jyrki Kataisen mukaan Ilkka Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen. Kanerva oli hänen mukaansa käyttänyt loppuun oman luottamuspääomansa ja hänen toimintakykynsä ministerinä oli heikentynyt. Lopullinen päätös syntyi Kataisen mukaan eilen illalla Kanervan kanssa käydyn pitkän keskustelun jälkeen. Hymyn aamulla julkaisemat tekstiviestit eivät siihen enää vaikuttaneet. Katainen korosti tiedotustilaisuudessaan Kanervan luvanneen hänelle viime keväänä huolehtia siitä, että hänen yksityiselämänsä ei enää aiheuta kiusallisia tilanteita.
–Hän ei tätä lupasta pystynyt kuitenkaan pitämään, Katainen sanoi.
Katainen meni hetkeksi liikutuksesta sanottomaksi, kun hän ryhtyi perustelemaan, miksi Kanerva ei saanut enää vielä kerran viimeistä mahdollisuutta. Kataisen mukaan ministerillä täytyy olla sen verran luottamusta, että sitä voidaan ongelmatilanteessa myös koetella.
–Tällaisen luottamusvajeen varassa ei kukaan voi elää.

Kanerva vihjaili viesteissä suorasukaisesti

[Juttu] 01.04.2008, 13:47 2866 merkkiä

Ulkoministeri tiedusteli, "miten ois koskettaa yökerhossa sua sormilla?" ja "oletko pitänyt puutarhasi kunnossa?"
Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 181

///LEHTIVERSIO KANERVA-VIESTEISTÄ///

Osa Ilkka Kanervan kirjoittamiksi väitetyistä tekstiviesteistä osoittautui tiistaina jokseenkin suorasukaisiksi. Hymy-lehden julkaisemissa viesteissä ehdotetaan erotiikkatanssija Johanna Tukiaiselle tapaamisia ja koskettelua ja vihjaillaan enemmästäkin.

Kanerva itse luonnehti tekstiviestien sisältöä vain muutama päivä sitten niin, ettei hän esittäisi niitä pyhäkoulussa. Samaan hengenvetoon hän kuitenkin totesi, etteivät viestit nyt niin tavattomiakaan ole.

Aiemmin 7 päivää -lehdessä Kanerva vielä väitti, että kyseessä oli lähinnä väärinkäsitys. Kokoomuksen eduskuntaryhmän varapuheenjohtaja Marja Tiura puolestaan sanoi julkisuudessa Kanervan kertoneen ryhmäjohtolle, ettei tekstiviesteissä olisi "alapään asioita". Kun ensimmäinen viesteistä lauantaina tuli julki, Tiura luonnehti sitä Aamu-lehdessä yllättäväksi.

Runsaat parikymmentä viestiä julkisuuteen

Yksi Kanervan helmikuussa Tukiaiselle lähettämistä viesteistä kuuluu Hymy-lehden mukaan "Miten ois koskettaa yökerhossa sua sormilla". Viikkoa myöhemmin kirjoitettu viesti puolestaan päättyy "...jos teitä innostaa istua alas, syödä ja katsoa mitä sitten...".

Eräässä viestissä todetaan: "Kuulostaa lähes fantasiaa. Oletko pitänyt puutarhasi kunnossa?" ja toisessa "Minusta on ihana joskus katsoa kun kumppani käy kuumana ja näyttää mistä on kyse. Et taida uskaltaa?".

Hymy-lehti julkaisi yhteensä 24 tekstiviestiä tammikuun lopun ja maaliskuun alun väliltä. Joukossa on myös Ilta-Sanomien jo lauantaina julkaisema viesti "Haluatko tehdä sitä jossain jännässä paikassa. Mikä se voisi olla?".

Juttujen päätyminen lehtiin askarrutti Kanervaa

Tapaamisesta illallisen merkeissä tai muutoin puhutaan useammassakin lehteen poimitussa kohdassa. Vielä 1. maaliskuuta sävy oli seuraava:

"No voi hemmetti, su olis ollut oikein sopiva, mutta olen taas ulkomailla. Eilen olis ollut kans. Mäkin olin ulkona ja olis tehnyt mieli...vaikka nähdä."

Vajaata kahta viikkoa aiemmin hän kirjoitti: "Kaksikin käy, mies mukana. Tarkoitin illallista, jos nainen (naiset) viettelevät ja rupeaa tekemään mieli. Mikä neuvoksi.

Kanerva muun muassa kommentoi Iltalehden julkaisemia kuvia Tukiaisesta. Hän myös kysyy, miten Tukiainen aikoo huolehtia, "ettei tule mitään juttuja lehtiin. Se on mahdotonta. Nyt ei tapahtunut mitään etkä sä hölötä tyhjiä".

Kanervan on sanottu lähettäneen viestejä kaikkiaan noin parisataa. Hymyn mukaan sen julkaisema valikoima tekstiviesteistä on kattava. Tukiainen on kertonut, ettei hän ole antanut kaikkia viestejä Hymylle.

Kanerva on ollut jo vuosia yhdessä nykyisen elämäkumppaninsa kanssa. Tämä on sanonut iltapäivälehdille tieneensä Kanervan lähettämistä tekstiviesteistä.

STT-MIA PELTOLA, MINNA HOLOPAINEN

(STT)

Kanerva petti lupauksensa Kataiselle

[Juttu] 01.04.2008, 15:19 3518 merkkiä

Yksityiselämän sekoilut murensivat ministerin luottamuksen

Helsinki, 1.4. Poliitiikka, stt 222

///LEHTIVERSIO///

Ulkoministeri Ilkka Kanervan (kok.) kolme viikkoa kestänyt kujanjuoksu skandaalijulkisuudessa päättyi tiistaina dramaattisiin potkuihin.

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen vihelsi pelin poikki aamulla ennen kuin Hymy-lehden julkaisemien tekstiviestien riepottelu mediassa ehti kunnolla liikkeelle.

Katainen selvitti puoliltpäivin eduskunnassa valtaisassa median piirityksessä, että Kanervan jatkaminen ulkoministerin tehtävässä oli käynyt mahdottomaksi.

Kataisen mukaan hänen toimintakykynsä ministerinä oli ratkaisevasti heikentynyt luottamuksen murennuttua.

Ministerillä täytyy hän mukaansa olla sen verran luottamusta, että sitä voidaan ongelmatilanteessa myös koetella.

Kanervalla ei tätä mahdollisuutta enää ollut.

–Tällaisen luottamusvajeen varassa ei kukaan voi elää.

Katainen kertoi, että Kanerva lupasi hänelle viime keväänä huolehtia siitä, että hänen yksityiselämänsä ei tule enää aiheuttamaan kiusallisia tilanteita.

–Hän ei tätä lupausta pystynyt kuitenkaan pitämään, Katainen sanoi.

Lopullinen päätös syntyi Kataisen mukaan maanantai-iltana Kanervan kanssa käydyn perusteellisen keskustelun jälkeen. Hymyn aamulla julkaisemat tekstiviestit eivät siihen enää vaikuttaneet. Katainen ei valottanut, millaisessa ilmapiirissä lopullinen keskustelu Kanervan kanssa käytiin.

Katainen kertoi soittaneensa ratkaisustaan illalla myös puhemies Sauli Niinistölle, koska se "jotenkin oikealta tuntui". Ulkoministeriksi hän ei Niinistöä kysynyt, eikä tämä sellaiseksi tarjoutunut.

Tiistain ryhmäkokouksessa Niinistö oli ainoa nimi, joka tuotiin esiin vaihtoehtona Stubbille. Puheenjohtajan kanta hyväksyttiin kuitenkin yksimielisesti.

Ei enää armoa

Kokoomusjohtaja meni hetkeksi liikutuksesta sanattomaksi, kun hän ryhtyi perustelevaan, miksi Kanerva ei saanut enää vielä kerran viimeistä mahdollisuutta.

–Voitte hyvät ystävät uskoa, että...sitä minäkin olen miettinyt, hän sai sanotuksi.

Kataisen mukaan viimeisen mahdollisuuden antaminen olisi merkinnyt vain epävarmuuden jatkumista. Kanerva olisi saattanut joutua "saalistuksen kohteeksi" ja eteen olisi saattanut tulla uusia väittämiä, jotka olisivat joka kerta johtaneet luottamuksen perään kyselyyn.

Kataisen mukaan Kanervan riskialttius yksityiselämässään nousi esiin jo viime keväänä, kun hän keskusteli ministerivalinnoista lähipiirinsä kanssa.

–Ilkka Kanervan kohdalla monet pysähtyivät ja esittivät joitakin epäileviä näkemyksiä, jotka perustuivat hänen värikkääseen elämäänsä. Halusin kuitenkin näistä epäilyistä huolimatta luottaa häneen.

Kanerva osoittautui työnsä hoidossa Kataisen mukaan sataprosenttisesti hänen luottamuksensa arvoiseksi. Muuten hän joutui pettymään.

"En ole moralisti"

Katainen korosti, ettei ole mikään moralisti, eikä tekstiviestien julkaisemisella ollut vaikutusta hänen päätöksensä. Katainen luonnehti päätöstä erittäin raskaaksi, kun kyseessä on ollut ystävä ja työtoveri, joka on hoitanut tehtävänsä erittäin hyvin ja korjannut hänen mukaansa myös Suomen ulkosuhteissa olleita puutteita.

Kanervan seuraajaksi valitsemaansa Alexander Stubbia Katainen luonnehti EU-osaajaksi, joka pystyy hyppäämään liikkuvaan junaan ja hoitamaan myös Etyjin puheenjohtajuuden.

Kotimaan politiikassa ja parlamentaarisessa ympäristössä Stubbilla on Kataisen mukaan vielä opeteltavaa. Hän muistutti kuitenkin, että Stubb sai viime eurovaaleissa 115000 ääntä ja vahvan mandaatin äänestäjiltä.

STT-PEKKA POHJOLAINEN

Liite 5. Helsingin Sanomat

Katainen liikkui kertoessaan Kanervan erottamisesta

1.4.2008 7:39 | Päivitetty: 1.4.2008 13:46

Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri [Jyrki Katainen](#) liikkui kertoessaan toimittajille eduskunnassa ulkoministeri [Ilkka Kanervan](#) erottamisesta.

Tiedotustilaisuudessa Katainen kertoi tehneensä päätöksen raskain mielin. Päätös syntyi eilen – siis ennen kuin Hymy-lehti tänään julkaisi 24 Kanervan tanssija [Johanna Tukiaiselle](#) lähettämää tekstiviestiä.

Kataisen mukaan päätös oli hänen puheenjohtajakautensa raskain. "Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti", Katainen sanoi.

Monet esittivät epäilyjä Kanervan nimityksestä jo viime keväänä, kun ministeriehdokkaiden nimiä käytiin läpi, Katainen myöntää.

"Kanerva lupasi vuosi sitten, kun hänet valittiin ministeriksi, ettei hänen värikäs elämänsä saata häntä tai kokoomusta kiusalliseen tilanteeseen", Katainen sanoi eduskunnassa tiistaina. Hänen mukaansa Kanerva ei pystynyt pitämään lupaustaan.

Katainen kertoi pohtineensa paljon sitä, olisiko Kanervalle pitänyt antaa vielä tilaisuus jatkaa. Hän kertoi päätyneensä siihen, että jos Kanerva saisi "viimeisen mahdollisuuden", tämän nauttima luottamus ei olisi täyttä vaan ehdollista, jolloin sitä ei olisi voinut enää vaikeassa paikassa koetella.

Kanerva olisi voinut siinä asemassa joutua saalistuksen kohteeksi, tai olisi voinut tulla julki uusia tietoja – tosia tai epätosia – joista olisi aina kysytty, että tämäkö nyt johtaa eroon. Tällaisella luottamuksen puutteella olisi Kataisen arvion mukaan ollut kielteinen vaikutus hallitustyöhön.

Katainen ei suostunut vastaamaan kysymykseen, oliko hän maanantai-illan keskustelussa antanut Kanervalle mahdollisuuden erota itse.

<http://www.hs.fi/politiikka/artikkeli/Katainen+liikkui+kertoessaan+Kanervan+erottamisesta/1135235204029>

Liite 6. Yle

Ilkka Kanerva joutuu eroamaan
julkaistu 01.04.2008 klo 07:41, päivitetty 31.10.2008 klo 21:33

Ulkoministeri Ilkka Kanerva (kok.) joutuu jättämään tehtävänsä. Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen vahvisti asian eduskuntaryhmän kokouksen jälkeen tiedotustilaisuudessa.

Katainen kertoi Ilkka Kanervan kyvyn toimia ulkoministerinä heikentyneen merkittävästi. Kataisen mukaan oli suuri riski siihen, että Kanervan jatkaminen ulkoministerinä olisi vaikuttanut koko hallituksen työhön.

Kataisen mukaan päätös Kanervan erosta oli äärettömän raskas ja vaikea. Hän kuvaili Kanervaa ystäväkseen ja kehuu tämän ulkoministerinä tekemää työtä.

Hänen mukaansa viime viikkojen lehdistökohu vaikeutti päätöksen tekemistä. Kataisen mukaan on vaarana, että häntä syytetään median edessä taipumisesta. Hän katsoo kuitenkin tehneensä ainoan oikean päätöksen. Katainen kertoi antaneensa Kanervalle anteeksi.

Muut hallituspuolueet ovat kertoneet antavansa tukensa Kanervalle ihmisenä. Katainen kertoi tehneensä päätöksen Kanervan erottamisesta jo ennen kuin Hymy-lehti julkaisi Kanervan viestit.

Vielä maanantaina päivällä Kanerva itse vakuutti, että ei aio erota tekstiviestikohun takia.

YLE Uutiset

http://yle.fi/uutiset/kotimaa/2008/04/ilkka_kanerva_joutuu_eroamaan_288611.html

Liite 7. Iltalehti

Katainen: Kanerva ei voi jatkaa ministerinä
1.4.2008 7:43 (Päivitetty 1.4.2008 8:40)

Jyrki Katainen päätti, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa.

Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen kertoi tänään Verkkouutisille tehneensä raskain mielin päätöksen Ilkka Kanervan jatkosta ulkoministerinä. Katainen katsoi, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimessaan.

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystävänä ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äänessään.

Uudesta ulkoministeristä päätetään vielä tänään.

Katainen kertoi Verkkouutisille, että Kanervan nimitys aiheutti epäilyksiä jo viime keväänä värikkään menneisyytensä takia. Kanerva kuitenkin vakuutti, ettei hän joudu ministeriaikana vastaaviin tilanteisiin kuin aiemmin.

- Tätä lupausa hän ei kyennyt pitämään, Katainen sanoi Verkkouutisille.

Anteeksi voitava antaa ja saada

Katainen korosti, että päätös on hänelle hyvin raskas.

- Uskokaa pois, tämä on se asia, jota minäkin olen miettinyt pääni puhki.

Hän kuitenkin korostaa, että anteeksi on voitava saada.

- Jokainen meistä tekee virheitä monesta eri syystä. Minä olen antanut jo hänelle anteeksi, mutta tästä ei ole nyt kysymys. En vain koe mahdolliseksi sitä, että yksi ministereistämme joutuisi olemaan jatkuvasti puun ja kuoren välissä, Katainen perusteli.

- On kohtuullista olettaa, tiedotusvälineiden kirjoittavan tämänkaltaisista asioista. Toisaalta ilmassa on ollut vastenmielisiä saalistuksen omaisia piirteitä, jossa inhimillinen tragedia on ollut toisille vertaansa vailla oleva mielenkiintoinen ammatillinen haaste, Katainen sanoi Verkkouutisille.

Kokoomus päättää uudesta ministerinimityksestä tänään tiistaina. Aamupäivällä eduskunnassa kokoomuksen ryhmähuoneessa pidetään tiedotustilaisuus.

IL

http://www.iltalehti.fi/uutiset/200804010074334_uu.shtml

Katainen purskahti kyyneliin
1.4.2008 12:33

Kokoomuksen Jyrki Katainen kertoi Kanervan eroon johtaneista syistä.

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen sanoi eduskunnassa, että viime viikot ovat olleet ulkoministeri Ilkka Kanervalle raskaita.

- Tämä on erittäin suuri inhimillinen koettelemus. Viikkojen aikana on esitetty väitteitä, joista osa on tosia, osa epätosia, kokoomuksen puheenjohtaja sanoi.

Kevään ministerivalintojen yhteydessä Katainen kertoi kokeneensa epäilyksiä Kanervan suhteen, mutta halusi antaa hänelle mahdollisuuden.

- Hän suoriutui tehtävässään sataprosenttisesti.

Viime keväänä Katainen ilmaisi Kanervalle toiveen, ettei joutuisi hänen yksityiselämänsä vuoksi hankaliin tilanteisiin. Toisin kuitenkin kävi.

- Olen tehnyt ratkaisun erittäin perusteellisen, syvällisen harkinnan jälkeen, Katainen sanoi tiedotusvälineille.
- Olen käynyt Kanervan kanssa perustavanlaatuisen keskustelun asiasta.

"Erittäin suurta harkintakyvyn puutetta"

- Kanerva osittanut erittäin suurta harkintakyvyn puutetta yksityiselämässään. Hän ei nauti sellaista täyttä luottamusta, joka jokaisella ministerillä täytyy työssään olla, Katainen pohti.
- Hänen kykynsä ulkoministerin tehtävissä on ratkaisevasti heikentynyt.

Pian tämän jälkeen Katainen herkistyi ja purskahti kyyneliin.

Lehdistökohu vaikeutti päätöstä

Katainen oli pitänyt Kanervaa suurena mahdollisuutena hallituksessa.

- Päätös on erittäin raskas, kyseessä on pitkäaikainen työtoveri.
- Lehdistökohu on vaikeuttanut päätöstä.

Katainen uskoo, että häntä tullaan syyttämään taipumisesta median paineisiin.

- Päätös on tehty ennen kuin viimeiset tekstiviestit on julkistettu, Katainen kuitenkin sanoi.

Stubb hallitsee ulkosuhteet

Katainen ei halua olla moralisti eikä ala arvioida viestejä.

Hän sanoi miettineensä monia eri vaihtoja ministerivaihdosasiassa.

- Monella on käsitys, että Alex Stubb hallitsee ulkosuhteiden hoidon.

Puoluehallitus kommentoi Stubbia Kataisen mukaan sanoilla "yllättävä", "rohkea", "loistava ja "tuo hymyn naamalle".

- Alexander Stubb, on ilo esittää teitä tänä murheellisena päivänä ulkoministeriksi, Katainen lausui ja sanoi keskustelleensa asiasta eilen pääministeri Matti Vanhasen ja presidentti Tarja Halosen kanssa.

TUUKKA MATILAINEN
http://www.iltalehti.fi/uutiset/200804017459595_uu.shtml

Liite 8. Uusi Suomi

Kanervalle potkut
Julkaistu: 1.4.2008
Päivitetty: 1.4.2008 7:45

Ulkoministeri Ilkka Kanerva (kok.) on joutunut jättämään tehtävänsä. Kokoomus päättää uudesta ministerinimityksestä tänään tiistaina. Aamulla kello 9.00 kokoontuu Kokoomuksen puoluehallitus ja kello 11.00 eduskuntaryhmä. Tämän jälkeen pidetään tiedotustilaisuus eduskunnassa Kokoomuksen ryhmähuoneessa.

Kokoomuksen puheenjohtaja, valtiovarainministeri Jyrki Katainen sanoo tehneensä raskain mielin päätöksen Ilkka Kanervan (kok.) jatkosta ulkoministerinä. Katainen katsoo, ettei Kanervalla ole edellytyksiä jatkaa toimeensa.

Verkkouutisissa Katainen toteaa, että viimeiset viikot Kanervan ympärillä ovat olleet äärimmäisen raskaat.

- Tämä aika on ollut raskasta Ilkalle. Tämä on ollut myös puheenjohtajan urani raskain päätös. Ike on ystäväni ja hän on tehnyt työnsä ulkoministerinä loistavasti, sanoo Katainen murhe äänessään.

Hän kertoo, että viime keväänä ministeriryhmäänsä valitessaan hän kävi läpi nimiä joidenkin läheisten ihmisten kanssa ja Ilkka Kanervan kohdalla monet esittivät epäilyjä Kanervan nimityksestä johtuen hänen värikkästä menneisyydestään.

<http://www.uusisuomi.fi/kotimaa/19245-kanervalle-potkut>

Kataisen ääni petti Kanerva-tilaisuudessa
Julkaistu: 1.4.2008
Päivitetty: 1.4.2008 13:21

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen liikuttui ulkoministeri Ilkka Kanervan erottamista koskevassa tiedotustilaisuudessa. Kataisen yleensä vahva ääni värisi ja murtui useampaan kertaan ja hän joutui pitämään useita taukoja Kanervan tekstiviestikohua kerratessaan.

Paikalla olleen uusisuomi.fi:n toimittajan mukaan tunnelma tiedotustilaisuudessa oli herkkä. Jopa kokeneet toimittajat kuuntelivat Kataisen puhetta kostein silmin.

Katainen kertoi, että päätös viestien julkaisemisesta tehtiin jo ennen Hymyn uusimpien tekstiviestien julkistamista. -Keskustelua olisi pitänyt käydä niin avoimesti, että se olisi säilynyt järkevissä mittasuhteissa. Nyt se ei ollut sitä, Katainen totesi tiedotustilaisuudessa.

Stubb sanoi tiedotustilaisuudessa, että ”kun ulkoministeriksi pyydetään, kun isänmaa kutsuu, vastaus on yksiselitteisesti kyllä”.

Stubb valmistautuu nöyränä elämänmuutokseen. Ensimmäiseksi haasteikseen Stubb nimeää aikataulunsa järjestämisen ja Etyj-puheenjohtajuuden.

Stubb sanoi tullessa aina hyvin toimeen presidentti Tarja Halosen kanssa. Hän korosti, että europarlamentaarikon ja ulkoministerin roolit eroavat toisistaan. Hän kuvasi ulkoministeriä tiimityöläiseksi, joka puolustaa hallituksen näkemystä ja Suomen etua.

Stubb kertoi, että hänelle tarjottiin ulkoministerin paikkaa eilen illalla.

Sekä Katainen että Stubb korostivat, ettei ministerinvaihdos vaikuta mitenkään Nato-linjaan, jonka kokoomus on kertonut ennen vaaleja ja vaalien jälkeen.

<http://www.uusisuomi.fi/kotimaa/19285-kataisen-aani-petti-kanerva-tilaisuudessa>

Liite 9. Ilta-Sanommat

Katainen: "Kanerva petti luottamuksen"

01.04.2008 12:21, päivitetty 01.04. 13:23

Herkistynyt Jyrki Katainen puhui puolilta päivin kokoomuksen tiedotustilaisuudessa ulkoministeri Ilkka Kanervan eroon johtaneista syistä.

Hänen mukaansa Kanervan olisi ollut mahdotonta jatkaa ulkoministerin tehtävässä viimeaikaisten tapahtumien jälkeen.

- Ilkka Kanervan kohdalla monet pysähtyivät ja osoittivat epäilyksiä, jotka liittyivät hänen värikkääseen elämäänsä. Halusin luottaa häneen, Katainen sanoi.

Katainen korosti tiedotustilaisuudessaan Kanervan luvanneen hänelle viime keväänä huolehtia siitä, että hänen yksityiselämänsä ei enää aiheuta kiusallisia tilanteita.

- Kanerva lupasi, ettei tämä tule toistumaan. Hän kuitenkin petti lupauksensa.

Katainen meni hetkeksi liikutuksesta sanattomaksi, kun hän ryhtyi perustelevaan, miksi Kanerva ei saanut enää vielä kerran viimeistä mahdollisuutta.

- Uskokaa pois, tämä on se asia, jota minäkin olen miettinyt pääni puhki. Vastaus on kuitenkin se, että yhtä ministeriä ei voida asettaa tilanteeseen, jossa hänellä on enemmän ehdollinen luottamus kuin muilla.

- Ministerin tehtävien hoidon onnistuminen on lopulta kiinni myös siitä, koetaanko ministeri yleisesti rehelliseksi ja taitavaksi henkilöksi. Suomalaisilla on oikeus toimintakykyisiin ministereihin ja hallitukseen, Katainen sanoi.

Katainen kertoi tehneensä päätöksen ennen Hymyn viestien julkaisemista. Hän sanoi käyneensä asiat läpi Kanervan kanssa maanantaina.

- Hän ei pitänyt minulle antamaansa lupausta. Hänen toimintakykynsä on merkittävästi heikentynyt, eikä hän nauti sellaista luottamusta, mitä hänen pitäisi.

Katainen kertoo miettineensä, pitäisikö Kanervalle vielä antaa yksi mahdollisuus.

- Mä olen Ikelle antanut anteeksi, jos ylipäänsä mitään anteeksiannettavaa on. Kyse on kuitenkin siitä, onko luottamusta niin paljon, että sitä voidaan pahoina päivinä koetella. Hän on hyvä ystävä, joka on hoitanut työnsä hyvin.

- Kuten sanoin heti alussa: Aikuinen mies hoitakoon asiansa. Näin ei heti käynyt.

IS

<http://www.iltasanomat.fi/uutiset/kotimaa/uutinen.asp?id=1513069>

Liite 10. MTV3

Liikuttunut ja pettynyt Katainen: Kanerva petti lupauksensa

Julkaistu 01.04.2008 12:55 (päivitetty 20:38)

Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Katainen kertoi tiedotustilaisuudessa, mitkä olivat perimmäiset syyt ulkoministeri Ilkka Kanervan erottamiseen. Katainen muistutti tiedotustilaisuuden alussa, että koko kohu on ollut inhimillinen koettelemus Kanervalle itselleen.

Katainen kertoi käyneensä muutamien läheisten työtovereidensa kanssa viime keväänä ministerilistaa. Kanervan kohdalla oli keskusteltu ministerin värikkästä menneisyydestä. Katainen sanoi, että hän halusi kuitenkin luottaa Kanervaan kaikesta huolimatta. Ulkoministeri oli myös luvannut olla luottamuksen arvoinen. Katainen kertoi

keskustelleensa Kanervan kanssa siitä, että myöskään yksityiselämässä ei pitäisi aiheuttaa häpeää tukijoille eikä puolueille. Kanerva ei pystynyt lupaustaan pitämään.

Luottamuspuola

Katainen sanoi tehneensä ratkaisunsa rauhallisen ja perusteellisen harkinnan jälkeen. Hän sanoi käyneensä Kanervan kanssa perusteellisen keskustelun ulkoministerin käytöksestä. Kataisen mukaan mikään yksittäinen asia ei lopulta ratkaissut kysymystä, vaan tilanteesta syntynyt kokonaiskuva.

Kataisen mukaan Kanerva osoitti yksityiselämässä harkintakyvyn puutetta, petti antamansa lupaukset ja aiheutti hämmennystä ympärillään. Tästä jäi kokoomusjohtajan mukaan jäljelle kuva, jonka perusteella Kanervan toimintakyky oli ratkaisevasti heikentynyt. Kataisen mukaan ministerillä on oltava tehtäviä hoitaessaan täysi luottamus, jota Kanerva ei enää nauttinut.

Kataisen mukaan hän ei enää voinut antaa Ilkka Kanervalle ns. viimeistä mahdollisuutta.

- Jos olisin antanut Kanervalle viimeisen mahdollisuuden taas kerran, ei täyttä luottamusta olisi ollut. Olisimme saattaneet joutua tilanteeseen, jossa Kanerva olisi ollut saalistuksen ja jahdin kohde. Sitten olisimme joutuneet selittelemään ja arvioimaan, onko ulkoministerin ura nyt tässä katkolla, Katainen kertoi.

Kataisen mielestä asialla olisi saattanut olla kielteisiä vaikutuksia myös hallitustyöhön. Henkilökohtaisesti Katainen sanoi antaneensa Kanervalle anteeksi. Luottamus on kuitenkin jo johtajan mielestä mennyt, vaikka kyseessä oli erittäin hyvin tehtäviään hoitanut ministeri.

- Mediamylläkkäkin vaikeutti päätöksen tekoa. Minua tullaan syyttämään taipumisesta lehdistön tai median paineen alla. Ei kyse ole kuitenkaan siitä. Päätös oli tehty ennen kuin viimeinen tekstiviesti julki, viestien sisällöllä ei ollut vaikutusta päätökseeni, Katainen sanoi.

Katainen kieltäytyi kommentoimasta tiedotustilaisuudessa Kanervan reaktioita, kun hänelle kerrottiin ministerintehtävien päättymisestä.

(MTV3)

<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/arkistot/kotimaa/2008/04/630018>

Liite 11. Yle News

Foreign Minister Kanerva Sacked Over SMS Scandal

published 2008-04-01 07:44 AM, updated 2008-10-31 09:33 PM

The National Coalition's chairman, Jyrki Katainen, said fellow party member Ilkka Kanerva cannot continue as Foreign Minister. On Monday evening Kanerva had said he would not step down as Foreign Minister. However, on Tuesday he cancelled all of his engagements for the next few days and took several days sick leave. Despite previously showing support for the embattled Kanerva, Katainen told his party online newsletter that the SMS scandal surrounding Kanerva has damaged his credibility too much. On Tuesday morning, the tabloid Hymy published 24 of the supposedly hundreds of text messages Kanerva sent to an erotic dancer. Some of the messages, laden with double entendres and innuendos, suggest a meeting between the two. According to the magazine, the published text messages are a representative sample of all the messages sent by Kanerva. It does not intend to publish the rest of the messages. "In my opinion Kanerva no longer has the kind of trust and general respect that is necessary for him to continue as minister. In the light of recent circumstance, his capability to act as foreign minister has been significantly weakened," Katainen was quoted in the newsletter. Katainen went into greater depth about his decision to replace Kanerva at a press conference on Tuesday. The deputy chair of the party's parliamentary group Ben Zyskowitz added that Kanerva's resignation is not due to the text messages themselves, but the media frenzy surrounding the situation and publication of the messages. He also praised Kanerva for his work as foreign minister.

YLE News

http://yle.fi/uutiset/news/2008/04/foreign_minister_kanerva_sacked_over_sms_scandal_288607.html

Katainen: "Kanerva Broke His Promise" to Behave

published 2008-04-01 01:06 PM, updated 2008-10-31 09:35 PM

A somber Jyrki Katainen faced the press on Tuesday to explain his reasons for sacking Foreign Minister Ilkka Kanerva. The National Coalition Party Chair insisted that Kanerva had been an excellent Minister, but had broken a promise to keep his personal life in check. Katainen said that Kanerva's past indiscretions were an issue when he was being considered for the post of Foreign Minister. "A number of people expressed concerns about the choice of Ilkka Kanerva for the post because of his colourful personal life. Despite these concerns, I wanted to trust him," said Katainen. "I discussed with him that I didn't want any... personal incidents that would put him in a questionable position and create an uncomfortable position for those of us who supported him. He promised me it wouldn't happen," Katainen said, and paused for a while. "But he was unable to keep this promise."

Text Message Details Irrelevant

Katainen expressed repeatedly what a difficult time the past few weeks had been for Kanerva and the people around him. Katainen said that he considers Kanerva a good friend and an excellent Foreign Minister, one who has done a great deal of good for Finland in the year he has held the job. At times Katainen appeared visibly upset and had to pause before continuing his statement. He said he was not moved by the actual content of the salacious SMS messages, which were published on Tuesday, after Katainen had already made up his mind. In the end, he says, he had to look at the big picture. "Kanerva has demonstrated poor judgement in his personal life, he hasn't kept his promise, and he no longer has the complete trust that every minister must have. In this light, his ability to work as a foreign minister is severely compromised."

"Everyone Needs Forgiveness"

Katainen said repeatedly that his decision was not a punishment, but merely a result of the fact Kanerva had lost the public's confidence. He was not being sacked as a punishment, insisted Katainen. "Everyone needs to be forgiven once in a while," he said, but added that Kanerva had used up his last chance. He also denied that he was simply bowing to media pressure. "I will probably be blamed for bending to the will of the media. To be honest, I am making the decision that I feel is correct, and I'm prepared to risk getting the blame."

YLE News

http://yle.fi/uutiset/news/2008/04/katainen_kanerva_broke_his_promise_to_behave_288657.html

Liite 12. Helsinki Times (STT)

Finnish FM faces sack over texts to erotic dancer

Domestic news - Politics

Tuesday, 01 April 2008 09:51

In a volte-face, Jyrki Katainen, the Finnish finance minister and leader of the National Coalition party, was quoted as saying by online party organ Verkkouutiset Tuesday that Ilkka Kanerva (cons) could no longer continue in the post of foreign minister.

The announcement came after an issue of Hymy, a celebrity magazine, containing the contents of a number of suggestive text messages sent by Mr Kanerva to an erotic dancer hit the newsstands.

At the weekend, after tabloid Ilta-Sanomat printed a more limited sample of the texts, Mr Katainen and Matti Vanhanen (centre), the prime minister, had said that Mr Kanerva continued to enjoy their full confidence.

But Mr Katainen said Tuesday that he had made the hardest decision of his career as party leader.

"I have arrived at the conclusion that Kanerva no longer enjoys the sort of confidence and general respect that would make possible his staying in the post of minister," Mr Katainen told Verkkouutiset.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

The foreign ministry said in a statement Tuesday that Mr Kanerva had taken sick leave and would not be attending the Nato summit in Bucharest on Wednesday and Thursday.

The statement added that the minister would not be available for interviews and that the National Coalition party's management and parliamentary faction would discuss "the foreign minister issue" in meetings over the course of Tuesday morning.

Mr Vanhanen, the prime minister, said Tuesday he had discussed the matter with Mr Katainen and President Tarja Halonen, adding the trio had agreed on a course of action.

Mr Vanhanen said in the United States that he would return to the matter after the National Coalition party meetings.

Mr Kanerva had said Monday that he would not resign over the text message row.

/STT/

http://www.helsinkitimes.fi/htimes/index.php?option=com_content&view=article&id=784:finnish-fm-faces-sack-over-texts-to-erotic-dancer&catid=24:politics&Itemid=158

Liite 13. Helsingin Sanomat International Edition

MEP Alexander Stubb to replace Ilkka Kanerva as Foreign Minister

Party leader Katainen moved to tears over decision - Kanerva takes sick leave

The National Coalition Party has decided to name Alexander Stubb, a Member of the European Parliament, as Finland's new Minister for Foreign Affairs.

The party's chairman, Minister of Finance Jyrki Katainen, said on Tuesday morning that Ilkka Kanerva cannot stay on as Foreign Minister after the gossip magazine Hymy published text messages that he had sent to dancer Johanna Tukiainen.

Katainen said that he came to his decision "with a heavy heart"; breaking the news to journalists in Parliament caused his eyes to well up.

"This has been difficult for Ilkka. It is also the most difficult decision of my career as chairman. Ike is my friend, and he has done a wonderful job as Foreign Minister", Katainen says.

Katainen asked Stubb to take the Foreign Minister's post on Monday evening. "When your country calls, the answer is unequivocally yes", Stubb said.

The messages published on Tuesday in this week's edition of Hymy are flirtatious and suggestive. Kanerva ponders the possibility of having dinner together in one of them, but there were no overt references to sex.

There are hints of touching, Tukiainen's appearance, and her clothing in about a dozen of the messages. The magazine quotes 24 SMS messages, devoting three spreads to its scoop.

Helsingin Sanomat got access to the messages on Monday, the day before they were published.

The messages were sent by Kanerva between late January and early March. During that time he travelled, both in his ministerial capacity, and as representative of the country holding the chairmanship of the Organisation for Security and Cooperation in Europe, in a number of countries, including Norway, Serbia, Kosovo, the United States, Brussels, The Netherlands, and the South Caucasus.

The most overtly suggestive message may have been one that concluded: "How would it be to touch you with my fingers in a night club".

One message concludes with the question "Have you kept your garden in shape?"

At one point, Kanerva appears to have understood the sensitivity of his position, and expressed concern at the possibility that the messages might come out in public: "...how can you make sure that there won't be any stories in the press? It's impossible" Kanerva texted in January.

Jyrki Katainen says in the online publication Verkkouutiset that he had a thorough discussion with Kanerva on Monday evening.

"In connection with this discussion, I got a clear overall picture of the situation. There is no individual factor behind my decision - it is a whole, which includes a lack of discretion in his private life, statements that have caused consternation, and a weakening of the capacity for action after the collapse of overall credibility."

Katainen conceded that many had expressed reservations about Kanerva as the party's ministers were being named.

"I had a discussion with him in connection with the appointment, and went through the misgivings, and said that during his time as minister I do not want to end up in a situation like before. He promised me that. He was not able to keep this promise", Katainen said.

Outgoing Foreign Minister Kanerva does not plan to appear in public on Tuesday over the text message furore. Kanerva's press aide Juha Kirstilä said that he would not be giving any interviews.

The Foreign Ministry said that Kanerva has taken sick leave. This means that he will also not take part in the NATO summit which begins in Romania on Wednesday.

On Monday Kanerva insisted that he was fully fit, both physically and mentally. During a meeting with the Swedish and Norwegian foreign ministers he said that he got strength from encouraging messages from the public. He said that on Monday he had received about 100 e-mail messages expressing support.

The announcement of Stubb's appointment to the Foreign Minister's post came on his 40th birthday.

Katainen said that at its meeting Tuesday morning, the Parliamentary group of the National Coalition Party described Stubb as surprising and courageous, adding that "he puts a smile on one's face".

Stubb is widely regarded as a competent figure, and is known to be a firm advocate of Finnish NATO membership.

In the past he has served as an aide to Romano Prodi, the previous head of the European Commission, as well as in the Finnish government's EU Secretariat and Finland's permanent representation to the European Union.

Stubb has been a Member of the European Parliament since June 2004. He is married to a British-born lawyer, and the family have two young children.

His seat in the European Parliament will be taken by Finland's former Minister of the Environment Sirpa Pietikäinen.

The new Minister for Foreign Affairs will be formally sworn in on Friday.

<http://www.hs.fi/english/article/MEP+Alexander+Stubb+to+replace+Ilkka+Kanerva+as+Foreign+Minister/1135235217385>

Liite 14. BBC

Finnish FM faces sack over texts

Mr Kanerva has been placed on sick leave, his ministry has said

Finland is expected to replace its foreign minister, Ilkka Kanerva, after he allegedly sent suggestive text messages to an erotic dancer.

His party has said he no longer enjoys the confidence and general respect that would allow him to stay in the job. A magazine has published what it says are some of the 200 texts the minister sent to the dancer.

Mr Kanerva, who is currently on sick leave, has said he did nothing wrong and will not resign.

Mr Kanerva's National Coalition Party - one of the parties in government - is meeting today to discuss the issue, and is expected to announce his replacement.

Tough decision

The party's leader, Finance Minister Jyrki Katainen, said he had made the hardest decision of his career as party leader.

"Ilkka is my friend and he has done his job as foreign minister brilliantly," he said.

But he told the party's online newspaper, Verkkouutiset:

"I have arrived at the conclusion that Kanerva no longer enjoys the sort of confidence and general respect that would make possible his staying in the post of minister.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

The foreign ministry has said in a statement that Mr Kanerva is "on sick leave and his programme has been cancelled".

Mr Kanerva made headlines by sending similar text messages to various models during his time as deputy speaker of parliament.

BBC

Finnish FM loses job over texts

Finland has appointed a new foreign minister to replace Ilkka Kanerva, who was involved in a scandal over text messages sent to an erotic dancer.

Mr Kanerva sent 200 allegedly explicit messages to the dancer, and later made misleading statements about them.

The leader of his Conservative party said Mr Kanerva had lost the confidence and general respect that would allow him to stay in the job.

The new minister will be Alexander Stubb, aged 40, who is an MEP.

'Suggestive'

The scandal came to a head on Tuesday when a celebrity magazine, Hymy, published what it said were some of the texts - which were sexually suggestive in nature.

Mr Kanerva had initially denied sending the texts, but later admitted it.

He had also made headlines by sending similar text messages to various models during his time as deputy speaker of parliament.

Earlier on Tuesday, the leader of Mr Kanerva's party said the decision to replace him had been very difficult.

"Ilkka is my friend and he has done his job as foreign minister brilliantly," he said.

"In the light of these new developments it is evident that his ability to act as foreign minister has weakened considerably."

The new minister will formally be sworn in on Friday.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/7323940.stm>

Liite 15. CNN (AP)

Finland minister sacked over texts scandal

Story Highlights

- Finland's foreign minister to quit after sending text messages to erotic dancer
- Ilkka Kanerva no longer enjoys trust and general respect, said another minister
- Kanerva initially denied sending texts, later admitted they were all work-related

HELSINKI, Finland (AP) -- Finland's foreign minister lost his post Tuesday over a text message scandal involving an erotic dancer, party officials said Tuesday.

Ilkka Kanerva -- who reportedly sent some 200 cell phone text message to the dancer -- cannot remain as foreign minister, the chairman of his conservative National Coalition Party said.

"He no longer enjoys the trust and general respect which would make it possible for him to continue," said Finance Minister Jyrki Katainen, the party chairman. The conservative party -- which has eight members in the four-party coalition government, including the Foreign Ministry post, was to meet later Tuesday to decide on a successor for Kanerva. Katainen told the Verkkouutiset Web news that he made the decision to ask Kanerva to step down "with a heavy heart" after a lengthy discussion with Kanerva late Monday. "This was the heaviest decision I have had to make as the chairman of the party," Katainen was quoted as saying. "Ike (Kanerva) is my friend and he has performed his duties as foreign minister in an exemplary way." Kanerva initially denied magazine reports that he sent about 200 messages by cell phone to dancer Johanna Tukiainen. But last week he apologized publicly, acknowledging that he had sent some messages yet insisting they were all work-related. According to Tukiainen, Kanerva asked what she was wearing under her evening dress. Although Kanerva apparently broke no laws and his longtime partner accepted his apology, the 60-year-old foreign minister's judgment and credibility were widely questioned, particularly as he had been involved in a similar scandal in 2005 when he was a deputy speaker of Parliament. CNN

Liite 16. USA Today (AP)

Finland's foreign minister ousted
Posted 4/1/2008 7:27
By Matti Huuhtanen, Associated Press Writer

HELSINKI, Finland — Finland's foreign minister was ousted Tuesday by his conservative party over a text message scandal involving an erotic dancer.

The scandal, which had been making headline news for weeks, had eroded trust in and respect for Ilkka Kanerva, said Finance Minister Jyrki Katainen, chairman of the National Coalition Party, which holds the Foreign Ministry post in the coalition government.

"The minister does not enjoy trust," Katainen told reporters. "It's a heavy decision. He's a friend and he's done his work well."

Katainen said he would propose Alexander Stubb, a European Parliament lawmaker, as the new foreign minister. He said he had discussed the matter with President Tarja Halonen and Prime Minister Matti Vanhanen, who was traveling abroad. The appointment was expected to be confirmed on Friday.

Kanerva, 60, initially denied reports in Hymy -- a gossip magazine -- that he had sent about 200 messages by mobile phone to the dancer, Johanna Tukiainen. But last week he apologized publicly, acknowledging he had sent some messages but insisting they were all work-related.

The 29-year-old dancer said Kanerva had, among other things, inquired about her underwear.

On Tuesday, the Hymy monthly published some of the text messages allegedly sent by Kanerva to Tukiainen.

In the messages, Kanerva proposes meetings and dinner with Tukiainen and her sister, asks whether he would be allowed to touch her at a nightclub and discusses women's clothing.

Kanerva, who held three minister posts in various governments in the 1990s, was chosen to be foreign minister last year by Katainen. In 2005, he was involved in a similar text message scandal when he was a deputy speaker of Parliament.

"He promised he would not repeat" such a scandal, Katainen said, "but he did not keep that promise."

Although Kanerva apparently broke no laws and his longtime partner accepted his apology, there were widespread calls for his dismissal.

The Foreign Ministry said Tuesday that Kanerva was on sick leave and would not talk to the media. A day earlier, Kanerva told reporters he was "fit and well" and had no intention of resigning.

Resignations or dismissals over personal matters are unusual in Finland, where politics and private lives have traditionally been kept well apart. But times appear to be changing in the Nordic nation.

Vanhanen, who on Sunday reiterated his trust in Kanerva, saying the foreign minister's private life was his own affair, has guarded his own privacy vehemently. Last year, he sued his former girlfriend for revealing intimate details about their relationship in a book -- but lost.

In 2005, Vanhanen's predecessor and Finland's first and only female prime minister, Anneli Jaatteenmaki, resigned after only two months in office because she lied about leaking sensitive documents.

Copyright 2008 The Associated Press. All rights reserved. This material may not be published, broadcast, rewritten or redistributed.

http://www.usatoday.com/tech/products/2008-04-01-2751742213_x.htm

Liite 17. Reuters

Texting scandal forces Finland foreign minister out
Tue Apr 1, 2008 6:12am EDT

HELSINKI (Reuters) - Finland's foreign minister was sacked on Tuesday after newspapers and magazines published suggestive text messages he sent to an erotic dancer, his party said.

Ilkka Kanerva sent about 200 text messages to Johanna Tukiainen, 29-year-old leader of the Scandinavian Dolls erotic dance troupe. At first he said they were related to her performing at his 60th birthday party.

He later admitted the messages were not totally appropriate, but insisted until Monday he had done nothing wrong and was ready to continue in office, but his conservative National Coalition Party said he could not continue in his job.

The conservatives said they had picked Alexander Stubb, a member of the European Parliament, as the new foreign minister.

A government spokeswoman said Stubb would be confirmed in the job by Finland's president on Friday.

"This has been the toughest decision as the leader of the party. Ilkka is my friend and he has done his job as foreign minister brilliantly," party head Jyrki Katainen said, adding that Kanerva had acted thoughtlessly in his private life.

"Kanerva has shown a great lack of judgment ... he doesn't enjoy the full trust which a minister needs."

Stubb is to replace Kanerva also as Chairman-in-Office for Europe's largest democracy forum, the 56-nation Organisation for Security and Cooperation In Europe (OSCE).

In messages Kanerva had asked Tukiainen, who has posed nude in magazines: "Would you like to do it in an exotic place? Where could it be?"

"How it would be to touch you with fingers in a night club?" said another message sent the same night after 1 a.m.

This is not the first time Kanerva has been in trouble over his mobile phone use. In 2005, when he was the deputy speaker of parliament, he bombarded two models with text messages.

(Reporting by Tarmo Virki; Editing by Charles Dick)

© Thomson Reuters 2009 All rights reserved

<http://www.reuters.com/article/worldNews/idUSL0130611620080401?feedType=RSS&feedName=worldNews>

Liite 18. ABC (AFP)

Finnish foreign minister sacked over SMS scandal
Posted Tue Apr 1, 2008 11:18pm AEDT

Finnish Foreign Minister Ilkka Kanerva has been forced to quit his job after he admitted bombarding a stripper with mobile phone text messages of a sexual nature, his party announced.

The conservative National Coalition Party appointed Alexander Stubb, a 40-year-old member of the European parliament, as his successor, after weeks of speculation about Mr Kanerva's private life and his political future. Party leader Jyrki Katainen finally withdrew his support for Mr Kanerva, saying the SMS scandal had tainted the foreign minister's credibility.

"Kanerva has not kept his promise to not let his private life interfere with his political" life, Katainen told reporters in Helsinki.

Mr Kanerva, 60, had made headlines for several weeks after he sent around 200 text messages to 29-year-old erotic dancer Johanna Tukiainen, whom he met at the end of January, and her sister.

The minister had repeatedly denied sending the messages, but finally admitted to doing so on March 10 on the sidelines of an EU summit in Brussels.

The gossip magazine Hymy on Tuesday published 24 of his SMS messages, some of which contained flirtatious and sexually suggestive content.

One of them read: "Do you want to do it in some exciting place? What could it be?"

Mr Kanerva, a father of two daughters, made no public statements. The foreign ministry said he was "on sick leave and his program has been cancelled."

Mr Kanerva was considered a political heavyweight in Finland and was seen as a possible candidate to take over the presidency of the country at the end of Tarja Halonen's term.

This is not the first time Mr Kanerva, considered a colourful figure, has found himself at the centre of controversy.

He was involved in a similar scandal three years ago after he sent text messages of a sexual nature to several young models.

In January he also made headlines when he snubbed an important European Union meeting in Brussels on Kosovo and the Middle East because of his 60th birthday.

He was feted in grand style by his constituency of Turku, where a large reception and concert were held in his honour.

-AFP

<http://www.abc.net.au/news/stories/2008/04/01/2205332.htm>

Liite 19. Times Online

Kanerva sacked as Finnish foreign minister over stripper sex messages

April 1, 2008

Hannah Strange and Marcus Oscarsson

Iikka Kanerva, the colourful Finnish Foreign Minister with a penchant for busty blondes, has been fired after a gossip magazine published some distinctly undiplomatic text messages sent to an erotic dancer.

Jyrki Katainen, leader of the conservative National Coalition Party, finally withdrew his support for Mr Kanerva following weeks of speculation about his relationship with 29-year-old Miss Johanna Tukiainen and her sister, a porn actress.

The SMS scandal had tainted the minister's credibility, he said, adding that "Kanerva has not kept his promise to not let his private life interfere with his political" work.

The gossip magazine Hymy on Tuesday published 24 of the 200 texts he sent to the Tukiainen sisters, some of which contained flirtatious and sexually suggestive content.

One of them read: "Do you want to do it in some exciting place? What could it be?"

Mr Kanerva, 60, admitted using his taxpayer-funded mobile phone to send 200 messages of a sexual nature on the sidelines of an EU meeting in Brussels on March 10, following several weeks of denial.

Miss Tukiainen has spoken candidly of the messages, which have reportedly included inquiries as to what underwear she had on and suggestions of a threesome with her sister. "I have received more than 200 text messages and Mr Kanerva has asked for intimate dinners and asked what kind of underwear I am wearing. The text messages have been very intimate and been sent from all over the world. Sometimes I have answered, but often not," Miss Tukiainen said.

The minister, who is in an eight-year relationship and has two daughters from a previous marriage, was a popular figure in Finland before the scandal and his sacking has come as a surprise.

He had been backed by the Prime Minister, Matti Vanhanen, who recently saw his own popularity soar after a passionate alliance with 36-year-old brunette Susan Ruusunen became public knowledge.

The dust has barely settled from that scandal, which erupted when Miss Ruusunen published intimate details of their relationship in a book *The Prime Minister's Bride*. Miss Ruusunen was put on trial for violating the prime minister's privacy but was acquitted by a Helsinki court last week.

However Mr Kanerva's latest transgression appears to have been one misstep too far, even for a liberal nation like Finland.

As the scandal escalated it emerged that Mr Kanerva had engaged in such behaviour before, having been discovered two and a half years ago sending sexual messages to several young models. He had even reportedly promised a fellow MP that he would never again use his mobile phone for such a purpose.

Mr Vanhanen initially insisted that the relationship was a "private matter" for Mr Kanerva, reflecting the prevailing attitude in Finland, which has never before seen a minister sacked over a personal scandal.

But when questions on the SMS scandal dominated the Scandinavian press coverage at the press conference at the EU Foreign Ministers' meeting in Slovenia last Friday the ground started to crumble beneath Mr Kanerva.

He had become a burden for the Finnish government.

"Many already had doubts because of his colourful life when he was appointed foreign minister," Mr Katainen said when announcing his departure today.

"He had his last chance. It was a question of credibility," he added.

Mr Kanerva is to be replaced as foreign minister by Alexander Stubb, a 40-year-old member of the European Parliament.

<http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/europe/article3661161.ece>